

Acords de Govern

Acords de Govern

30 de gener de 2007

Acords destacats

2

Documentació

20

Aprovat el Projecte de Llei del Llibre quart del Codi civil de Catalunya

- **La nova legislació, relativa a les successions, impedeix que un cònjuge maltractador pugui heretar i protegeix els drets dels vidus i les vídues**

El Govern ha aprovat el Projecte de Llei del Llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions. Amb l'aprovació d'aquest Projecte de Llei, l'executiu català harmonitza i sistematitza la legislació catalana en aquest àmbit alhora que fa un altre pas endavant en la constitució d'un sistema jurídic català i en el seu procés codificador. L'any 2002, el Govern va aprovar la primera Llei del Codi civil. El juliol de 2005, l'executiu va donar llum verda al projecte del llibre cinquè del Codi, relatiu als drets reals, i el passat mes de desembre es va aprovar el llibre tercer, que tracta sobre la persona jurídica i, en particular, de les associacions i fundacions.

Llibre quart del Codi civil, referent a les successions

El Projecte de Llei del Llibre quart del Codi civil aporta una regulació nova en el dret de successions, tot i que manté els principis bàsics del dret català com la necessitat de la figura de l'hereu en el testament; la incompatibilitat en una mateixa herència entre la successió testamentària i la intestada; i la prevalença del títol voluntari, entre d'altres

Entre les novetats més destacades del llibre, que s'estructura en sis títols, hi ha la incorporació dels casos de violència domèstica com a casos d'indignitat per a succeir a la parella (aquesta nova reglació impedirà que una parella maltractadora pugui heretar del cònjuge maltractat). Es suprimeixen institucions provinents del dret romà com la *quarta trabel.liniana* i la *quarta falcidia*, que son figures ja en desús. També es regula el testament conjunt; o la supressió del testament davant del rector de parròquia i la seva substitució pel testament davant l'alcalde, només en aquells casos en què el perill de mort impedeixi anar a un notari.

El nou llibre permet reordenar i simplificar els fideïcomisos, a més de sistematitzar i actualitzar la regulació dels llegats. El Projecte de Llei revitalitza els pactes successoris, que han esdevingut una figura de poca utilitat. La nova regulació farà que no es limitin a persones unides per vincles familiars ni a un únic hereu i podran ser a favor d'un contractant o a favor de terceres persones i, per tant, es desvinculen del matrimoni.

Pel que fa al dret del cònjuge vidu, se solucionen les disfuncions en la gestió dels patrimonis que comporten l'existència de l'usdefruït vidual universal i se li

concedeix al vidu o vidua $\frac{1}{4}$ part de l'herència del difunt en propietat, amb l'opció de l'usdefruit a l'habitatge conjugal més $\frac{1}{8}$ part de l'herència. S'equipara el convivent en unió estable de parella al cònjuge vidu amb els requisits que s'hagi formalitzat en escriptura pública, hi hagi algun fill comú o si la convivència ha durat almenys 4 anys.

Es declara imprescriptible la petició de l'herència (fins ara era de 30 anys) que no caduca en el temps i que s'harmonitza, així, amb la llei primera del Codi civil de Catalunya. També se suprimeix la reserva vidual.

El DOGC deixarà d'imprimir-se en paper i es publicarà únicament a través d'Internet

- **L'Avantprojecte de llei aprovat avui reconeix el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* com a servei públic universal i gratuït**
- **La renovació tecnològica del DOGC permetrà oferir un servei d'alertes als usuaris a través de sms**
- **La supressió de l'edició impresa representarà un estalvi de paper d'unes 350 tones anuals**

El Consell de Govern ha aprovat avui l'Avantprojecte de llei del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC), segons el qual el *Diari* serà accessible únicament per Internet de manera gratuïta i deixarà de publicar-se en paper. La nova llei dota de validesa jurídica la versió digital del *Diari Oficial*, d'acord amb els canvis socials i tecnològics produïts d'ençà que es va reemprendre la seva publicació, l'any 1977. Així, l'única versió oficial i autèntica del DOGC serà la disponible universalment i gratuïta per Internet.

D'acord amb aquest avantprojecte de llei, les biblioteques del Sistema de Lectura Pública i les llibreries de la Generalitat hauran de facilitar la consulta gratuïta del DOGC a tots els ciutadans i ciutadanes. La supressió de l'edició impresa representarà un estalvi de paper d'aproximadament 350 tones anuals.

La renovació tecnològica del *Diari* permetrà oferir serveis de pagament per facilitar la consulta d'informació als ciutadans. Entre d'altres, en el futur es podran fer subscripcions temàtiques i rebre avisos per sms al telèfon mòbil quan es publiquin qüestions d'interès per a l'usuari. Una altra de les novetats destacades d'aquest procés de renovació del DOGC és la digitalització dels exemplars editats durant la República, que seran accessibles igualment des d'Internet.

El projecte de llei aprovat avui també preveu la possibilitat d'integrar dins el DOGC els butlletins oficials de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, amb l'acord previ de les diputacions respectives. D'aquesta manera, es podrà configurar una única publicació oficial a Catalunya.

Antecedents històrics

L'embrió de l'actual *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* va ser el *Butlletí de la Generalitat de Catalunya*, el número 1 del qual va aparèixer el 3 de maig de 1931 amb la instauració de la Generalitat republicana. A partir del 31 de desembre següent va canviar el nom pel de *Butlletí Oficial de la*

Generalitat de Catalunya, fins que, el 26 d'agost de 1936, es va convertir en Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. El darrer número d'aquesta època es va publicar el 25 de gener de 1939, el dia abans de la caiguda de Barcelona a mans de les tropes franquistes.

Malgrat això, la voluntat de supervivència a l'exili es va manifestar en l'edició de tres números, publicats pel president Josep Tarradellas a França. El número 1 porta data de juny de 1956; el número 2, de maig de 1977, i el número 3, d'agost del mateix any.

Amb el restabliment de la Generalitat de Catalunya el 5 d'octubre de 1977, es va iniciar la segona època de la Generalitat contemporània i es va reemprendre la publicació del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya: el 5 de desembre de 1977 va aparèixer el número 1, amb la publicació del Reial decret llei 41/1977, de 29 de setembre, de restabliment provisional de la Generalitat de Catalunya i el nomenament de Josep Tarradellas com a President de la Generalitat, de Frederic Rahola com a conseller de la Presidència i els decrets d'estructura del Govern de la Generalitat provisional i nomenament dels consellers.

Catalunya serà pionera a Europa en la regulació del sector de les teràpies naturals

- **El Govern proposa un Decret que regularà 3.500 establiments, 60 escoles i 5.000 professionals de les teràpies naturals**
- **S'estima que un 30% de la població de Catalunya ha utilitzat alguna vegada les teràpies naturals i un 67% dels pacients crònics les utilitzen habitualment**
- **El projecte de Decret aprovat avui crea una Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals**

El Govern afronta la regulació del sector de les teràpies naturals amb un decret pioner a Europa que pretén establir els requisits tècnics necessaris i la formació específica que han d'acreditar els establiments, les escoles i els professionals que les exerceixen. El Govern ha aprovat avui el Projecte de Decret pel qual es regulen les condicions per a l'exercici de determinades teràpies naturals i es crea la Comissió Assessora per a la Regulació de la Teràpies Naturals.

Segons un estudi del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, les teràpies naturals a Catalunya són utilitzades per un 67% pacients crònics. S'estima, a més, que un 30% dels ciutadans han fet ús, alguna vegada a la seva vida, d'aquests tipus de teràpies i que actualment existeixen uns 3.500 establiments, 5.000 pràctics i 60 escoles de teràpies naturals.

El projecte de decret de teràpies naturals regula els requisits estructurals, d'equipament i d'activitat que han de complir els establiments de teràpies naturals per a la seva autorització i registre; el procediment d'autorització dels establiments de pràctica de teràpies naturals; els requisits del personal no sanitari per a l'aplicació de les teràpies naturals; la formació i l'avaluació de coneixements i competències d'aquest personal; els requisits d'acreditació dels centres de formació en teràpies naturals; la creació i regulació de diversos registres associats al control de les autoritzacions i acreditacions atorgades, i el règim de control i sancionador en l'àmbit de les teràpies naturals.

Les teràpies que regula el decret són:

- a) Naturopatia
- b) Naturopatia amb criteri homeopàtic
- c) Acupuntura
- d) Teràpia tradicional xinesa

- e) Kinesiologia
- f) Osteopatia
- g) Shiatsu
- h) Reflexologia podal
- i) Espinologia
- j) Drenatge limfàtic
- k) Quiromassatge
- l) Diafreoteràpia
- m) Alliberació holística d'estrès amb tècniques de kinesiologia

El text preveu que la formació específica per a la pràctica de teràpies naturals s'ha de dur a terme en centres de formació acreditats i ha d'anar a càrrec de personal amb formació acreditada. També regula els requisits d'autorització dels establiments de pràctica de teràpies naturals així com de les persones que les exerceixen.

L'acreditació per a l'aplicació d'una o diverses teràpies naturals anirà a càrrec de l'Institut d'Estudis de la Salut, que habilitarà els pràctics per valorar l'estat dels pacients i aplicar la teràpia natural corresponent sempre que no hi hagi patologia diagnosticada que ho contradigui o alerta que recomani l'atenció dins el sistema sanitari.

Es considera establiment de pràctica de teràpies naturals el conjunt organitzat de mitjans tècnics i instal·lacions en el qual una o diverses persones que no ostenten una llicenciatura o una diplomatura sanitària exerceixen una o més d'una de les teràpies naturals amb subjecció als requisits d'acreditació o als requisits de reconeixement formatiu establerts en el Decret.

El Decret també estableix que un pràctic en teràpies naturals és aquella persona que no disposant de titulació oficial o habilitació professional per a l'exercici de les professions sanitàries titulades està facultada, d'acord amb els procediments d'acreditació i de reconeixement professional d'aquest Decret, per aplicar alguna o algunes de les teràpies naturals incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest decret en establiments de pràctica de teràpies naturals o en centres sanitaris, en aquest darrer cas, sota la direcció d'un professional sanitari.

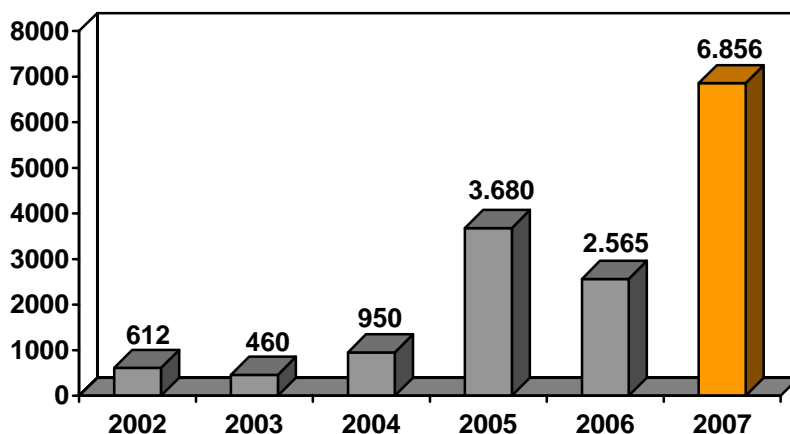
El Departament de Salut, mitjançant aquest decret, inicia un procés de reconeixement de la utilització d'altres teràpies diferents de les de la medicina convencional o al·lopàtica amb la seguretat que la sinergia d'ambdues produirà una millora del benestar de les persones.

El Govern convoca 6.856 places de mestres i professors de secundària per a l'any 2007

- **Aquesta és l'oferta de places més nombrosa per a cossos de funcionaris docents que el Departament d'Educació ha fet fins ara**
- **La convocatòria permetrà reduir el nombre de docents interins i cobrirà el gran volum de jubilacions que es preveuen per als propers cursos**

El Consell de Govern ha aprovat avui la convocatòria de 6.856 places d'ensenyament secundari per a l'any 2007, de les quals 4.490 es destinaran al cos de mestres i 2.366 al cos de professors. Aquesta és l'oferta de places més nombrosa per a cossos de funcionaris docents que el Departament d'Educació ha fet fins ara, i continua la línia iniciada els anys 2005 i 2006, en què es van treure a concurs 3.680 i 2.575 places respectivament.

Evolució de les places d'oposicions 2002-2007

Com a conseqüència de l'augment de l'escolarització i de la implantació de la sisena hora, en els darrers dos anys s'han incorporat a l'educació pública 8.054 docents, fet que suposa un increment del 16%. Amb aquesta convocatòria, d'una banda, es reduirà la proporció de docents interins, que actualment representa el 24% de la plantilla, i es donarà una major estabilitat al personal docent. De l'altra, es cobriran les places dels mestres i professors jubilats, que el Departament d'Educació xifra en més de 7.000 fins al curs 2010-2011.

D'aquesta manera el Govern segueix apostant per garantir l'estabilitat del personal docent de secundària. L'oferta aprovada avui se suma a la anunciada pel Govern el mes de desembre passat dins l'acord relatiu a les condicions laborals del professorat de secundària, que va suposar la convocatòria de 4.010 places de catedràtic d'ensenyament secundari.

Els funcionaris de la Generalitat comptaran amb un increment retributiu del sou del 3,55% durant el 2007

- **El Govern ratifica l'acord aprovat per la Mesa General de Negociació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya fa pocs dies**

El Govern aplicarà un increment retributiu al sou dels funcionaris d'un 3,55% durant l'any 2007. Aquest és un dels compromisos de l'acord que l'Administració de la Generalitat ha signat amb les organitzacions sindicals CCOO i UGT en el marc de la Mesa General de Negociació de l'Administració de la Generalitat i que el Govern ha aprovat avui.

L'acord, que es va adoptar el dia 22 de gener, determina les retribucions per a l'any 2007, així com el seu pagament a compte a la nòmina del mes de gener de conformitat amb el decret de pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Concretament, estableix que a la nòmina del mes de gener és farà un pagament a compte d'un 2% d'increment sobre el sou base, els triennis i el complement de destinació. La Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2007, preveu de fet que per a l'exercici del 2007, l'increment de les retribucions del personal en actiu de totes les administracions públiques serà del 2% respecte al 2006.

L'acord inclou el manteniment de l'aportació del 0,5% de la massa salarial al Pla de Pensions de l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, de forma que les aportacions individualitzades experimentaran a l'any 2007 un increment del 3,55%, equivalent a l'establert amb caràcter general. La Mesa també va assolir el compromís d'arribar amb la paga extraordinària de desembre de 2009 al 100% del total del complement específic o concepte adequat.

El Govern millorarà l'abastament d'aigua potable del Prat de Llobregat amb la perllongació de la conducció d'Abrera-Fontsanta

- **L'objectiu és resoldre els problemes de contaminació i salinització de l'aquífer profund del Llobregat per tal de garantir el subministrament d'aigua potable a la ciutat**
- **L'obra ha de premetre cobrir a llarg termini les necessitats previstes en les ampliacions del port i de l'aeroport**

El Govern ha impulsat els tràmits necessaris per a resoldre els problemes de contaminació i salinització de l'aquífer profund del Llobregat per garantir el subministrament d'aigua potable al municipi del Prat de Llobregat amb les obres de perllongament de la conducció Abrera-Fontsanta fins a la ciutat.

El Govern, que ha declarat avui la urgència de l'ocupació dels béns i drets afectats per aquesta obra, pretén també donar resposta a l'increment de demanda d'aigua potable previst amb les grans infraestructures en fase de construcció de les ampliacions del port i l'aeroport, així com les noves zones a urbanitzar.

Aquest projecte, que suposa una inversió de 26 milions d'euros, ha obtingut finançament europeu a través dels Fons de Cohesió.

El subministrament d'aigua potable del Prat depen de l'aquífer profund del riu Llobregat i de la xarxa metropolitana

El subministrament d'aigua potable de la ciutat del Prat de Llobregat i dels polígons industrials adjacents depenen de dos fonts diferents, la primera de l'explotació de l'aquífer profund del riu Llobregat i la segona, de la xarxa metropolitana. Dues tercers parts del cabal d'abastament del Prat de Llobregat procedeixen de l'aquífer profund del riu Llobregat, a través de quatre pous d'entre 50 i 60 metres de profunditat, situats en la zona del delta del riu Llobregat.

L'aigua captada de l'aquífer rep un tractament en tres instal·lacions on es potabilitza i s'eliminen els compostos organoclorats volàtils. L'abastament a través de la connexió amb la xarxa metropolitana prové de les estacions de tractament d'aigua potable (ETAP) d'Aigües Ter Llobregat, al terme municipal d'Abrera, i d'Aigües de Barcelona, al terme municipal de Sant Joan Despí.

Les analítiques de les aigües extretes dels pous per part de l'empresa que gestiona l'abastament del municipi, Aigües del Prat, constaten que l'aigua

procedent de l'aqüífer profund presenta una elevada mineralització (salinitat) i duresa, així com importants concentracions de sulfats, clorurs, sodi, potassi i en algunes captacions concentracions significatives de tricloroetilè i tetracloroetè. Aquest últim és un dels factors que determina que del total dels quinze pous que formen part de l'abastament subterrani, només quatre tinguin autorització per extreure aigua. Les analítiques realitzades durant els últims anys, mostren d'altra banda que l'aigua procedent de l'aqüífer duplica la salinitat de l'aigua de la connexió de la xarxa metropolitana.

El projecte de perllongació de la canalització Abrera-Fontsanta fins a la ciutat permetrà realitzar un tractament de les aigües procedents de l'aqüífer profund a través d'un tractament d'osmosi inversa centralitzat en dues plantes de forma que la concentració de clorurs no superi el lílindar establert. L'aprofitament de les aigües de l'aqüífer, passarà dels quatre pous actuals a sis un cop estiguin les plantes d'osmosi en funcionament. D'altra banda, es construirà una canonada de gravetat de 1.400 mm de diàmetre i 3.400 m de longitud, des del dipòsit de la Fontsanta fins al Prat de Llobregat.

També s'inclou la xarxa en alta del Prat de Llobregat amb conduccions de diferents diàmetres. Aquesta xarxa consta de dos ramals: un discorre pel marge dret del riu Llobregat i l'altre passa al costat de les autopistes C-32 i C-32B, d'accés a l'aeroport. També es preveu la connexió amb la planta potabilitzadora de Sant Joan Despí d'Aigües de Barcelona. El projecte preveu deixar preparades les connexions necessàries perquè el Dipòsit de la Fontsanta pugui rebre l'aigua producte de la ITAM del Baix Llobregat.

El Govern atorga cinc concessions de ràdio municipal

- **S'amplia l'oferta de ràdio local pública a Catalunya**

El Consell de Govern ha aprovat avui la concessió de cinc emissores de ràdio municipal als ajuntaments de Cunit (Baix Penedès), Saus-Camallera-Llampaies (Alt Empordà), Sant Pere de Riudebitlles (Alt Penedès), Gavà (Baix Llobregat) i Barberà del Vallès (Vallès Occidental).

En el cas de les tres primeres emissores, es tracta d'adjudicacions provisionals a l'espera de l'informe que en garanteixi la viabilitat tècnica. Els projectes presentats per aquestes localitats compleixen amb el compromís d'emetre íntegrament en català, (o com a mínim en un 75%), i d'oferir una programació pròpia de caràcter local, sense connexió a emissores comercials i sense ser incorporats a cadenes de radiodifusió.

Els ajuntaments de Gavà i Barberà del Vallès, per la seva banda, ja havien obtingut l'adjudicació provisional i enguany han aconseguit el dictamen favorable de viabilitat tècnica, motiu pel qual el Govern els ha atorgat avui la gestió de manera definitiva.

Al mateix temps, el Govern també ha decidit declarar l'extinció de la concessió feta a l'ajuntament de Masroig (Priorat), a petició d'aquest mateix consistori, ja que fa més de tres anys que l'emissora no emet. Així mateix, el Consell de Govern ha declarat la caducitat del procediment de concessió de l'emissora municipal de Llers, perquè l'ajuntament va comunicar al Govern de la Generalitat que aquesta ja no existia.

El Govern declara bé cultural d'interès nacional l'església de Sant Pere dels Arquells, a la Segarra

- **L'edifici, inclòs en el tram català-meridional del Camí de Sant Jaume, rep la distinció en la categoria de monument històric**

L'església de Sant Pere dels Arquells, a Ribera d'Ondarra (la Segarra), és des d'avui bé cultural d'interès nacional en la categoria de monument històric, segons ha acordat avui el Consell de Govern. A més del conjunt arquitectònic, en la declaració també s'inclouen les finques i els espais públics més propers a l'església, ja que futures intervencions afectarien directament a la contemplació del monument.

D'aquesta manera, el Govern vol protegir i conservar una construcció de gran valor històric, fonamentalment pel fet que hi passa el camí de Sant Jaume, en el seu tram català meridional. Aquest fragment del camí va des de Montserrat fins a Cervera, passant per Igualada, l'església de Sant Jaume Sesoliveres, Jorba, l'església de Santa Maria del Camí, Montmaneu i la Panadella.

El primer coneixement que es té de l'existència de l'església és de mitjans del segle XI. Durant el segle XV es va enderrocar la primitiva església romànica per construir-hi l'església gòtica actual. Des del segle XII fins l'any 1835 va ser un priorat i a partir de la desamortització, una església parroquial.

L'església d'estil gòtic consta d'una sola nau capçada amb un absis poligonal de cinc cares. Està coberta per voltes d'arestes recolzades sobre arcs torals suportats en façana per contraforts exteriors. Les façanes són de maçoneria i la coberta és a dues aigües amb teula àrab.

El Govern aprova les despeses electorals a les eleccions a Cambres Agràries

- **L'import dels ajuts per a la celebració dels comicis, fixat segons el cens electoral i el nombre establert de membres electes, serà de 327.250 euros**
- **El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural atorgarà 0,5 euros per vot vàlid obtingut i 3.100 euros per membre de cambra elegit**

El Govern ha aprovat avui el decret pel qual es regulen les subvencions i les despeses en les eleccions a Cambres Agràries, previstes pel proper 25 de febrer. D'aquesta manera s'actualitza el decret de 1994 i s'incrementen en un 30% els diners que lliura l'Administració a les organitzacions agràries. Així doncs, el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR) subministrarà un import màxim de 327.250 euros, en concepte de despeses, tenint en compte el cens electoral i el nombre de membres electes.

Tal i com ja es va acordar amb els representants de les organitzacions agràries a la Taula de Foment celebrada el 19 de desembre passat, el Govern ha aprovat avui que lliurarà 0,5 euros per vot vàlid obtingut per a cada candidatura que tingui, com a mínim, un membre elegit; i 3.100 euros per membre de cambra elegit.

Les Cambres Agràries són uns organismes de consulta de l'Administració agrària i la seva funció bàsica és mesurar la representativitat de les organitzacions professionals agràries durant un període de 4 anys. Les eleccions s'organitzen cada 4 anys i s'elegeixen 25 membres per cada cambra agrària. A Catalunya hi ha un total de 4 cambres, una per cada demarcació catalana.

Les últimes eleccions a Cambres Agràries van ser l'1 de desembre de 2002 i van donar com a resultat que les organitzacions més representatives escollides fossin Unió de Pagesos, Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC) i l'Associació Agrària de Joves Agricultors – Associació Empresaris Agraris de Lleida (ASAJA-AEAAL). Aquestes organitzacions han representat, doncs, els interessos econòmics i socials dels agricultors i ramaders en els organismes oficials de consulta de l'Administració, és a dir, a les Taules Sectorials, la Taula de Foment i Modernització Agrària i Rural i la Taula de Concertació.

NOMENAMENTS

El Govern ha aprovat avui el nomenament de Ferran Sicart Ortí com a nou director general de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances. També ha aprovat d'altres quatre nomenaments corresponents al Departament de Justícia: Àngels Vivas Larruy, com a secretària de Relacions amb l'Administració de Justícia, Isidor García Sánchez, com a director general de Recursos de l'Administració de Justícia, Núria Clèries Nerín, com a directora general de Modernització de l'Administració de Justícia i José-Pascual Ortuño Muñoz, com a director general de Dret i d'Entitats Jurídiques.

FERRAN SICART ORTÍ, director general de Política Financera i Assegurances

Nascut el 10 de juliol del 1946.

Doctor en Ciències Econòmiques per la Universitat de Barcelona, i professor mercantil des del 1966.

Després de treballar com a economista a Banca Catalana i a la Direcció de programació i finances de la Corporació Metropolitana de Barcelona, el 1983 va incorporar-se a Caixa Catalunya, entitat de la qual n'ha estat cap de l'Àrea de Tresoreria i Mercat de Capitals.

En l'àmbit acadèmic, ha estat professor del Departament d'Economia política, hisenda pública i dret financer i tributari de la Universitat de Barcelona (1981-2001). És autor de diversos articles i publicacions sobre hisenda pública, finançament autonòmic, economia monetària, sistema financer, operacions financeres, etc.

ÀNGELS VIVAS LARRUY, secretària de Relacions amb l'Administració de Justícia

Nascuda a Barcelona el 1957.

Llicenciada en dret. És magistrada de la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i fou membre electe de la Sala de Govern del mateix Tribunal.

Va ingressar a la carrera judicial el 1982 i ha estat jutgessa de primera instància i instrucció a Vilanova i la Geltrú i a Barcelona; jutgessa degana de Barcelona, lletrada del Servei d'Inspecció del Consell General del Poder Judicial; magistrada de la Secció Desena (penal) de l'Audiència Provincial de Barcelona i, des del 1992, magistrada del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Dins de la seva activitat acadèmica, ha impartit classes de dret del treball i Seguretat Social com a professora associada a la Universitat Pompeu Fabra i a la Universitat Politècnica de Catalunya; alhora ha exercit com a tutora de dret processal i pràctica jurídica del Consell General del Poder Judicial.

Membre de l'associació Jueces por la Democràcia, ha destacat per la seva activitat com a conferenciant en l'àmbit de les relacions laborals i dels drets de la dona a l'Administració de justícia. És autora de l'informe de la Comissió del Consell General del Poder Judicial per a la igualtat d'oportunitats de dones i homes a la judicatura (2005), i de l'obra col·lectiva *Tractat medicolegal sobre incapacitats laborals. La incapacitat permanent des del punt de vista medicolegal* (2006).

ISIDOR GARCÍA SÁNCHEZ, director general de Recursos de l'Administració de Justícia

Nascut a Barcelona, el 1958.

Llicenciat en Dret per la Universitat de Barcelona a l'any 1980, ha exercit d'advocat col·legiat per l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona durant el període 1983-2003.

Des del desembre de 2003 ha estat cap del Gabinet del conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Josep Maria Vallès i posteriorment, des del desembre del 2006, de la consellera de Justícia, Montserrat Tura.

Lligat a la docència universitària des del 1982, ha exercit de professor de les assignatures de "Dret Civil" i "Dret de l'Empresa" a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat de Barcelona (UB).

És membre, des de l'any 2005, de la Comissió de Seguiment per a la Implantació de la Justícia de Proximitat a la ciutat de Barcelona, i vocal del Consell de Direcció de l'Agència Catalana de Consum, en ambdós casos en representació del Departament de Justícia.

NÚRIA CLÈRIES NERÍN, directora general de Modernització de l'Administració de Justícia

Nascuda a Barcelona el 1958.

Llicenciada en Dret i diplomada en Criminologia per la Universitat de Barcelona. Des de gener de 2004, i fins a l'actualitat, ha estat directora general de Relacions amb l'Administració de Justícia del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Va ingressar a la carrera judicial l'any 1985. Ha estat magistrada de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) des de l'any 1991. Anteriorment ha estat lletrada adscrita al Servei d'Inspecció del Consell General del Poder Judicial (1995-2001), adscrita a la Comissió d'elaboració i seguiment del Llibre Blanc de la Justícia del CGPG i membre electe de la Sala de Govern del TSJC (2002-2004).

Núria Clèries ha estat professora de dret orgànic a l'Escola Judicial des de l'any 2004 i també ha realitzat diverses activitats de cooperació internacional: coordinadora de la Comissió de Treball sobre Oficina Judicial en el Fòrum Centreamericà per la Independència del Poder Judicial i l'Eficàcia de l'Administració de Justícia a Centreamèrica (Associació catalana de professionals de la cooperació-Jutges per la democràcia) i consultora internacional per a l'elaboració del Reglament del Departament de Registre i Control del Consell Nacional de la Judicatura en el Projecte de Suport al Poder Judicial d'Equador (Agència Espanyola de Cooperació Internacional).

JOSÉ PASCUAL ORTUÑO MUÑOZ, director general de Dret i Entitat Jurídiques

Nascut a Yecla (Múrcia), el 1951.

Llicenciat en dret i magistrat de la Secció 12a de l'Audiència Provincial de Barcelona, especialitzada en dret de família, de la persona i protecció de menors.

Va ingressar a la carrera judicial el 1990 i ha estat jutge de primera instància i instrucció a Lleida, vicedegà dels jutjats de 1a instància de Barcelona i magistrat del Jutjat de 1a Instància núm. 14 de Barcelona. Alhora ha estat coordinador, el 2006, de les experiències pilot del Consell General del Poder Judicial sobre mediació familiar.

Com a docent s'ha dedicat a la formació de jutges i magistrats a l'Escola Judicial, a escoles judicials de França i Portugal, a l'Aula Judicial Iberoamericana i a la xarxa de formació judicial europea i també ha desenvolupat la seva activitat en l'àmbit de la cooperació judicial internacional. Així mateix ha impartit dret civil a la Universitat de Múrcia i a la Universitat Pompeu Fabra.

És autor de nombrosos treballs en matèria de dret de família i de menors.

Acords de Govern

Documentació

AVANTPROJECTE DE LLEI PEL QUAL S'APROVA EL LLIBRE QUART DEL CODI CIVIL DE CATALUNYA RELATIU A LES SUCCESSIONS

SUMARI

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Article únic. Aprovació del Llibre Quart del Codi civil de Catalunya

Llibre Quart. Successions

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Capítol I. La successió hereditària

Capítol II. La capacitat successòria

TÍTOL II. LA SUCCESSION TESTADA

Capítol I. Els testaments, els codicils i les memòries testamentàries

Secció Primera. Disposicions generals

Secció Segona. Els testaments notarials

Subsecció Primera. El testament obert

Subsecció Segona. El testament tancat

Subsecció Tercera. El testament conjunt

Secció Tercera. El testament en perill de mort davant l'alcalde

Secció Quarta. El testament hològraf

Secció Cinquena. Els codicils i les memòries testamentàries

Capítol II. Ineficàcia dels testaments i de les disposicions testamentàries

Capítol III. La institució d'hereu

Secció Primera. Disposicions generals

Secció Segona. La institució d'hereu sota condició i termini

Capítol IV. Disposicions fiduciàries

Secció Primera. La designació d'hereu per fiduciari

Subsecció Primera. La designació d'hereu pel cònjuge o convivent

Subsecció Segona. La designació d'hereu pels parents

Secció Segona. Els hereus i legataris de confiança

Capítol V. Les substitucions hereditàries

Secció Primera. La substitució vulgar

Secció Segona. La substitució pupil·lar

Secció Tercera. La substitució exemplar

Capítol VI. Els fideïcomisos

Secció Primera. Els fideïcomisos en general

Secció Segona. Interpretació dels fideïcomisos

Secció Tercera. Els efectes del fideïcomís mentre està pendent

Secció Quarta. Disposició dels béns fideïcomesos

Secció Cinquena. Els efectes del fideïcomís al moment de la seva delació

Secció Sisena. El fideïcomís de residu

Capítol VII. Els llegats

Secció Primera. Els llegats i llurs efectes

Secció Segona. Les classes de llegats

Secció Tercera. La ineficàcia dels llegats

Capítol VIII. Les disposicions modals

Capítol IX. Els marmessors

TÍTOL III. ELS PACTES SUCCESSORIS I LES DONACIONS PER CAUSA DE MORT

Capítol I. Pactes successoris

Secció Primera. Disposicions generals

Secció Segona. Pactes successoris a favor d'un o alguns dels atorgants

Secció Tercera. Heretament a favor de terceres persones

Secció Quarta. Pactes successoris d'atribució particular

Secció Cinquena. Pactes de renúncia

Capítol II. Les donacions per causa de mort

TÍTOL IV. LA SUCCESSIÓ INTESTADA

Capítol I. Disposicions generals

Capítol II. L'ordre de succeir

Secció Primera. La successió en línia directa descendent

Secció Segona. La successió del cònjuge vidu i del convivent en unió estable de parella

Secció Tercera. La successió en línia directa ascendent

Secció Quarta. La successió dels col.laterals

Secció Cinquena. La successió en cas d'adopció

Secció Sisena. La successió de la Generalitat de Catalunya

Capítol III. La successió de l'impúber

TÍTOL V. ALTRES ATRIBUCIONS SUCCESSÒRIES DETERMINADES PER LA LLEI

Capítol I. La llegítima

Secció Primera. Disposicions generals

Secció Segona. Els legitimaris i la determinació de la llegítima

Secció Tercera. L'atribució, la imputació, la percepció i el pagament de la llegítima

Secció Quarta. La preterició i el desheretament

Secció Cinquena. La inoficiositat

Secció Sisena. L'extinció de la llegítima

Capítol II. La quarta vidual

TÍTOL VI. L'ADQUISICIÓ DE L'HERÈNCIA

Capítol I. L'acceptació i la repudiació de l'herència

Secció Primera. Disposicions generals

Secció Segona. L'acceptació de l'herència pura i simple i a benefici d'inventari

Secció Tercera. Els efectes de l'acceptació de l'herència

Secció Quarta. El benefici de separació de patrimonis

Capítol II. El dret d'acréixer

Capítol III. La comunitat hereditària

Capítol IV. La partició i la col.lació

Secció Primera. La partició

Secció Segona. La col.lació

Capítol V. La protecció del dret hereditari

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I. PRINCIPIS I SISTEMÀTICA DE LA LLEI

La codificació del dret català de successions es va portar a terme amb la Llei 40/1991, de 30 de desembre, Codi de successions per causa de mort en el dret civil de Catalunya, en què el recollí de manera completa. D'acord amb la Llei 29/2002, de 30 de desembre, Primera llei del Codi civil de Catalunya, la present llei té per objecte incorporar el vigent dret de successions, com a Llibre IV, al Codi civil. Conforme a l'article 6 de l'esmentada Primera llei, aquesta conté modificacions d'addició, de supressió o de nova redacció que s'han considerat necessàries introduir en l'articulat del Codi de Successions. Amb això, la llei no pretén realitzar només una mera refosa del dret vigent, amb lleugers canvis formals, que inclourien la reenumeració i les rúbriques dels articles, sinó que aborda una actualització i reforma del dret de successions a Catalunya, partint i respectant el model del que ja existeix.

Malgrat que el Codi de Successions és un text relativament recent, amb quinze anys de vigència, cal tenir en compte que una part substancial del seu articulat té l'origen en el Projecte de Compilació de 1955. Això no vol dir que el dret català en aquesta matèria no hagi estat actualitzat en els darrers temps, tot el contrari. Tant l'adaptació de la Compilació a la Constitució i la seva incorporació a l'ordenament català, realitzades amb la Llei 13/1984, de 20 de març, i amb el Decret Legislatiu 1/1984, de 19 de juliol, així com la seva reforma amb les lleis 11/1987, de 25 de maig, de successió intestada, 12/1987, de 25 de maig, de reforma de les reserves legals i 8/1990, de 9 d'abril, de modificació de la regulació de la llegítima, han estat modificacions cabdals del dret català de successions que n'han permès l'actualització a les necessitats socials de cada moment.

En aquesta ocasió, l'oportunitat que ofereix la refosa del dret vigent en el Llibre IV del Codi civil s'ha aprofitat per introduir els canvis que s'han considerat necessaris per a les exigències del moment present i que responen a l'experiència acumulada en la seva aplicació durant les darreres dècades. L'actualització o reforma parteix del reconeixement de l'alta qualitat tècnica del Codi de Successions i de la seva utilitat contrastada a la pràctica. Amb tot, hi ha aspectes en què s'han posat de relleu mancances i la necessitat de modificacions i, a més, la societat i l'economia han experimentat transformacions a les que cal donar resposta legislativa. L'evolució del dret de família a Catalunya també obliga a afrontar la modificació del dret successori. La reforma persegueix alhora simplificar, aclarir el dret vigent, facilitar-ne l'aplicació extrajudicial i evitar conflictes i litigis. Atès tot això, la present reforma porta a terme dos tipus de modificacions al dret de successions de Catalunya, unes de caire tècnic i d'altres que reflecteixen decisions de política jurídica amb una clara repercussió social. Aquestes darreres es concentren, fonamentalment, en matèria de formes testamentàries, pactes successoris, successió intestada, en especial als drets del cònjuge vidu o convivent, llegítima i quarta vidual, així com la supressió de la reserva.

La Llei respecta l'estructura del Codi de Successions vigent amb dos canvis d'ordre sistemàtic. L'actual Títol I, relatiu a disposicions generals, es divideix en dos títols i el segon passa a ser el Títol VI del nou Llibre IV, sobre adquisició i repudiació de l'herència. Aquesta decisió respon a un criteri sistemàtic que s'ajusta a l'ordre temporal de les fases en què es desenvolupa a la pràctica la successió hereditària. En segon lloc, l'actual Títol III del Codi de Successions, sobre els testaments, passa a ser el Títol II, amb la voluntat de reflectir-ne la centralitat en el procés successori, mentre que l'actual Títol II, sobre heretaments, passa a constituir el nou Títol III sobre pactes successoris, atesa la seva subsidiarietat a la pràctica en relació als testaments, tot i la seva preferència com a fonament de la vocació successòria. A

més dels esmentats, el Títol IV és el relatiu a la successió intestada, mentre que el Títol V abasta les altres atribucions successòries determinades per la llei, és a dir, llegítima i quarta vidual. La llei es clou amb deu disposicions transitòries, que regulen les situacions a què dona lloc el canvi de regulació, una disposició addicional i tres disposicions finals, entre les quals la segona que modifica determinats articles del Llibre V per coordinar-los amb el nou contingut del Llibre IV.

Es mantenen els principis successoris del dret català recollits al Codi de Successions: el principi de necessitat d'hereu, d'universalitat del títol d'hereu, d'incompatibilitat de títols successoris, de prevalença del títol voluntari i el de perdurabilitat del títol successori. Es considera que la seva modificació suposaria un canvi radical en el sistema del dret català, que no s'ha valorat com a oportú. Aquests principis funcionen raonablement a la pràctica, caracteritzen el dret català de successions i l'ordenament en preveu les excepcions necessàries per a la seva operativitat.

En matèria formal cal destacar la important reducció de disposicions que es podrien considerar supèrflues, massa detallistes i àdhuc reiteratives, impròpies d'un Codi civil. Així, s'ha passat dels tres-cents noranta-sis articles actuals als tres-cents setanta-dos del nou Llibre IV. S'adapta també el llenguatge legal a la realitat present i als canvis legislatius més recents, en coordinació amb els altres Llibres del Codi civil, i es proposen noves rúbriques per als articles atès que aquestes no existien en el Codi de Successions.

II. DISPOSICIONS GENERALS

En matèria de disposicions generals sobre la successió hereditària, el Capítol I del Títol I manté substancialment el dret vigent, amb lleus modificacions tècniques i de sistemàtica, que es reflecteixen al canvi de seu de l'apartat segon de l'article 1 del Codi de Successions, que passa a ser el nou article 463-1, en el capítol dedicat a la comunitat hereditària; el segon incís de l'apartat segon de l'article 4 que passa a ser l'article 425-4, en la seu pròpia de substitució vulgar; l'article 411-7, que inverteix el principi prohibitiu en matèria de pactes successoris; i la introducció d'un nou article 411-8 sobre reserves legals, conseqüència de la seva supressió a Catalunya i, per això, de tot el Capítol III del Títol V del Codi de Successions, que hi estava dedicat.

En matèria de capacitat successòria, com a novetats al dret vigent es preveu una fórmula per afrontar els supòsits residuals en què el testador ha cridat a la seva successió persones encara no nascudes ni concebudes al moment de l'obertura de la successió. En seu d'indignitat s'actualitzen les causes vigents, i s'hi incorporen d'altres delictes contra la persona del testador, o d'altres persones que li són properes, que van més enllà de l'actual criteri restrictiu de la mort i que incorporen les novetats legislatives en matèria de violència de gènere. Es flexibilitzen també les causes que afecten a comportaments del progenitor envers els seus fills. En aquesta mateixa seu, es regulen les causes d'inhabilitat successòria les quals, per bé que limitades a la successió voluntària, estan clarament vinculades a la capacitat per succeir.

III. LA SUCCESSIÓ TESTADA

a) Formes testamentàries

El Títol II del Llibre IV s'ocupa de la successió testada, tot seguit de les disposicions generals en matèria successòria. Amb aquesta decisió sistemàtica, es vol senyalitzar la importància i centralitat del testament en el procés successori, com a llei que és de la pròpia successió.

En matèria de formes testamentàries, es simplifiquen i aclareixen disposicions sobre testaments, codicils i memòries testamentàries, d'acord amb les darreres aportacions jurisprudencials i de la pràctica notarial. Es suprimeix el testament ordinari davant rector, que ha tingut gran importància en el passat. Aquest testament es substitueix pel testament extraordinari davant l'alcalde en perill de mort, que pot ser de gran utilitat en situacions extremes. No s'acull el testament només davant testimonis, d'acord amb el dret vigent, però admetent que en matèria de formes testamentàries regeix el Conveni de La Haia de 5 d'octubre de 1961.

Destaca la regulació de l'anomenat testament conjunt, és a dir, el testament atorgat alhora per dues persones. Aquesta introducció respon a les exigències posades de relleu en la pràctica notarial i recupera una tradició estroncada a finals del segle XIX amb l'aprovació del Codi civil espanyol. El testament conjunt respecta el caràcter revocable de les disposicions testamentàries i estableix els requisits per a l'efectiva revocació, que exigeix una notificació a l'altre atorgant. En la mesura en què el dret català regula els pactes successoris, i els admet de forma preventiva amb el mateix sistema de notificació, els testaments conjunts només seran possibles quan no s'hi estableixin disposicions vinculants o correspectives.

En matèria de codicils i memòries testamentàries, la refosa del dret vigent s'ha aprofitat per aclarir algunes qüestions dubtoses i problemàtiques que han sorgit a la pràctica.

b) Nul.litat i ineficàcia dels testaments i de les disposicions testamentàries

Les normes sobre ineficàcia dels testaments i de les disposicions testamentàries són objecte de sistematització i reformulació, atès que en alguns punts el dret fins ara vigent era poc precís i àdhuc reiteratiu. Es fixa un termini general de caducitat de quatre anys per a les accions de nul.litat, que s'unifica amb altres terminis d'accions d'impugnació per ser aquest el general, i s'acota el nombre d'interessats i legitimats en aquesta acció. S'ha considerat oportuna la introducció d'una regla que eviti la nul.litat dels testaments quan falti l'expressió de la data i del lloc, d'acord amb la jurisprudència més recent. S'ha posat especial cura en aclarir el dret vigent en matèria de revocació i compatibilitat entre testaments, com dels efectes i conseqüències de la ineficàcia dels testaments. Així, es precisen tècnicament els supòsits de nul.litat parcial i la salvaguarda del document de darrera voluntat. També es precisa que la nul.litat d'un testament suposa la pervivència de l'anterior. Es preveu expressament el testament merament revocatori i també la possibilitat de revocar la revocació d'un testament anterior.

c) Institució d'hereu

En aquesta seu, es manté el principi tradicional del dret català de necessitat d'institució d'hereu als testaments a Catalunya. Cal esmentar l'excepció de nomenament de marmessor universal i també el manteniment de l'excepció del Dret de Tortosa de poder repartir tota l'herència en llegats, que és possible al dret general de Catalunya quan hi ha nomenament de marmessor universal. D'acord amb el dret vigent, es mantenen les diferents regles interpretatives i integradores de la voluntat del testador en supòsits de designacions complexes, incertes i genèriques de nomenament de l'instituït. S'actualitza la regulació dels efectes que cal donar a les crisis familiars sobre les disposicions de darrera voluntat, d'acord amb la recent reforma de la separació i el divorci, que suprimeix el sistema causalista en la matèria, sobre el que es basava la regulació vigent.

Pel que fa condició, termini i mode, sistemàticament s'ubiquen els dos primers en institució d'hereu, mentre que el mode successori es configura com una disposició successòria més i, per això, es regula en un capítol específic a continuació dels llegats. Es preveu una forma de flexibilitzar el règim prohibitiu de la condició resolutorià en dret català, derivada dels principis

successoris, en forma de fideïcomís tàcit, tal com s'ha vingut apuntant doctrinalment, i es fan previsions sobre el règim de la condició suspensiva i les facultats de l'hereu condicional, actualment mancades de regulació. Es prohibeix la condició de no impugnar el testament, habitual a molts testaments, que genera incertesa i s'ha de considerar inadmissible per limitar l'accés a la tutela judicial.

Pel que fa a les disposicions fiduciàries, es manté el dret vigent amb lleus canvis formals i tècnics. No s'ha considerat oportú un canvi a fons de la designació d'hereu per fiduciari ni tampoc de l'hereu de confiança, amb la finalitat d'ampliar la fidúcia successòria a d'altres supòsits.

d) Substitucions hereditàries

En matèries de substitucions hereditàries, que inclouen la vulgar, la pupil·lar i l'exemplar, no hi ha canvis significatius pel que fa al seu règim jurídic, a banda de millores tècniques i d'estil. Amb tot, en matèria de substitució vulgar s'aclareix la qüestió que podia generar dubtes de quan es produeix la delació en favor del substituït vulgar pel cas de frustració de la primera crida. Per la resta es manté la regulació actual prou adequada. En matèria de substitució pupil·lar i exemplar es respecten els criteris tradicionals de troncalitat i independència de les disposicions dels substituents.

e) Fideïcomisos

En seu de fideïcomisos, s'ha abordat una revisió a fons de l'actual normativa amb la finalitat d'adaptar-la a la realitat actual i de simplificar-la, oferint solucions a situacions complexes que es poden donar a la pràctica. S'ha reduït significativament el nombre d'articles, que suposaven fins ara pràcticament una cinquena part de les disposicions del Codi de Successions els quals, en la mesura que no s'oposin al nou dret, queden incorporats a la tradició jurídica catalana. Com a mesura cabdal, es limiten les substitucions fideïcomissàries al nou article 426-4, entenent que és contrari a l'economia de mercat i a la funció social dels recursos econòmics permetre l'amortització de béns per més d'una generació. Es fan excepcions en fideïcomisos familiars, però en la resta de casos el fideïcomís es limita a una única substitució, si es tracta de persones no nascudes al moment de l'obertura de la successió. S'elimina la quarta trebel·liànica, per considerar-se supèrflua i poc viscuda a la pràctica. El testador fideïcomitent podrà en l'actualitat excloure una part de l'herència del fideïcomís, però aquesta no és una situació equiparable a la de la quarta trebel·liànica, altament complexa de gestionar i origen de conflictes. S'adopten, també, mesures per permetre la disposició de béns fideïcomesos, evitant-ne l'amortització en supòsits en què aquesta és necessària, amb fórmules que garanteixen l'eficàcia del fideïcomís.

Destaca també la simplificació i modernització dels fideïcomisos de residu i la substitució preventiva de residu, que s'unifiquen ara en una sola figura. Es manté el principi de subrogació real, com a regla de defecte, i es suprimeix l'exigència de reservar una quarta inversa, fins ara vigents. Aquesta regulació serveix de base als llegats d'usdefruit amb facultats de disposició, amb una pràctica equiparació del seu règim jurídic, fins ara discutida.

f) Llegats

Sobre la regulació dels llegats, és sistematitza i actualitza l'extensa i acurada normativa del Codi de Successions, que recuperà la del Projecte de Compilació de 1955, i s'introdueixen algunes disposicions d'acord amb necessitats del tràfic jurídic i econòmic present, així com també s'aclareixen alguns dubtes que ha generat la pràctica sobre la matèria. Això succeeix especialment en matèria d'ineficàcia. Destaca l'eliminació de la quarta falcídia. Si bé aquesta era una institució tradicional catalana de base romanista, es percebia com a poc viscuda i

només s'hi recorria en supòsits de conflictes entre hereu i legataris, al marge de la voluntat del causant. L'alta probabilitat que l'hereu gravat excessivament amb llegats fos alhora legitimari feia que la suma d'ambdues quartes resultés exorbitada. Es manté, però, el principi de reducció dels llegats per excessius, és a dir, que l'hereu ha de complir els llegats dins els límits del cabal relict.

Destaca la clarificació del règim del llegat de diners i també quin és l'abast i què comprèn el llegat d'un immoble. Es regula el règim de l'exercici de drets socials en els llegats d'accions i participacions socials. En matèria de delació i acceptació dels llegats s'especifica la independència quant a aquestes de cada llegat com a disposició a títol particular.

g) Mode successori

Les disposicions modals es regulen en un capítol propi atès el seu caràcter de disposicions successòries amb contingut diferent a la condició i el termini. S'introdueix una modificació només en l'article 428-2, que atorga un paper important al tercer sector, fundacions i associacions, en la possibilitat de poder exigir el compliment de modes amb finalitats d'interès general. En ordre a les prohibicions de disposar, se'n limita la durada a la vida d'una persona o a trenta anys, podent en qualsevol cas l'afectat per la prohibició sol·licitar l'autorització judicial per a l'acte dispositiu que vulgui realitzar sobre els béns hereditaris.

h) Marmessors

En matèria de marmessors s'introdueixen alguns canvis importants, la necessitat dels quals ha posat de relleu la pràctica. Això succeeix en matèria de remuneració, que es baixa al 5%, a banda de fixar com a regla de defecte que la marmessoria és gratuïta si no es disposa el contrari, cas en el qual opera l'esmentat percentatge. També s'aclareix el termini per al compliment de l'encàrrec i es perfilen les obligacions i càrregues dels marmessors.

IV. PACTES SUCCESSORIS

En aquesta matèria, el Llibre IV formula una reforma de gran abast. El dret català ha conegut tradicionalment els pactes successoris en forma de donació universal o heretament. Aquests pactes estaven vinculats a la successió familiar vertical de la propietat agrícola i en forma d'institució d'hereu únic convinguda en capítols matrimonials. Malgrat la importància que han tingut els heretaments en el passat, la regulació actual del Codi de Successions és absolutament inservible per a la planificació patrimonial successòria d'avui dia. Sobre aquestes premisses, i recollint el millor de la tradició jurídica catalana sobre heretaments, es regulen els pactes successoris de manera oberta i flexible, fonamentada en el principi de llibertat civil, previst a l'article 111-6 del Codi civil, no es limiten a persones unides per vincles familiars, tampoc a la institució d'un únic hereu, i inclou els pactes successoris particulars i els pactes de renúncia.

El Capítol I del Títol III, dedicat als pactes successoris, es divideix en cinc seccions: la primera de disposicions generals, la segona de pactes successoris a favor d'un o alguns dels atorgants, la tercera dedicada a l'heretament a favor de terceres persones, la quart de pactes successoris d'atribució particular i, la cinquena, relativa als pactes de renúncia. El Capítol II del Títol III regula les donacions per causa de mort, que s'inclouen sistemàticament en aquesta seu, sense pràcticament modificacions.

Malgrat les possibilitats que ofereix la nova regulació i el gran abast que es pot donar en la pràctica als pactes successoris, s'assumeix que el seu ús serà reduït en relació als testaments, però extremadament útil en alguns casos, especialment en supòsits de relacions

familiars complexes i per a la planificació de la transmissió intergeneracional de la riquesa familiar, acollint les actuals pràctiques que es donen en forma de protocol familiar.

La regulació manté la clàssica terminologia d'heretament, que és el pacte d'institució d'hereu. En destaca la regulació de l'heretament mutual, pensat especialment per a cònjuges i convivents, però que no es limita a aquests. Els cònjuges o convivents, però també altres persones, podran pactar la seva institució recíproca d'hereu, en favor del supervivent, de forma preventiva, és a dir, amb possibilitat de revocació, que exigeix notificació a l'altra part, de la mateixa forma que en el testament conjunt. Al mateix temps, també es preveu la possibilitat que la institució en favor de l'altre contractant, en l'heretament mutual, estigui vinculada amb un fideïcomís en favor d'altres persones que podran ser generalment els descendents comuns.

Pel que fa als pactes de renúncia, es destaca el canvi important que suposa l'admissió de la renúncia a la llegítima futura -així com a la quarta vidual- fins ara admesa de manera molt restrictiva al Codi de Successions. Aquesta renúncia, que cal entendre que serà igualment excepcional, podrà ser d'utilitat en casos similars als descrits anteriorment.

V. SUCCESSIÓ INTESTADA

El dret vigent en matèria de successió intestada a Catalunya va ser establert per Llei 9/1987, de 25 de maig, de successió intestada. Aquesta normativa tingué llavors un caràcter clarament avançat en relació a d'altres legislacions del nostre entorn, i prengué per model el de la Llei de 7 de juliol de 1936 de successió intestada de la Generalitat Republicana. En la present reforma s'ha respectat l'essencial d'aquella normativa, si bé s'han introduïts canvis tècnics i de política jurídica que s'han entès com a necessaris, especialment en matèria de drets del cònjuge vidu. De manera general, i sobre aquests, cal esmentar que el Codi equipara al cònjuge vidu el convivent en unió estable de parella, amb els requisits que especialment es preveuen, equiparació que s'estén a la resta de supòsits en què al Llibre IV es fa referència al cònjuge.

La reforma comprèn les disposicions sobre dret de representació, que no ha de regir pel cas d'absència, però que sí afecta els descendents en cas de repudiació de l'herència. Es preveu que si tots els cridats d'un ordre repudien l'herència els seus descendents succeeixen per dret propi. Si es refereix a nebots, el dret de representació actua conforme a les regles generals i la successió és sempre per estirps, llevat de l'únic cas en què tots els cridats siguin només nebots. En segon lloc, es suprimeix la distinció entre germans dobles i germans de vincle senzill, els quals tenen el mateix dret a succeir. Pel que fa a la successió en cas d'adopció, es simplifiquen les regles vigents i es suprimeixen formulacions legals reactives enfront una legislació discriminatòria anterior, de fa molt de temps derogada i superada. També es suprimeixen les distincions legals entre fills matrimonials, no matrimonials o adoptius pel que fa al tracte familiar donat pels ascendents.

Pel que fa als drets del cònjuge vidu, la pràctica recent ha demostrat que la bondat de l'usdefruit vidual universal, atorgant una posició de fortlesa personal i econòmica al vidu, basada en l'experiència del model tradicional de l'usdefruit de regència capitular, pot presentar febleses en la pràctica i disfuncions en la gestió de patrimonis de base urbana i financera, de forma que sembla aconsellable introduir una possibilitat de commutació o conversió opcional per una quota de l'herència en favor del vidu, evitant així la solució usufructuària. Amb tot, s'inverteix la regla i es preveu que, per defecte, correspon al vidu la quarta part de l'herència, amb els efectes del llegat de part alíquota, mentre que l'usdefruit es configura com a objecte d'una opció, lliure per al cas de concórrer només amb fills comuns, i sotmesa a acord unànime pel cas que concorri amb fills només del causant. S'ha previst també que aquest usdefruit no s'extingeixi per nou matrimoni o convivència. Addicionalment, es preveu una tercera

possibilitat que consisteix en un opció intermèdia que presenta els avantatges de les dues anteriors, amb la finalitat de garantir la millor solució pel vidu. Així, es permet optar per una vuitena part del valor de l'herència més l'usdefruit de l'habitatge conjugal. En qualsevol cas, el vidu conserva el dret a fer ús de l'habitatge conjugal fins que aquests drets es facin efectius conforme a la seva opció. Pel que fa a la resta d'ordres successoris, es respecta el sistema vigent.

VI. LLEGÍTIMA I QUARTA VIDUAL

La llegítima, com a límit a la llibertat de testar, es manté en el nou Llibre IV del Codi civil, si bé amb canvis significatius en la tendència secular d'afeblir-la i de restringir les reclamacions per raó seva. Així, s'aclareix la fonamental normativa sobre computació i imputació legitimària. Es redueixen temporalment les donacions computables -el donatum- a les dels últims deu anys en tots els casos, i s'aclareix el sentit de la regla de la no imputació de donacions als legitimaris, dret vigent ara però que ha donat lloc a dubtes a la pràctica, per la defectuosa redacció dels arts. 355 i 359 del Codi de Successions. Pel que fa a les donacions imputables, es respecta la regla tradicional de fer imputables aquelles donacions que tenien per finalitat dotar als fills, en forma actualitzada de donacions que contribueixen a possibilitar-ne la independència econòmica i personal, les històricament anomenades dotacions, sense limitació de temps. Es generalitza la fórmula de la cautela compensatòria de llegítima, o cautela socini, com a regla de defecte en tota successió, el que suposa exercir una opció legislativa per respectar només la intangibilitat quantitativa de la llegítima i no la qualitativa. Els legitimaris gravats hauran d'optar a partir d'ara per acceptar la llegítima gravada o bé renunciar a la institució d'hereu o el llegat i reclamar la que estrictament li correspongui, sense poder pretendre la supressió de càrregues ni gravamens si el valor d'allò rebut es superior al de la llegítima. En matèria de suplement s'aclareix també el dret vigent i es formulen cauteles sobre els efectes de la seva renúncia, un cop pagada la llegítima, pel cas d'aparició de nous béns hereditaris.

Sobre preterició errònia, es clarifica igualment la normativa, en el sentit finalístic de la institució, que no és el de protegir la llegítima, que és intangible, sinó una presumpta voluntat del causant d'afavorir preferentment els seus fills, amb salvaguarda dels seus drets en la successió intestada. Es redueixen els supòsits d'impugnació del testament per preterició errònia, especialment si l'instituït hereu és el cònjuge o convivent, i s'articulen fórmules per evitar que un bon nombre de testaments atorgats a Catalunya es puguin considerar nuls per aquesta qüestió.

Pel que fa a les causes de desheretament, es contempla que sigui motiu de privació de la llegítima la inexistència de relació familiar entre causant i legitimari, sempre que no sigui per una causa exclusivament imputable al primer. En matèria d'inoficiositat legitimària, es concedeix acció a l'hereu perjudicat per la inoficiositat per impugnar les donacions computables en la llegítima.

Sobre la prescripció de la pretensió per reclamar la llegítima, s'harmonitza el termini amb el general de deu anys en el dret català. Ara bé, atès que sovint l'obligat al pagament serà el cònjuge vidu o convivent, es preveu, com a causa de suspensió, que el termini no començarà a computar-se fins a la mort d'aquell si és l'hereu obligat al pagament.

En matèria de quarta vidual, es respecten les directrius de la regulació vigent al Codi de Successions i s'estén als convivents en unió estable de parella. El criteri tradicional de la còngrua sustentació del vidu s'actualitza amb la nova formulació de tenir suficients recursos per satisfer les seves necessitats, atès el nivell de vida de què gaudia durant el matrimoni, d'acord amb el criteri establert per a la prestació alimentària en cas de separació o divorci. D'aquesta manera s'evita introduir un dret de tipus legitimari forçós en favor del vidu, en forma

d'una quarta addicional a la llegítima, i s'opta per establir un dret que només tindrà aquests efectes pel cas que el vidu ho necessiti i així ho reclami, és a dir, quan no disposi de prou patrimoni propi o bé no hagi estat afavorit en la successió del premort. La pràctica catalana recent reflecteix que aquests supòsits són pràcticament inexistents en cas de successió testada. Cal tenir en compte, a més, que al vidu també li haurà pogut correspondre una compensació per raó de treball en cas d'extinció del règim econòmic de separació per mort.

VII. ADQUISICIÓ DE L'HERÈNCIA

El darrer Títol del Llibre IV recull la segona part del Títol I del Codi de Successions, ubicat ara a la seva part final per qüestions de sistemàtica. Es manté fonamentalment el text vigent atesa la seva qualitat, si bé s'introdueixen canvis en matèria de responsabilitat de l'hereu, dret d'acréixer, comunitat hereditària i partició i col·lació.

Destaca la proposta sobre limitació de la responsabilitat de l'hereu. Davant les opcions de mantenir el sistema actual o bé d'avançar cap a un règim general de responsabilitat limitada de l'hereu als béns rebuts per herència en tots els casos, com succeeix en legislacions properes, s'estenen els efectes del benefici d'inventari, com a efecte legal, als hereus que han realitzat un inventari notarial o judicial per a l'acceptació de l'herència, encara que no hagin manifestat la voluntat d'acollir-se a l'esmentat benefici. S'hi equiparen els inventaris formalitzats en documents privats, propis de les herències modestes en què no hi ha béns immobles, si aquest inventari s'ha presentat a una administració pública en ocasió del pagament d'impostos vinculats a la successió.

En matèria de dret d'acréixer es simplifica una normativa manifestament complexa i no prou clara. Es manté l'institut de l'increment forçós, derivat del principi d'incompatibilitat entre successió testada i intestada. Com a novetat, el Llibre IV preveu una breu regulació de la comunitat hereditària, actualment inexistente al Codi de Successions, i que parteix de la prevista al Llibre V sobre la comunitat de béns. Es manté el principi que la responsabilitat dels hereus no és ni solidària ni mancomunda sinó que, d'acord amb la tradició catalana, els deutes o passiu hereditari es divideixen entre els hereus al moment de l'acceptació. Pel que fa la col·lació hereditària es manté i clarifica el règim vigent, en els termes de la imputació legitimària, i aquesta es limita al que correspongui pel valor de la llegítima, amb la introducció d'un supòsit excepcional de col·lació quan el causant mor abans que tots els seus fills hagin assolit independència personal i econòmica. El Llibre IV es clou amb l'acció de petició d'herència, que comprèn el règim jurídic de l'hereu aparent.

VIII. PART FINAL DE LA LLEI

La Llei preveu diverses disposicions transitòries que regulen les conseqüències pràctiques de la substitució del dret fins ara vigent pel nou Llibre IV del Codi civil. Algunes tenen especial importància atès l'abast de la reforma, així succeeix en matèria de fideïcomisos, retribució de marmessors, preterició de legitimaris o reserva.

Les disposicions finals preveuen la modificació d'articles del Llibre V del Codi civil, sobre drets reals, que és necessària pel que fa a remissions internes, actualment fetes al Codi de Successions, així com per exigències de coherència entre ambdues regulacions. D'acord amb la nova disposició que declara imprescriptible el dret a acceptar l'herència, en els termes del Llibre I del Codi civil, es modifica també la regla relativa a usucapió que en suspenia el termini en cas d'herència jacent.

Article únic. Aprovació del Llibre Quart

S'aprova el llibre quart del Codi civil de Catalunya amb el contingut següent:

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Capítol I. La successió hereditària

Article 411-1. Universalitat de la successió

L'hereu succeeix en tot el dret del seu causant. Conseqüentment, adquireix els béns i els drets de l'herència, se subroga en les obligacions del causant que no s'extingeixen per la mort i, a més, ha de complir les càrregues hereditàries.

Article 411-2. Obertura de la successió

1. La successió s'obre en el moment de la mort del causant, al lloc on ha tingut el darrer domicili.
2. El jutge competent en matèria successòria és el del darrer domicili del causant i, a manca de l'últim domicili conegut, el del lloc on es troben la major part dels béns.

Article 411-3. Fonaments de la vocació

1. Els fonaments de la vocació successòria són l'heretament, el testament i el que disposa la llei.
2. La successió intestada només pot tenir lloc en defecte d'hereu instituït i és incompatible amb l'heretament i amb la successió testada universal.
3. La successió testada universal només pot tenir lloc en defecte d'heretament.

Article 411-4. Moment de la delació

1. La successió es defereix en el moment de la mort del causant.
2. Això no obstant, en la institució sotmesa a condició suspensiva, l'herència es defereix en el moment en què es compleix la condició.
3. Els heretaments i els fideïcomisos es regeixen per les seves pròpies regles.

Article 411-5. Adquisició de l'herència

L'herència deferida, l'adquireix l'hereu amb la seva acceptació, però els efectes d'aquesta es retrotrauen al moment de la mort del causant.

Article 411-6. Possessió

L'hereu que accepta solament té la possessió de l'herència si l'ha presa, i s'entén que continua la del causant sense interrupció.

Article 411-7. Pactes successoris

Només són vàlids els pactes sobre successió no oberta que siguin admesos per la llei.

Article 411-8. Inexistència de reserves legals

Cap reserva hereditària ni reversió legal no afecta els béns adquirits per herència o per donació d'acord amb les disposicions d'aquest Codi.

Article 411-9. Herència jacent

1. Jacent l'herència, l'hereu cridat pot realitzar exclusivament actes possessoris, de conservació, vigilància i administració de l'herència, i promoure accions possessòries en defensa dels béns de l'herència.
2. Els actes esmentats a l'apartat anterior no impliquen per ells sols acceptació, tret que amb ells es prenguin el títol o la qualitat d'hereu.
3. En defecte de marmessor o persona nomenada amb facultats per a administrar i a instància de l'hereu cridat, el jutge pot nomenar un administrador perquè representi i administri l'herència d'acord amb el que estableix la legislació processal.

Capítol II. La capacitat successòria

Article 412-1. Persones físiques

1. Tenen capacitat per a succeir totes les persones nascudes o concebudes al temps de l'obertura de la successió i que sobrevisquin al causant.
2. En la institució a favor de fills no concebuts de persones vives al temps de l'obertura de la successió es presumeix que la voluntat del causant ha estat la d'ordenar un fideïcomís en què els hereus intestats del causant tenen la condició de fiduciaris. La delació fideïcomissària té lloc al moment del naixement de l'instituït.

Article 412-2. Persones jurídiques

1. Tenen capacitat per a succeir les persones jurídiques que han quedat constituïdes legalment al temps de l'obertura de la successió.
2. Si el causant ordena crear una persona jurídica en la seva disposició per causa de mort, que sols quedi constituïda legalment després de l'obertura de la successió, la persona jurídica té capacitat per succeir des que té personalitat, però els efectes es retrotreuen al moment de l'obertura de la successió.

Article 412-3. Indignitat successòria

Es indigne de succeir:

- a) El qui ha estat condemnat per sentència ferma en judici penal per haver matat o haver intentat matar voluntàriament el causant, el seu cònjuge, convivent en unió estable o un descendent o ascendent d'aquell.
- b) El qui ha estat condemnat per sentència ferma en judici penal com a autor de delictes de lesions greus, contra la llibertat, de tortures i altres delictes contra la integritat moral o delictes contra la llibertat sexual envers el causant, el seu cònjuge, convivent en unió estable o un descendent o ascendent d'aquell.
- c) El qui ha estat condemnat amb sentència ferma en judici penal per calúmnies al causant per haver-lo acusat d'un delicte per al qual la llei assenyali una pena de presó no inferior als tres anys.
- d) El qui ha estat condemnat per sentència ferma en judici penal per haver prestat fals testimoni contra el causant imputant-li un delicte al qual la llei assenyali una pena de presó no inferior als tres anys.
- e) El qui de forma il·legal ha induït el causant a atorgar, revocar o modificar un testament o qualsevol altra disposició per causa de mort del causant o li ha impedit de fer-ho, així com el qui, coneixent aquests fets, se n'ha beneficiat. S'equipara a aquests fets una lesió al causant que li ha provocat la incapacitat per atorgar testament.
- f) El qui ha destruït, amagat o alterat el testament o una altra disposició per causa de mort del causant.
- g) Els qui han estat condemnats per sentència penal ferma per haver deixat de pagar qualsevol tipus de prestació econòmica establerta en procés judicial a favor del cònjuge o de fills causants de la successió.
- h) Els pares que han abandonat els seus fills causants o han atemptat contra la seva dignitat.

Article 412-4. Efectes

1. Les causes d'indignitat successòria produeixen efectes si són invocades per les persones que resultarien immediatament afavorides per la successió en cas que fos declarada la indignitat.
2. Una vegada declarada o reconeguda la indignitat, els seus efectes es retrotreuen al temps de la delació.
3. La indignitat és personalíssima i no afecta els fills o hereus de l'indigne si són cridats a la successió.

Article 412-5. Deure de restitució

L'indigne de succeir que ha entrat en possessió dels béns de l'herència o del llegat, els ha de restituir amb llurs fruits i les rendes percebudes i ha de rescabalar compensar els danys i els menyscabaments.

Article 412-6. Reconciliació i perdó

1. Les causes d'indignitat successòria no produeixen efectes:

- a) Si el causant, coneixent-les en el moment d'atorgar el testament o qualsevol altra disposició a favor de l'indigne, els atorga.
- b) Si el causant, coneixent-les, es reconcilia amb l'indigne per actes indubtables o el perdona en escriptura pública.

2. La reconciliació i el perdó són irrevocables.

Article 412-7. Inhabilitat successòria

1. Són ineficaces les disposicions en favor de:

- a) El notari o persona que autoritzi el testament, el seu cònjuge o convivent en unió estable, així com els parents del primer dins el quart grau de consanguinitat i segon d'afinitat.
- b) Els testimonis, els facultatius, els experts i els intèrprets que intervinguin en el testament, així com la persona que escriu el testament tancat a prec del testador.

2. La prohibició de succeir no afecta la possibilitat de ser nomenat marmessor particular o comptador partidor.

Article 412-8. Caducitat de l'acció

1. L'acció declarativa de la indignitat o de la prohibició de succeir caduca transcorreguts quatre anys des que l'afectat es troba en possessió dels béns en qualitat d'hereu o legatari.

2. Si la causa d'indignitat exigeix condemna en sentència, el còmput del termini de caducitat no s'inicia fins a la seva fermesa.

TÍTOL II. LA SUCCESSION TESTADA

Capítol I. Els testaments, els codicils i les memòries testamentàries

Secció Primera. Disposicions generals

Article 421-1. Llibertat de testar

La successió testada es regeix per la voluntat del causant manifestada en testament atorgat conforme a la llei.

Article 421-2. Contingut del testament

En testament, el causant ordena la seva successió mitjançant la institució d'un o més hereus i amb la possibilitat d'establir llegats i altres disposicions per després de la seva mort.

Article 421-3. Presumpció de capacitat

Poden testar totes les persones que no siguin incapaces per a fer-ho segons la llei.

Article 421-4. Incapacitat per testar

Són incapaços per a testar els menors de catorze anys i els qui no tenen capacitat natural en el moment de l'atorgament.

Article 421-5. Formes testamentàries

1. El testament s'atorga en un sol acte davant de notari hàbil per a actuar en el lloc de l'atorgament.

2. També es pot atorgar testament en forma hològrafa i, en cas de perill de mort, davant l'alcalde.

Article 421-6. Interpretació de les disposicions testamentàries

1. En la interpretació del testament cal atènyer-se plenament a la veritable voluntat del testador, sense haver de subjectar-se necessàriament al significat literal de les paraules emprades.
2. Les clàusules ambigües o fosques s'interpreten en sentit favorable a llur eficàcia, comparant les unes amb les altres, i si existeix contradicció irreductible no és vàlida cap de les que pugnen substancialment entre elles. Les disposicions inintel·ligibles es consideren no formulades.
3. En els casos de dubte, les disposicions que imposen qualsevol càrrega s'interpreten restrictivament.

Secció Segona. Els testaments notariais

Article 421-7. Identificació i judici de capacitat del testador

El notari ha d'identificar el testador i apreciar la seva capacitat legal en la forma i pels mitjans establerts en la legislació notarial.

Article 421-8. Testament atorgat per persona amb disminució sensorial

Si el testador és cec, sord, mut o sord-mut o per qualsevol altra raó és sensorialment disminuït, el notari ha de seguir les determinacions contingudes en la legislació notarial.

Article 421-9. Atorgament en interval lúcid

1. Quan el testador està incapacitat judicialment pot atorgar testament notarial obert en interval lúcid si dos facultatius acceptats pel notari certifiquen que el testador té en el moment de testar prou capacitat i lucidesa per a fer-ho.
2. Quan el testador no està incapacitat judicialment, el notari aprecia la seva capacitat per testar conforme a l'article 421-7 i, si ho considera oportú, pot demanar la intervenció de dos facultatius, els quals certifiquen que el testador té en el moment de testar prou capacitat i lucidesa per a fer-ho.
3. En ambdós casos, els facultatius han de fer constar el seu dictamen en el mateix testament i l'han de signar amb el notari i, si s'escau, amb els testimonis.

Article 421-10. Testimonis

1. No és necessària la intervenció de testimonis en l'atorgament del testament notarial llevat que concorrin circumstàncies especials en el testador, o que aquest o el notari ho demanin.
2. Es considera que concorren circumstàncies especials en el testador quan aquest és cec o sord i quan per qualsevol causa no sap o no pot signar o declara que no sap o no pot llegir per si mateix el testament.

Article 421-11. Idoneïtat dels testimonis

1. Si s'escau, els testimonis són dos, han d'entendre el testador i el notari i han de saber signar. No cal que siguin pregats, ni que coneguin el testador, ni que tinguin la seva mateixa residència.
2. No poden ésser testimonis:
 - a) Els menors d'edat i els incapaços per a testar.
 - b) Els sords, els cecs i els muts que no puguin escriure.
 - c) Els condemnats per delictes de falsificació de documents, per calúmnies o per fals testimoniatge.
 - d) Els afavorits pel testament.
 - e) El cònjuge, el convivent en unió estable i els parents fins al quart grau de consanguinitat o segon d'afinitat de l'hereu instituït o el legatari designat i del notari autoritzant.
3. Aquestes causes d'inidoneïtat s'apliquen també als facultatius, els intèrprets i els experts que intervenen en el testament.

Article 421-12. Idioma del testament

1. El testament es redacta en la llengua oficial a Catalunya que l'atorgant escull.
2. Es pot testar en llengua no oficial a Catalunya sempre que el notari autoritzant conegui aquesta llengua i, si el notari no la coneix, en presència i amb intervenció d'un intèrpret, no necessàriament oficial, elegit per designació de comú acord entre el testador i el notari, que es presumeix pel sol fet de l'atorgament, i que ha de signar. El testament s'escriu en la llengua oficial a Catalunya que elegeix el testador i, si aquest ho sol·licita, a més a més, en la llengua no oficial de què es tracti.

Subsecció Primera. El testament obert

Article 421-13. El testament notarial obert

1. En el testament obert, el testador expressa la seva voluntat al notari de paraula o per escrit, i el mateix notari redacta el testament d'acord amb la voluntat del testador amb expressió del lloc, la data i l'hora de l'atorgament.
2. Un cop redactat, el testament és llegit al o pel testador i, tot seguit, és signat per ell, o per dos testimonis, si declara que no sap o no pot signar, i autoritzat d'acord amb la legislació notarial.

Subsecció Segona. El testament tancat

Article 421-14. Redacció del testament tancat

1. El testament tancat és escrit pel testador, en forma autògrafa o per altres mitjans tècnics, o per una altra persona per encàrrec seu, amb expressió del lloc i la data. Si l'escriu una altra persona a prec del testador, es fa constar així i s'identifica aquella, que signa amb el testador al final del testament.
2. El testador ha de signar en tots els fulls i al final del testament, després de salvar les paraules esmenades, ratllades, afegides o entre línies.
3. Si el testador no sap o no pot signar, ho fa per encàrrec seu una altra persona, que signa al final del testament i en tots els fulls, després d'haver fet constar la seva identitat i la causa de la impossibilitat de signar el testador.
4. El document que conté el testament s'introdueix en una coberta tancada de manera que no en pugui ésser extret sense esquinçar-la.
5. No poden atorgar testament tancat ni el cec ni el qui no sap o no pot llegir.

Article 421-15. Autorització del testament tancat

1. Per a l'autorització del testament tancat, el testador presenta el sobre clos que el conté a un notari hàbil per actuar al lloc de l'atorgament i li manifesta que el sobre que li lliura conté el testament.
2. El notari estén sobre la mateixa coberta del testament una breu diligència, en la qual fa constar el nom del testador, que el plec conté el testament, i que aquest ha estat escrit i signat pel testador, en forma autògrafa o per altres mitjans tècnics, o, per encàrrec seu, per una tercera persona, la identitat de la qual no cal fer constar.
3. Sense interrupció, el notari protocol·litza el sobre clos, que queda incorporat a l'acta, d'acord amb allò que disposa la legislació notarial i amb indicació de l'hora de l'atorgament.
4. Si el testador declara que no sap o no pot signar, signen l'acta i la coberta dos testimonis.

Article 421-16. Obertura del testament tancat

Acreditada la mort del testador, el notari que té el testament tancat, a instància de part interessada, procedeix a obrir el sobre que el conté davant de dos testimonis idonis i a protocol·litzar-lo, i autoritza amb aquesta finalitat una nova acta.

Subsecció Tercera. El testament conjunt

Article 421-17. Testament conjunt

1. Dues persones majors d'edat poden atorgar testament notarial obert en un mateix instrument.
2. Les disposicions que hagin de tenir caràcter vinculant o correspectiu només es poden convenir en pacte successori, d'acord amb les normes del Títol II d'aquest Llibre. Altrament, se'n mantindrà la validesa, però sense tenir efecte vinculant o correspectiu.

Article 421-18. Revocació

1. En vida dels atorgants, aquest testament, així com les disposicions que contenen, són revocables.
2. La revocació unilateral s'ha de notificar a l'altre atorgant.
3. El notari que autoritza el testament revocatori haurà de notificar la revocació a l'altre atorgant al domicili que li assenyali el revocant o al que consti al testament conjunt.
4. Si no és conegut el domicili de la persona a qui s'ha de fer la notificació, o aquesta no es pot practicar per qualsevol causa, la notificació s'ha de fer per edictes publicats en dos diaris de gran circulació del darrer domicili conegut.
5. El notari també haurà de notificar la revocació al notari autoritzant del testament conjunt.
6. La revocació produeix efectes a partir del moment en què la notificació és feta a l'altre atorgant o de la publicació dels edictes.
7. Produïda la mort d'un dels atorgants, el sobrevivent pot revocar lliurement el testament.
8. En cas d'atorgament de testament conjunt per cònjuges o convivents en unió estable de parella, s'apliquen les regles de l'article 423-13.

Article 421-19. Formalitats de l'atorgament

El notari haurà d'advertir expressament els atorgants sobre la forma i els efectes de la revocació d'aquest testament.

Secció Tercera. El testament en perill de mort davant l'alcalde

Article 421-20. Requisits per a l'atorgament

En cas de perill imminent de mort, quan no sigui raonablement possible atorgar-lo davant notari, pot ésser atorgat testament davant l'alcalde del municipi on es troba el testador, o davant qui el substitueixi o en faci les funcions.

Article 421-21. Formalitats de l'atorgament

1. El testament en perill de mort s'atorgarà tot observant les formalitats dels testaments oberts davant notari.
2. En aquest testament és necessària la presència de dos testimonis idonis, que han de signar juntament amb l'alcalde.
3. Al testament s'ha d'expressar que l'atorgament davant notari no ha estat possible, així com l'advertència de la pèrdua de la seva validesa si el causant sobreviu al transcurs del termini establert a l'article 421-22.
4. Els defectes formals no invaliden el testament, sempre que es pugui provar amb seguretat que conté una reproducció fidel de la manifestació del testador.

Article 421-22. Termini de validesa

1. El testament perd la seva validesa si han transcorregut tres mesos des del seu atorgament i el testador encara viu.
2. El termini es suspèn durant el temps en què el testador no pot expressar la seva voluntat per circumstàncies sobrevingudes al moment de l'atorgament.

Article 421-23. Protocolització

El testament atorgat davant l'alcalde ha de ser presentat en el termini més breu possible, per a la seva protocolització, a un dels notaris amb competència territorial en el lloc en què ha

estat atorgat, i en tot cas dins el termini establert a l'article 421-22, sens perjudici de la seva validesa i de la responsabilitat a què doni lloc la manca de presentació dins aquest termini.

Secció Quarta. El testament hològraf

Article 421-24. Requisits per la validesa

1. El testament hològraf només pot ésser atorgat per persones majors d'edat.
2. Perquè el testament hològraf sigui vàlid cal:
 - a) Que estigui escrit i signat de manera autògrafa pel testador amb expressió del lloc i la data de l'atorgament. Si conté paraules ratllades, esmenades, afegides o entre línies, les ha de salvar el testador amb la seva signatura.
 - b) Que es presenti davant el jutge competent a fi que n'ordini la protocolització.

Article 421-25. Adverció

1. El jutge comprova l'autenticitat del testament d'acord amb la legislació aplicable.
2. Si el jutge estima justificada l'autenticitat del testament, ha d'acordar la protocolització notarial de la resolució i del testament. En altre cas, ha de denegar-ne la protocolització.
3. Qualsevol que sigui la resolució del jutge, ha d'ésser executada, malgrat que hi hagi oposició. Resten sens perjudici els drets dels interessats, que els poden exercir en el judici corresponent.

Article 421-26. Caducitat del testament

1. Els testaments hològrafs caduquen si no s'advernen i protocolitzen dins el termini de quatre anys comptats des de la mort del testador.
2. Si dins d'aquest termini s'hagués interposat demanda judicial sobre la validesa del testament haurà de protocolitzar-se en el termini de sis mesos comptats des de la fermesa de la resolució judicial.

Secció Cinquena. Els codicils i les memòries testamentàries

Article 421-27. Codicil

1. En codicil, l'atorgant disposa dels béns que s'ha reservat per testar en heretament, addiciona o reforma parcialment el seu testament o, si manca aquest, dicta disposicions successòries a càrrec dels seus hereus abintestat.
2. En codicil no es pot instituir hereu, revocar la institució anteriorment atorgada ni excloure cap hereu. Tampoc no es poden establir substitucions de cap tipus, nomenar marmessor universal, ni imposar condicions, llevat de les establertes o imposades als legataris.
3. Els codicils han d'ésser atorgats amb les mateixes solemnitats externes que els testaments.

Article 421-28. Memòries testamentàries

1. Les memòries testamentàries signades en tots els fulls pel testador i que al·ludeixin a un testament anterior valen com a codicil, sigui quina sigui llur forma, sempre que es demostrï o es reconegui en qualsevol temps llur autenticitat i compleixin, si escau, els requisits formals exigits pel testador en el seu testament.
2. Això no obstant, en les memòries testamentàries només poden ésser ordenades disposicions que no excedeixin d'un deu per cent del cabal relict referents, entre d'altres, a diners, objectes personals, joies, roba i parament de casa i a obligacions de moderada importància a càrrec dels hereus o els legataris.
3. En memòria testamentària també es pot disposar sobre la donació dels propis òrgans o de la despulla, la incineració o la forma d'enterrament.

Article 421-29. Aplicació supletòria de les regles dels testaments

S'apliquen als codicils i a les memòries testamentàries les disposicions relatives als testaments, incloses les d'ineficàcia, en la mesura en què ho permeti la seva naturalesa.

Article 421-30. Designació de beneficiaris d'assegurances de vida

La designació i modificació de beneficiaris d'assegurances de vida, plans de pensions i d'instruments d'estalvi i previsió anàlegs pot fer-se, a més de pels mitjans establerts en la legislació específica, mitjançant qualsevol acte de darrera voluntat.

Capítol II. Nul.litat i ineficàcia dels testaments i de les disposicions testamentàries

Article 422-1. Nul.litat del testament

1. És nul el testament que no correspon a algun dels tipus previstos en aquest Codi, així com l'atorgat sense observar els requisits de capacitat i de forma que exigeix la llei i l'atorgat amb engany, violència o intimidació greu. La manca d'expressió de l'hora no anul·la el testament, si el testador no n'ha atorgat cap altre en la mateixa data.
2. Si el testament no conté indicació sobre el lloc i la data de l'atorgament o en conté una d'errònia, i aquestes mancances poden afectar a la seva validesa, el testament sols és vàlid si es pot determinar d'alguna forma la data i el lloc del seu atorgament.
3. També són nuls els testaments que no contenen institució d'hereu, llevat que continguin nomenament de marmessor universal o siguin atorgats per persona subjecta al Dret de Tortosa amb distribució de tota l'herència en llegats.

Article 422-2. Nul.litat de disposicions testamentàries

1. Són nul·les les disposicions testamentàries quan s'han atorgat amb error en la persona o en l'objecte, engany, violència i intimidació greu. També són nul·les en els casos en què resulti que s'han atorgat per error en els motius si resulta que el testador no l'hauria atorgat si hagués conegut l'error.
2. Les disposicions testamentàries en què l'afavorit és inhàbil per succeir o és declarat indigne són nul·les, sense perjudici de la seva convalidació.
3. Si el testador ha atorgat un testament perquè creia erròniament, segons resulta del seu contingut, que havia mort l'hereu instituït en testament anterior, és hereu l'instituït anteriorment, però subsisteixen els llegats i les altres disposicions a títol particular ordenades en el darrer testament.

Article 422-3. Acció de nul.litat

1. L'acció de nul.litat pot ésser exercitada, un cop oberta la successió, per les persones que poden ésser beneficiades de forma immediata en el supòsit que es declari la nul.litat.
2. L'acció de nul.litat s'ha d'interposar en el termini de quatre anys, a comptar des del moment en què la persona legitimada per a l'exercici de l'acció té coneixement de la causa que pot originar la nul.litat.
3. No poden exercir l'acció de nul.litat les persones legitimades segons l'apartat 1 que, tenint coneixement de la causa de nul.litat, després de la mort del testador reconeixen la validesa de la disposició testamentària o l'executen voluntàriament.
4. L'acció de nul.litat és transmissible als hereus, però no pot ésser exercida pels creditors de l'herència.

Article 422-4. Nul.litat parcial

La nul.litat de qualsevol disposició testamentària no determina la nul.litat total del testament on s'ha ordenat, a menys que del seu context en resulti que el testador no hauria ordenat les disposicions vàlides sense la disposició nul·la.

Article 422-5. Efectes de la nul.litat

1. La nul.litat del testament determina que la successió es regeixi pel testament anterior vàlid i, en el seu defecte, per les normes sobre successió intestada.

2. La nul·litat del testament implica la de tots els codicils i les memòries testamentàries atorgades pel testador, llevat que siguin compatibles amb un testament anterior que hagi de subsistir per la nul·litat del posterior
3. Els mateixos efectes produeix la caducitat del testament.

Article 422-6. Conversió del testament nul o ineficaç

1. El testament que és nul o esdevé ineficaç per manca d'institució d'hereu val com a codicil si compleix les condicions d'aquest.
2. El testament tancat que és nul per defecte de forma val com a testament hològraf si compleix els requisits propis d'aquest.

Article 422-7. Impugnació del testament en cas de preterició errònia

Esdevé ineficaç el testament quan s'impugna pel legitimari preterit erròniament pel testador en els casos i terminis que preveu l'article 451-18. En aquest cas, es mantenen els efectes revocatoris dels testaments anteriors.

Article 422-8. Revocabilitat de les disposicions testamentàries

1. Les disposicions testamentàries són essencialment revocables.
2. En tot cas de revocació subsisteix el reconeixement de fills no matrimonials.

Article 422-9. Abast de la revocació

1. La revocació és expressa quan el testador l'ordena en testament.
2. L'atorgament d'un testament vàlid revoca de ple dret el testament anterior. Els mateixos efectes revocatoris produeix el testament vàlid, que posteriorment esdevé ineficaç.
3. Això no obstant, si el testador ordena de forma expressa en el testament posterior que l'anterior subsisteixi totalment o parcialment, val l'anterior en tot el que no sigui revocat per l'atorgat posteriorment, o en les parts en què aquest no s'oposi o contradigui.
4. Això mateix s'observa quan el testador ordena expressament en el testament posterior que valgui l'anterior revocat, encara que el posterior no contingui institució d'hereu, sempre que es confirmi la institució d'un, almenys, dels hereus instituïts en el testament anterior.
5. El testament merament revocatori determina que la successió es regeixi per les normes sobre successió intestada.
6. La revocació d'un testament pot ésser revocada per una altra revocació, cas en el qual reviu les disposicions revocades.

Article 422-10. Revocació material del testament hològraf

1. El testament i el codicil hològrafs i les memòries testamentàries es presumeixen revocats si apareixen esquinçats o inutilitzats, o apareixen esborrades, raspades o esmenades sense salvar les signatures que l'autoritzen, llevat que es provi que els fets esmentats han ocorregut sense la voluntat o el coneixement del testador o han estat duts a terme pel testador en estat de malaltia mental.
2. Si apareix només alguna esmena o canvi en el text dels testaments i codicils hològrafs i les memòries testamentàries es presumeix que ha estat voluntat del testador de revocar o modificar el testament en aquesta part, d'acord amb els requisits de l'article 421-24, llevat de la prova esmentada en l'apartat precedent.

Article 422-11. Disposicions incompatibles

1. Els codicils impliquen revocació de la part del testament anterior que aparegui modificada o hi resulti incompatible.
2. L'atorgament del testament revoca els codicils i les memòries testamentàries anteriors, tret que el testador ho disposi altrament.
3. El codicil posterior revoca solament l'anterior en allò que hagi estat modificat o resulti incompatible amb aquell. El mateix criteri es segueix si han de coexistir diferents codicils.
4. La revocació expressa d'un codicil es pot fer en un altre codicil.

5. La revocació expressa d'una memòria testamentària es pot fer en una memòria testamentària o en un codicil posteriors.

Capítol III. La institució d'hereu

Secció Primera. Disposicions generals

Article 423-1. Necessitat d'institució d'hereu

1. El testament ha de contenir necessàriament institució d'hereu.
2. En el testament atorgat per persona subjecta al Dret de Tortosa es pot distribuir tota l'herència en llegats.
3. El nomenament de marmessor universal substitueix la manca d'institució d'hereu en el testament.

Article 423-2. Forma d'ordenació de la institució d'hereu

La simple utilització pel testador del nom o la qualitat d'hereu o la disposició a títol universal, baldament hom no empri aquella paraula, implica institució d'hereu, sempre que sigui clara la voluntat del testador d'atribuir a l'afavorit la condició de successor en tot el seu dret o en una quota del seu patrimoni.

Article 423-3. Institució d'hereu en cosa certa

1. L'hereu o els hereus instituïts solament en cosa certa, quan concorren amb hereus o hereus instituïts sense aquesta assignació, en són simples legataris.
2. Si l'hereu únic o tots els hereus instituïts ho són en cosa certa, en són estimats prelegataris i, exclusió feta de la cosa o de les coses certes, tenen el caràcter d'hereus universals per parts iguals, si són més d'un.

Article 423-4. Institució vitalícia

1. L'hereu instituït vitalíciament, si per a després de la seva mort hi ha instituït un altre hereu, té el caràcter d'hereu fiduciari i l'hereu posterior té el de substitut fideïcomissari condicional.
2. Si no hi ha instituït hereu posterior o l'instituït no arriba a ésser-ho, l'hereu instituït vitalíciament esdevé hereu universal, pur i lliure.

Article 423-5. Institució en usdefruit

1. L'hereu instituït en usdefruit s'equipara a l'hereu instituït en cosa certa. En conseqüència, si concorre amb hereu universal és legatari.
2. Si no hi concorre, però per a després de la seva mort hi ha instituït un altre hereu, té el caràcter d'hereu fiduciari, i l'hereu posterior té el de substitut fideïcomissari condicional.
3. Si no hi ha instituït hereu posterior ni hereu universal, o l'instituït no arriba a ésser-ho, s'entendrà que el testador ha volgut ordenar una substitució fideïcomissària a favor dels qui resultarien ésser els seus hereus intestats en el moment d'extingir-se l'usdefruit.

Article 423-6. Institució conjunta

1. Els hereus instituïts sense assignació de parts s'entenen cridats per parts iguals.
2. Quan els hereus instituïts són cridats els uns individualment i els altres col·lectivament, s'entén atribuïda conjuntament a aquests darrers una part igual a la de cadascun dels designats en forma individual, llevat que resulti que és una altra la voluntat del testador.
3. En cas d'assignar-se als hereus quotes hereditàries que sumin més o menys de la totalitat de l'herència, es rebaixen o completen a proporció entre els instituïts l'excés o el defecte.
4. En cas d'ésser assenyalades quotes als uns i no als altres, correspon a aquests darrers la porció sobrant de l'herència per parts iguals. En cas de no quedar porció sobrant, es redueixen proporcionalment les fixades i s'assenyala als instituïts sense quota una d'igual a la que correspongui als menys afavorits.

5. En cas de nomenament de marmessor universal sense institució d'hereu, o de distribució de tota l'herència en llegats per persona subjecta al Dret de Tortosa, els béns no disposats corresponen per parts iguals als legataris.

Article 423-7. Institució d'hereu a favor d'una persona i els seus fills
Instituïts hereus una persona determinada i els seus fills, s'entén que aquests són cridats com a substituïts vulgars, llevat de voluntat distinta del testador.

Article 423-8. Abast de la institució hereditària a favor dels fills.

1. Llevat que aparegui que és una altra la voluntat del testador, si aquest crida els seus hereus i legataris o llurs substituïts sense designació de noms i mitjançant l'expressió «fills» s'entenen inclosos tots els seus descendents, amb aplicació de l'ordre legal de crides de la successió intestada.

2. S'aplica la mateixa regla en el cas que tots els fills siguin designats nominativament.

Article 423-9. Institució a favor dels parents

Quan el testador crida els seus hereus o legataris sense designació de noms i mitjançant les expressions «hereus meus», «hereus legítims», «hereus intestats», «parents més pròxims», «parents», «successors», «aquells a qui per dret correspongui», «els meus», o emprant expressions semblants, s'entén que són cridats com a hereus testamentaris aquells parents que, al temps de deferir-se l'herència o el llegat, haurien succeït abintestat el testador, d'acord amb l'ordre legal de crides, inclòs el cònjuge o convivent en unió estable, i amb el límit del quart grau, llevat que aparegui que és una altra la seva voluntat.

Article 423-10. Exclusió testamentària d'hereus intestats

1. Si el causant exclou en testament determinades persones cridades a la successió intestada, l'herència es defereix als cridats a succeir per aquest Codi no exclosos pel testador.

2. L'exclusió d'un successor que té la condició de legitimari deixa subsistent el seu dret a reclamar la llegítima.

Article 423-11. Institució ambigua, equívoca i errònia

1. Si el testador ha designat l'instituït de manera que diverses persones coincideixen amb la descripció que n'ha fet, i no es pot determinar sense dubte qui és l'instituït, l'herència els correspon per parts iguals.

2. L'error en el nom de l'instituït no vicia la disposició si es pot identificar de qualsevol altra manera la persona que el testador volia designar.

Article 423-12. Motius il·lícits o erronis en la institució d'hereu

Les institucions hereditàries no són ineficaces pel fet de fonamentar-se en motius il·lícits o en motius o circumstàncies erronis, llevat, en aquest darrer cas, que del mateix testament resulti que el testador no les hauria atorgades en cas de conèixer l'error.

Article 423-13. Ineficàcia de la disposició per crisi matrimonial o de la convivència

1. La institució d'hereu, el llegat i les altres disposicions ordenades a favor del cònjuge del causant esdevenen ineficaces si concorren els supòsits previstos a l'article 442-5.

2. També esdevenen ineficaces les disposicions a favor del convivent en unió estable en els casos d'extinció de la unió estable per causa que no sigui la defunció d'un dels membres.

3. La disposició és eficaç si del context del testament, el codicil o la memòria testamentària resulta que el testador hauria ordenat la disposició de darrera voluntat a favor del cònjuge o del convivent en unió estable fins i tot en els casos esmentats als apartats anteriors.

Secció Segona. La institució d'hereu sota condició i termini

Article 423-14. Perdurabilitat de la institució d'hereu

1. El qui és hereu ho és sempre i, en conseqüència, es tenen per no formulats en la institució d'hereu els terminis suspensiu i resolutori.
2. L'instituït hereu sota condició suspensiva que, complerta aquesta, accepta l'herència, l'adquireix amb efecte retroactiu al temps de la mort del testador.
3. Si l'hereu ha estat instituït sota condició resolutòria s'entendrà que el testador ha volgut ordenar una substitució fideïcomissària condicional a favor dels qui resultarien ésser els seus hereus intestats en el moment de complir-se la condició.

Article 423-15. Condició suspensiva i termini incert en l'adquisició del dret a l'herència

1. La institució d'hereu sota condició suspensiva no produeix efectes si no es compleix la condició, i tampoc quan l'hereu o legatari moren abans de complir-se la condició, en els quals casos els seus hereus no adquireixen cap dret a l'herència.
2. El termini incert implica, en els testaments, condició, llevat que hom pugui col·legir la voluntat contrària del testador i, per tant, la institució d'hereu ordenada per a després de la mort d'una altra persona s'entén que és feta sota la condició que sobrevisqui l'instituït.

Article 423-16. Facultats de l'hereu condicional

1. L'hereu instituït sota condició suspensiva, mentre aquesta estigui pendent de compliment, pot demanar la possessió provisional de l'herència i sobre aquesta té les facultats pròpies de l'hereu fiduciari.
2. Imposada a l'hereu una condició potestativa negativa en el supòsit que el testador no assenyali termini per al compliment de la condició, l'afavorit ha de fiançar el reemborsament del que hagi percebut i els seus fruits i interessos en el cas de contravenir la voluntat del testador.

Article 423-17. Compliment de la condició

1. Únicament es considera complida la condició si el compliment es produeix una vegada ocorreguda la mort del testador, llevat que es tracti d'una condició que no es pugui tornar a complir o el compliment de la qual no es pugui reiterar, encara que en el moment de testar el causant n'ignorés el compliment.
2. Es considera incomplida la condició si no es compleix dins el termini establert pel testador o el que resulti de la naturalesa o les circumstàncies de la mateixa condició, sense que pugui excedir de trenta anys des de l'obertura de la successió.
3. S'entén que s'ha complert la condició quan l'interessat en el fet que no es compleixi la fa d'impossible compliment per actes propis.
4. Si s'imposen diferents condicions conjuntament és necessari que es compleixin totes, encara que no sigui simultàniament. Si no estan ordenades conjuntament, és suficient el compliment de la primera.

Article 423-18. Condicions impossibles, irrisòries i perplexes

Les condicions impossibles, les irrisòries i les perplexes es tenen per no formulades.

Article 423-19. Condicions il·lícites

1. Les condicions il·lícites es tenen per no formulades.
2. Amb tot, si resulta clarament que el motiu determinant de la institució o del llegat és el compliment de la condició il·lícita la institució o el llegat són nuls.

Article 423-20. Condició de no impugnar el testament

La condició imposada pel testador en forma de prohibició d'impugnar el testament o de recórrer als tribunals de justícia en relació a la seva successió es té per no formulada i no afecta en cap cas a l'eficàcia del testament.

Article 423-21. Condicions captatòries

Les condicions captatòries anul·len la institució d'hereu o el llegat.

Capítol IV. Disposicions fiduciàries

Secció Primera. La designació d'hereu per fiduciari

Subsecció Primera. La designació d'hereu pel cònjuge o convivent

Article 424-1. Designació d'hereu pel cònjuge o convivent

1. El testador pot instituir hereu el descendent que el seu cònjuge supervivent o convivent en unió estable elegeixi entre els fills comuns i llurs descendents, encara que visqui el seu ascendent, o pot instituir-los en les parts iguals o desiguals que el cònjuge supervivent o el convivent estimi convenient.
2. En allò que no sigui previst pel testador o el costum regeixen les normes següents:
 - a) L'elecció o la distribució s'ha de fer entre els dits fills i els descendents d'aquests, amb facultat, en cas de distribució, per a limitar a un o més fills o descendents la institució d'hereu i reduir els altres a la condició de legataris o legitimaris.
 - b) El cònjuge o convivent pot imposar sempre les condicions, les limitacions de disposar i les substitucions que estimi oportunes, posat que els afavorits amb aquestes siguin fills o descendents del testador i no contradiguin les disposades per aquest.
 - c) L'herència no és deferida fins que es fa l'elecció o la distribució, però abans d'elles el cònjuge supervivent o el convivent pot fixar i pagar les llegendes i els llegats.

Article 424-2. Forma de l'elecció o distribució

1. L'elecció o la distribució s'ha d'efectuar expressant que hom fa ús d'una tal facultat, llevat que així resulti clarament de la mateixa distribució o elecció.
2. L'elecció o la distribució només es pot fer en testament, heretament o escriptura pública, i en aquests dos darrers casos és irrevocable.

Article 424-3. Manca d'elecció o distribució

Si el cònjuge supervivent o el convivent mor sense haver fet l'elecció o la distribució, o renuncia en escriptura pública a la facultat d'efectuar-les, s'aplica, si escau, el que disposa l'article 424-5, i, si no escau, l'herència és deferida als fills per parts iguals, i entren en lloc del mort els seus descendents per estirps. Si manquen aquests descendents, els hereus del mort solament poden reclamar la llegítima que li hauria correspost.

Article 424-4. Administració de l'herència

1. Mentre no es defereix l'herència, aquesta resta sota l'administració de la persona o de les persones que a aquest efecte el testador ha designat, amb les facultats, limitacions i remuneració que aquest ha establert i, en defecte d'elles, amb les pròpies dels marmessors universals de lliurament de romanent, amb dret a percebre el que correspongui pels seus treballs i al reemborsament de les despeses causades per l'exercici del càrrec.
2. Si falta la designació del testador, exerceix l'administració el cònjuge supervivent o convivent en unió estable, el qual té la lliure administració de l'herència i plenes facultats dispositives sobre els béns hereditaris per a llur inversió en altres béns que quedin subrogats i per a satisfer necessitats de l'herència, atendre la seva subsistència personal, la dels fills i la dels descendents i pagar deutes, càrregues i llegendes, amb les limitacions establertes pel testador. Queden incorporats a l'herència els fruits i les rendes no consumits en les atencions esmentades.

Subsecció Segona. La designació d'hereu pels parents

Article 424-5. Designació d'hereu pels parents

El testador pot instituir hereu el descendent que elegeixin els dos parents més pròxims, que expressament designi o sense individualitzar-los, o pot instituir-los en les parts iguals o

desiguals que aquests estimin convenient, encara que no hagi confiat aquesta facultat amb caràcter preferent al cònjuge supervivent o convivent en unió estable.

Article 424-6. Requisits de l'elecció o distribució

1. L'elecció o la distribució es realitza de conformitat amb el que ha estat previst pel testador i, supletòriament, pel costum i d'acord amb les regles següents:

a) Aquesta facultat d'elecció o de distribució correspon als dos parents consanguinis que, al temps d'exercir-la, gaudeixin de plena capacitat per a disposar i succeir el testador, no hagin renunciat a una tal facultat i pertanyin un per cada línia de progenitors i, dins cadascuna d'elles, el de parentiu més pròxim en relació amb els fills o els descendents, i amb preferència el de més edat.

b) Aquest càrrec és gratuït però dóna dret al reemborsament de les despeses causades.

c) L'elecció o la distribució s'ha de fer entre els dits fills i els descendents d'aquests, amb facultat, en cas de distribució, per a limitar a un o més fills o descendents la institució d'hereu i reduir els altres a la condició de legataris o legitimaris, d'acord amb les instruccions del testador i aplicació de les prelacions que resultin de la voluntat del testador.

d) Els parents no poden imposar gravàmens ni limitacions de cap mena, llevat que el testador ho hagi autoritzat.

e) L'herència no és deferida fins que queda efectuada l'elecció o la distribució.

2. Aquesta designació o elecció només té lloc si, atesa la situació de la família, no hi ha més de dues línies de parents.

Article 424-7. Forma de l'elecció o distribució

1. Ambdós parents efectuen l'elecció o la distribució personalment i en escriptura pública, no en testament, sense que calgui fer-la en un mateix acte.

2. L'elecció o distribució és irrevocable, però pot ésser reiterada sempre que l'elegit o elegits no vulguin o no puguin ésser hereus, àdhuc en cas que la designació anterior hagués estat feta pel cònjuge supervivent o convivent.

Article 424-8. Manca o divergència en l'elecció o distribució

En cas de manca o divergència en l'elecció o distribució, l'herència és deferida als fills per parts iguals, i entren en lloc del mort els seus descendents per estirps. Si manquen aquests descendents, els hereus del mort solament poden reclamar la llegítima que li hauria correspost.

Article 424-9. Termini per realitzar l'elecció o distribució

1. L'elecció o la distribució ha d'ésser feta en el termini fixat pel testador.

2. En defecte de termini fixat, si l'elecció o la distribució no s'ha fet dins els quatre anys següents a la mort del causant, qualsevol interessat en la successió pot requerir els parents electors o distribuïdors perquè la facin en els sis mesos següents al requeriment.

3. Els parents electors o distribuïdors poden obtenir de l'Autoritat Judicial una pròrroga per a fer l'elecció o distribució, si hi concorre causa justificada.

Article 424-10. Administració de l'herència

1. Mentre no tingui lloc l'elecció o la distribució i en defecte d'usufructuari universal, l'administració de l'herència correspon a les persones designades pel testador amb les facultats i limitacions que aquest hagi establert i, en defecte d'elles, amb les facultats dels marmessors universals de lliurament de romanent amb dret a percebre el que correspongui pels seus treballs i al reemborsament de les despeses causades per l'exercici del càrrec.

2. Si no hi ha persones especialment designades per a l'administració, aquesta correspon, amb les facultats esmentades a l'apartat anterior, al cònjuge o convivent en unió estable que sigui usufructuari universal i, en el seu defecte, als parents als quals en cada moment correspondria la designació d'hereus.

Secció Segona. Els hereus i legataris de confiança

Article 424-11. Institució d'hereu o legatari de confiança

1. El testador pot instituir hereus o legataris de confiança persones físiques determinades perquè donin als béns la destinació que els hagi encomanat confidencialment, de paraula o per escrit.
2. Aquestes persones poden ésser facultades pel testador perquè, en cas que mori alguna d'elles abans de la revelació total o del compliment de la confiança, elegeixin qui la substitueixi, sense que això impliqui cap nova institució o designació sinó una mera subrogació en el càrrec.
3. Tret d'una disposició testamentària en contra, els hereus o legataris de confiança actuen per majoria, però, si en queda un de sol, aquest pot actuar per ell mateix.

Article 424-12. Drets i obligacions

1. Els hereus de confiança han de prendre inventari de l'herència dins un any, a comptar de la delació, sota pèrdua de la remuneració corresponent.
2. Tant els hereus com els legataris de confiança tenen dret a rescabalar-se de les despeses i dels desemborsaments pel compliment de llur comesa i a percebre la remuneració que els hagi assignat el testador o, en defecte d'aquesta, i entre tots, la corresponent al cinc per cent del valor de l'herència o del llegat objecte de la confiança i dels fruits o de les rendes líquids, mentre duri llur administració. No s'imputen en pagament de la dita remuneració els llegats a favor dels hereus i legataris de confiança, llevat que el testador ho ordeni altrament.

Article 424-13. Revelació de la confiança

1. El testador que ordena l'herència o llegat de confiança pot prohibir-ne la revelació. Si manca la prohibició, els hereus o legataris poden mantenir reservada la confiança o bé revelar-la en escriptura pública o protocol. Litzar les instruccions escrites pel testador de la seva mà o per mitjans mecànics i signades. Sempre prevalen aquestes, i si no n'hi ha, hom s'ha d'atènyer al que adveri la majoria.
2. Es considera que la confiança revelada forma part del testament, i no es pot revocar ni alterar, però sí que, en canvi, pot ésser objecte d'aclariment.

Article 424-14. Facultats dispositives

1. Els hereus i els legataris de confiança, mentre no la revelin o compleixin, tenen la consideració d'hereus o legataris, amb facultats dispositives per a actes entre vius, salvant les limitacions que els imposi el testament, però no poden fer definitivament propis els béns de l'herència o el llegat ni llurs subrogats que queden enterament separats de llurs béns propis.
2. Una vegada revelada la confiança, i posat que el testador no disposi cap altra cosa, els hereus i els legataris de confiança tenen, respectivament, la condició de marmessors universals o particulars.

Article 424-15. Ineficàcia de la institució de confiança

1. Les institucions d'hereu i els llegats de confiança caduquen si els hereus o els legataris nomenats moren sense haver-la revelada o complerta, si la revelen o compleixen a favor seu i, en general, quan la confiança no es pot complir pel fet que resulta desconeguda, il·legal, contradictòria o indesxifrable. Caduquen igualment en la part en què la confiança resulti afectada per alguna d'aquestes circumstàncies.
2. En caducar la institució d'hereu de confiança, l'herència o la part afectada de caducitat és deferida a favor dels qui en el moment de la mort del testador serien els seus hereus abintestat.
3. En el cas de caducitat parcial, aquestes persones tenen la condició de legataris de part alíquota en la porció caducada. La caducitat del llegat de confiança produeix la seva absorció total o parcial per l'herència.

Capítol V. Les substitucions hereditàries

Secció Primera. La substitució vulgar

Article 425-1. Supòsits de substitució vulgar

1. El testador pot instituir un hereu ulterior o segon, per al cas en què el primer o l'anterior instituït no arribi a ésser-ho perquè no vulgui o perquè no pugui.
2. Llevat que sembli que és una altra la voluntat del testador, la substitució vulgar ordenada per a un dels casos esmentats val per a l'altre, i l'ordenada per al cas de premoriència de l'hereu instituït es fa extensiva a tots els altres casos, incloent-hi el d'institució sota condició suspensiva quan l'instituït mor abans de complir-se la condició, quan la condició resta incomplida o quan no arriba a néixer l'instituït que ja es trobava concebut. També s'aplicarà als casos d'absència legal de l'instituït, d'acord amb les disposicions que la regulen.

Article 425-2. Pluralitat de substituïts

1. Un hereu pot ésser substituït per dos o més substituïts i a l'inrevés.
2. Els substituïts poden ésser cridats tots junts o l'un en defecte de l'altre. En aquest darrer cas, el substituït del substituït s'entén que també ho és del substituït.
3. Diferents hereus poden ésser nomenats substituïts vulgars entre ells, recíprocament. Si han estat instituïts en quotes desiguales, la del cridat que no arriba a ésser hereu es defereix als altres instituïts en proporció a llurs quotes respectives.
4. Si amb els cohereus és cridada a la substitució una altra persona, correspon a aquesta una porció de la quota vacant resultant de la divisió d'aquesta quota pel número total dels concurrents a la substitució. La resta de la quota correspon als cohereus en proporció a llurs quotes respectives.
5. En tot cas, preval allò que ha ordenat el testador.

Article 425-3. Substitució vulgar expressa i tàcita

1. La substitució vulgar pot ésser expressa o tàcita.
2. Les substitucions pupil·lar, exemplar i fideïcomissària enclouen sempre la vulgar tàcita, però, quant a les dues primeres, solament respecte als béns procedents de l'herència del substituït.

Article 425-4. Efectes de la substitució vulgar

1. La delació de l'herència a favor del substituït vulgar s'entén que és produïda al mateix temps que al substituït i, per tant, encara que mori mentrestant, l'esmentat substituït vulgar transmet el seu dret als seus successors.
2. El substituït succeeix el causant amb les mateixes limitacions i càrregues imposades a l'instituït que no ha arribat a ésser hereu, llevat que el testador hagi disposat de forma diferent.

Secció Segona. La substitució pupil·lar

Article 425-5. Designació de substituït

1. Els progenitors, mentre exerceixen la potestat parental sobre llur fill impúber, és a dir el menor de catorze anys, poden substituir-lo pupil·larment, en el testament que atorguin per a la pròpia herència, en previsió que mori abans d'arribar a l'edat de testar.
2. També poden substituir el fill concebut que al temps de néixer hagi de quedar sota la seva potestat parental.

Article 425-6. Naturalesa de la substitució

1. En la substitució pupil·lar, el substituït té aquest caràcter respecte als béns que, subsistint en morir l'impúber, ha adquirit aquest per herència o llegat del progenitor que hagi disposat la substitució, i el d'hereu directe de l'impúber en l'herència relicta per aquest, sense que sobre ella puguin els progenitors imposar en llur testament limitacions ni càrregues.

2. Si tots dos progenitors ordenen substitució pupil.lar, subsisteixen ambdues respecte a llurs propis béns, però respecte als del pupil val solament l'ordenada per l'últim que mori.

Article 425-7. Principi de troncalitat

1. Un progenitor solament pot designar com a substituït pupil.lar en els béns de l'impúber procedents de la successió de l'altre, si aquest no ho ha fet, algun o alguns dels germans de l'impúber que siguin fills comuns i, en defecte d'ells, parents de l'altre branca dins el quart grau. Per manca d'uns i d'altres, i quant als altres béns, la designació del substituït pupil.lar pot recaure en qualsevol persona capaç de succeir.

2. En cas de no complir els progenitors el que disposa aquest article, són considerats cridats com a substituïts pupil.lars els expressats germans o parents, per l'ordre de la successió intestada.

Article 425-8. Substitució pupil.lar tàcita

La substitució vulgar expressa, si l'instituït és impúber, comprèn la pupil.lar tàcita respecte als béns de l'herència relictada pel substituït, llevat en el cas d'haver estat substituïts recíprocament dos germans, l'un púber i l'altre impúber; tot això, tret de disposició contrària del testador.

Secció Tercera. La substitució exemplar

Article 425-9. Designació de substituït

1. La substitució exemplar solament pot ésser ordenada per ascendents de l'incapacitat que en sigui legitimari, i comprèn, ultra els béns del testador, els de l'incapacitat que no ha atorgat testament ni heretament.

2. La validesa d'aquesta substitució requereix que l'ascendent deixi al substituït la llegítima que li correspongui i que la incapacitat sigui declarada judicialment en vida del descendent substituït, baldament sigui després d'haver estat disposada la substitució.

Article 425-10. Concurrencia de substitucions

1. Si diversos ascendents substitueixen exemplarment el mateix descendent, preval la substitució disposada per l'ascendent mort de grau més pròxim, i si aquests són del mateix grau, succeeixen en la mateixa herència de l'incapaç tots els substituïts exemplars designats, en les quotes que resultin d'aplicar als ascendents respectius les normes de l'ordre successori intestat a favor d'aquests.

2. En tot cas, els béns procedents de cadascuna de les herències dels ascendents que hagin disposat la substitució corresponen al substituït exemplar respectivament designat.

Article 425-11. Limitacions a la designació de substituït

1. La substitució exemplar ha d'ésser ordenada a favor de descendents de l'incapaç.

2. En defecte de descendents de l'incapaç, ha d'ésser ordenada a favor de descendents del testador i, si hi manquen els uns i els altres, a favor de qualsevol persona capaç per a succeir.

Article 425-12. Ineficàcia de la substitució

1. La substitució exemplar queda sense efecte en cessar realment l'estat d'incapacitat del substituït, encara que després no atorgui testament, i també si el substituït premor al testador o a l'incapaç, o aquest a l'ascendent.

2. En cas de diversos ascendents, aquesta norma s'aplica en relació amb la respectiva substitució exemplar.

Article 425-13. Aplicació de les regles de la substitució pupil.lar

1. El que és disposat per a la substitució pupil.lar s'aplica a l'exemplar, en la mesura que ho permeti la seva naturalesa.

2. Els legitimaris de l'impúber o de l'incapaç únicament tenen dret a la llegítima en la pròpia herència d'aquests. En forma part la llegítima que correspongui a l'impúber o incapaç en les successions en les quals hagi estat disposada la substitució.

Capítol VI. Els fideïcomisos

Secció Primera. Els fideïcomisos en general

Article 426-1. Concepte

1. En el fideïcomís, el fideïcomitent disposa que el fiduciari adquireixi l'herència o el llegat amb el gravamen que, finalitzat el termini o complerta la condició, faci trànsit al fideïcomissari l'herència o el llegat.
2. Els fideïcomissaris succeeixen sempre el fideïcomitent, encara que ho siguin l'un per a després de l'altre.

Article 426-2. Formes d'ordenació

1. Els fideïcomisos poden ésser ordenats en pacte successori, en testament, en codicil i en donació entre vius o per causa de mort.
2. Els fideïcomisos ordenats en les donacions es regeixen per les normes establertes per als fideïcomisos en llegats, sempre que ho permeti la seva naturalesa.

Article 426-3. Capacitat per ser fideïcomissari

1. Per a l'efectivitat del fideïcomisos cal que el fideïcomissari hagi nascut o sigui concebut en ésser deferit el fideïcomís a favor seu.
2. En el fideïcomís a termini, el fideïcomissari que viu o ha estat concebut quan l'herència o el llegat són deferits al fiduciari, adquireix el seu dret al fideïcomís i aquest forma part de l'herència per ell relictà, encara que mori abans de deferir-se l'herència o el llegat a favor seu. El testador pot excloure aquesta transmissibilitat.
3. En els fideïcomisos condicionals, si el fideïcomissari mor abans de complir-se la condició, encara que sobrevisqui al fideïcomitent, no adquireix cap dret al fideïcomís. El fideïcomitent pot disposar el contrari, cas en el qual s'entén que ha ordenat una substitució vulgar en favor dels hereus del fideïcomissari.

Article 426-4. Límits dels fideïcomisos

1. En els fideïcomisos familiars, o sia aquells en què els fideïcomissaris són descendents o nebots del fideïcomitent, solament tenen eficàcia les crides a favor de persones que no passin de la segona generació, sense limitació de nombre, entenent com a primera la dels fills propis del fideïcomitent o dels germans d'aquest.
2. En els fideïcomisos que no siguin familiars, solament és eficaç una crida de fideïcomissaris, en el qual cas hom computa únicament les que arriben a ésser efectives i no les frustrades.
3. En cap cas no hi ha limitació de nombre en les crides de fideïcomissaris successius a favor de persones que visquin al temps de morir el testador fideïcomitent. Aquestes crides n'exclouen d'ulteriors a fideïcomissaris no nascuts ni concebuts al moment de la mort del fideïcomitent.
4. Si el fiduciari és una persona jurídica el fideïcomís té una durada màxima de 30 anys.
5. Les crides de fideïcomissaris, en allò que ultrapassin els límits que queden establerts, s'entenen com a no fetes.

Article 426-5. Delació del fideïcomís

1. Vençut el termini o complerta la condició, té lloc la delació del fideïcomís a favor del fideïcomissari que no ha renunciat abans el seu dret.
2. En la delació fideïcomissària successiva hom considera que la nova delació ha tingut lloc al temps de frustrar-se l'anterior.

3. En els fideïcomisos a termini el fiduciari pot anticipar la delació del fideïcomís mitjançant renúncia del seu dret a favor del fideïcomissari immediatament cridat, i cedir a tercer el simple aprofitament dels béns fideïcomesos fins que venci el termini, sense quedar exonerat de les seves obligacions, tot responent dels perjudicis que el fideïcomís sofreixi per culpa del cessionari.

4. En els fideïcomisos condicionals no es pot anticipar la delació del fideïcomís i, si el fiduciari el renuncia a favor del fideïcomissari, s'entén que només n'ha cedit l'aprofitament. Això no obstant, està facultat per a efectuar la dita cessió a favor de tercer, amb subjecció al que disposa l'apartat segon de l'article 426-29.

Article 426-6. Fideïcomís universal

El fideïcomís d'herència o universal té per objecte la mateixa herència o quota d'aquesta deferida a l'hereu fiduciari, i atribuïda, en la seva unitat, per a després d'aquest, al fideïcomissari, o bé una massa de béns genèricament diferenciada que el fideïcomitent hagi adquirit com a hereu d'una altra persona.

Article 426-7. Fideïcomís particular

1. El fideïcomís particular, o sia l'imposat al legatari, té per objecte el mateix llegat o una part alíquota d'aquest.

2. Els fideïcomisos imposats al legatari que tenen per objecte béns singulars o parts d'aquests compresos en el llegat tenen la consideració de sublleghats.

Article 426-8. Condió i termini

1. Els fideïcomisos es poden ordenar sota termini o sota condició, segons que l'herència o el llegat fideïcomesos, o una quota d'ells, es defereixin al fideïcomissari en acabar el termini establert o en complir-se la condició ordenada pel fideïcomitent.

2. En el fideïcomís a termini, la mort del fiduciari abans de la fi del termini anticipa la delació al moment de la mort, salvant voluntat contrària del fideïcomitent.

3. Els fideïcomisos disposats per a després de mort el fiduciari tenen el caràcter de condicionals, salvant voluntat contrària del fideïcomitent.

Article 426-9. Fideïcomís d'elecció i de distribució

Si el causant atribueix al fiduciari la facultat d'elegir el fideïcomissari entre persones que designa per llurs noms o circumstàncies, o que formen un grup determinat, o la de distribuir l'herència entre els fideïcomissaris cal observar el que ell ha disposat i, supletòriament, les regles següents:

a) L'elecció pot recaure en una, en diverses o en totes les persones designades.

b) Si elegeix diversos fideïcomissaris, els pot fixar quotes iguals o desiguals; si no ho fa, ho són per parts iguals.

c) No poden ésser imposades a l'elegit condicions, fideïcomisos, prohibicions de disposar ni cap altra càrrega o limitació, però li poden ésser ordenades substitucions vulgars a favor d'altres designats.

d) L'elecció ha d'ésser efectuada personalment, en testament, codicil o pacte successori, en què hom ha d'expressar que es fa ús de la facultat d'elegir, i no és possible delegació ni poder.

e) Si l'elecció es fa per acte entre vius, ha de constar en escriptura pública, que és irrevocable, salvant la facultat de nomenar un altre fideïcomissari en cas de morir o renunciar el nomenat abans de deferir-se el fideïcomís.

f) Si en la pròpia herència, el fiduciari ha nomenat hereu algun o alguns dels fideïcomissaris, a manca d'elecció o distribució expressa, s'entén feta l'elecció o distribució en favor d'aquests.

g) En defecte d'elecció o distribució, els elegibles són fideïcomissaris per parts iguals.

Secció Segona. Interpretació dels fideïcomisos

Article 426-10. Forma expressa i tàcita

1. El fideïcomís es pot establir expressament o tàcitament.
2. Perquè el fideïcomís s'entengui imposat tàcitament cal que la voluntat de disposar-lo s'infereixi clarament del contingut de la disposició.

Article 426-11. Interpretació restrictiva

1. Quan es dubta sobre si el testador ha disposat un fideïcomís o ha formulat una recomanació o un simple prec, s'entén això darrer.
2. Quan hi ha dubte respecte a si una substitució és vulgar o fideïcomissària, s'entén que és vulgar.
3. En el dubte, el fideïcomís s'entén que és ordenat per a després de la mort del fiduciari i amb caràcter de condicional per al cas que mori sense deixar fills.

Article 426-12. Presumpció de condició

1. Si és imposada expressament o tàcitament al fill o descendent del fideïcomitent la substitució fideïcomissària a favor d'una persona que no compleix la dita condició, hom presumeix que el fideïcomís fou disposat sota la condició que morís el fiduciari sense deixar fills o descendents.
2. Aquesta norma només és aplicada si el fiduciari mancava de descendència al temps de disposar-se el fideïcomís o si, en cas de tenir-ne, el fideïcomitent n'ignorava l'existència.

Article 426-13. Condició de no tenir fills

La condició imposada al fiduciari pel cas de no tenir fills, s'ha d'entendre en el sentit que els fills l'han de sobreviure.

Article 426-14. Fills posats com a condició

En els fideïcomisos disposats per al cas de morir el fiduciari sense deixar fills, aquests no es consideren fideïcomissaris si no són cridats expressament al fideïcomís, llevat que per efecte d'una crida ulterior de fideïcomissaris l'herència pugui fer trànsit a persones que no són descendents del fideïcomitent.

Article 426-15. Abast del fideïcomís

1. El fideïcomís imposat a un cohereu o col·legatari no s'estén a la quota d'herència o el llegat obtinguts per substitució vulgar, però sí als que ha obtingut per dret d'acréixer.
2. El fideïcomís imposat a l'hereu no s'estén al prellegat ordenat a favor seu, ni inversament.

Article 426-16. Substitució vulgar en fideïcomís

El testador pot disposar una substitució vulgar en fideïcomís, o sia substituir vulgarment el fideïcomissari cridat, per al cas que aquest no arribi a ésser-ho efectivament pel fet de no poder o no voler.

Article 426-17. Substitució vulgar implícita

1. Sempre que el fiduciari cridat no arriba a ésser hereu o legatari per qualsevol causa, opera en primer lloc la substitució vulgar.
2. A manca de substitució vulgar, el fideïcomissari passa a ésser fiduciari, si hi ha fideïcomissari posterior, i en defecte d'aquest passa a ésser hereu o legatari lliure.
3. En els casos previstos als apartats anteriors no té lloc el dret de transmissió.

Secció Tercera. Els efectes del fideïcomís mentre està pendent

Article 426-18. Realització d'inventari

1. El fiduciari ha de prendre inventari dels béns de l'herència o el llegat fideïcomesos, a càrrec de la mateixa herència o llegat.

2. L'inventari ha de quedar clos dins un any a comptar del moment en què el fiduciari té coneixement de la delació a favor seu.
3. L'inventari ha d'ésser formalitzat notarialment o judicialment i s'hi han de ressenyar els béns relictos i llur valor en obrir-se la successió i els deutes i les càrregues hereditaris, amb indicació de llur import. No cal detallar els elements del parament de la casa, les empreses o els negocis, les coses universals o els conjunts de coses ni expressar el fi a què respon la formació d'inventari.
4. No és considerat com a pres en forma l'inventari quan, a sabuda del fiduciari, no hi figuren tots els béns i tots els deutes, ni quan ha estat confeccionat en frau dels fideïcomissaris.
5. Per a la formació de l'inventari no cal citar cap persona, però hi poden intervenir els fideïcomissaris que ho sol·licitin.

Article 426-19. Prestació de garantia

1. Qualsevol fideïcomissari pot exigir al fiduciari que presti garantia bastant i a càrrec seu en seguretat dels béns mobles fideïcomesos, exclosos els no susceptibles de desaparició o alienació i els que siguin objecte de dipòsit o inversió.
2. El fiduciari els fideïcomissaris immediats del qual siguin els seus fills o els seus germans no està obligat a prestar-la, llevat que el testador l'hagi imposada.
3. Si el fideïcomís està sotmès a termini, el fideïcomissari pot optar entre la prestació de garantia en els termes expressats o l'immediat trànsit dels béns fideïcomesos.
4. La garantia objecte d'aquest article i del següent és real; si no és possible, pot ésser personal.
5. En defecte d'aquesta garantia, es procedeix al dipòsit dels béns mobles que havia de garantir el fiduciari, exceptuant-ne els que calguin per al seu ús i el de la seva família, o per a l'explotació dels béns del fideïcomís o per a l'exercici de la professió o l'ofici que exerceixi el fiduciari.
6. La no prestació de garantia mai no pot comportar que el fideïcomís es posi en administració.
7. A manca d'acord sobre la prestació i la quantia de la garantia, el fideïcomissari pot utilitzar els procediments que estableix l'article 165 de la Llei Hipotecària, en els termes de l'article 569-41.
8. El fideïcomitent pot dispensar el fiduciari de les obligacions previstes en els apartats anteriors.

Article 426-20. Obligacions respecte als béns fideïcomesos

1. El fiduciari està obligat, respecte als béns fideïcomesos:
 - a) A inscriure el títol successori corresponent en el Registre de la Propietat i inserir-hi literalment la clàusula fideïcomissària.
 - b) A invertir els diners relictos sobrants, o els que s'obtinguin després, en dipòsits bancaris, en préstecs amb interès i garantia real o en béns prudencialment segurs.
 - c) A invertir sense demora en un establiment legalment autoritzat els valors mobiliaris i les inversions financeres amb obligació de notificar a l'entitat gestora que els valors o actius dipositats són objecte d'un fideïcomís.
2. Les obligacions establertes en aquest article pot ésser substituïda a elecció del fiduciari, per una fiança suficient, salvant disposició contrària del testador. Si el fiduciari opta per la fiança, ha de prestar-la encara que els fideïcomissaris immediats siguin fills o germans seus.
3. Les despeses ocasionades pel que disposen les lletres b i c del primer apartat són a càrrec de l'herència o del llegat fideïcomesos.

Article 426-21. Protecció del dret del fideïcomissari

1. El compliment de les obligacions establertes al fiduciari en els articles d'aquesta secció pot ésser exigít en tot temps per qualsevol fideïcomissari o curador.

2. Si el fiduciari posa en perill, dissipa o danya greument els béns fideïcomesos, el fideïcomissari o curador pot exigir-li garantia en seguretat del pagament de la indemnització dels danys i perjudicis causats pel seu capteniment.
3. Durant el període de pendència del fideïcomís, els fideïcomissaris, o si és el cas el curador, poden pretendre la declaració judicial del seu dret o el caràcter fideïcomès dels béns.
4. Els fideïcomissaris, o si és el cas el curador, també poden impugnar judicialment els actes de disposició atorgats pel fiduciari, però mentre no es defereixi el fideïcomís les sentències que donin lloc a la impugnació únicament poden ésser executades en la mesura necessària per a salvaguardar immediatament els interessos dels fideïcomissaris.
5. Els fideïcomissaris poden exigir del fiduciari informació sobre l'estat dels béns subjectes al fideïcomís, si hi ha motius per suposar que s'estan posant en perill.

Article 426-22. Responsabilitat del fiduciari

El fiduciari universal que ha practicat inventari queda deutor per les obligacions del causant d'acord amb el règim de l'acceptació de l'herència a benefici d'inventari.

Article 426-23. Facultats del fiduciari

1. L'hereu fiduciari té l'ús i el gaudi dels béns fideïcomesos i de llurs subrogats i accessions, fa seus les rendes i els fruits i gaudeix de tots els altres drets que la llei atribueix al propietari, àdhuc respecte a tresors, mines, boscos i accions o participacions socials, però allò que adquireix que no siguin fruits o rendes queda incorporat al fideïcomís.
2. Pel que fa als boscos, no són considerades fruits les tales que excedeixen els límits d'una explotació racional.
3. Pel que fa a les accions i les participacions socials, l'exercici de tots els drets correspon al fiduciari. El fiduciari està obligat a subministrar als fideïcomissaris que ho sol·licitin tota la informació de què disposi com a soci en relació als acords socials.

Article 426-24. Partició de l'herència i divisió de cosa comuna

1. Els hereus fiduciaris de quota d'herència poden demanar la partició i practicar-la eficaçment amb els altres cohereus sense necessitat que hi intervinguin els fideïcomissaris, posat que es tracti d'un pur acte particional; altrament, cal procedir d'acord amb allò previst a l'article 426-33.
2. No obstant, tot fideïcomissari té els drets que la llei atribueix als titulars de crèdits contra els cotitulars en la divisió de la cosa comuna.
3. Això que s'ha disposat anteriorment també s'aplica a la divisió de cosa comuna, si alguna participació indivisa es troba gravada de fideïcomís. Amb tot, si la cosa comuna és indivisible o es desmereix amb la seva divisió, els comuners poden convenir que s'adjudiqui lliure del fideïcomís a algun o alguns d'ells, el qual ha de satisfer en diners les quotes dels altres, amb autorització judicial prèvia al fiduciari. Aquest precepte s'aplica quan la partició hereditària regulada en els apartats anteriors implica divisió de cosa pertanyent a l'herència.
4. La partició hereditària efectuada pel mateix causant o per un comptador partidori designat per aquest i la intervinguda judicialment tenen efecte àdhuc per als fideïcomissaris, sens perjudici de les accions d'impugnació que siguin procedents.
5. L'hereu o el legatari gravats de fideïcomís solament en una part indivisa de l'herència o del llegat deferits a favor seu, o en una quota d'aquests, poden procedir per si sols a dividir en dos lots o porcions l'herència o el llegat, un de lliure i l'altre de fideïcomès, segons les regles de la partició i després de les notificacions corresponents als fideïcomissaris.

Article 426-25. Conservació i administració

1. La conservació i l'administració dels béns fideïcomesos són funció obligada del fiduciari, el qual respon personalment amb la diligència que correspon d'esmerçar en els béns propis.
2. En conseqüència, pertoca a l'hereu fiduciari el cobrament i el pagament dels crèdits i els deutes a favor o a càrrec de l'herència fideïcomesa, cancel·lant-ne les garanties, i el pagament a costa seva de les despeses ordinàries de conservació.

3. Les despeses extraordinàries de conservació o de refacció i les altres càrregues anàlogues són satisfetes pel fiduciari a càrrec de l'herència o del llegat.

Article 426-26. Millores i incorporacions

1. Totes les millores o tots els béns que el fiduciari incorpora materialment al fideïcomís resten afectes al gravamen fideïcomissari, si bé, en deferir-se aquell, el fiduciari o els seus hereus poden optar per retirar les millores o incorporacions, si es pot fer sense detriment dels béns fideïcomesos, o exigir-ne l'import, que s'estima per l'augment de valor que els béns han experimentat, sense que pugui excedir el preu de cost actualitzat.

2. El fiduciari pot alterar la substància de les coses, sempre que no en disminueixi el valor, amb les limitacions que s'estableixen en aquest Capítol.

Article 426-27. Exercici d'accions i eficàcia de sentències, laudes i transaccions

1. El fiduciari té el deure d'exercitar les accions corresponents a l'herència o al llegat fideïcomesos.

2. Les sentències i les altres resolucions dictades en procediments o expedients en els quals hagi tingut intervenció el fiduciari, els laudes recaiguts en arbitratges de dret o d'equitat als quals s'hagi sotmès i les transaccions que hagi convingut no afecten els fideïcomissaris que no hagin estat citats o hi hagin intervingut llevat que hi assenteixin, siguin favorables al fideïcomís, facin referència als actes que pugui realitzar el fiduciari per ell sol o s'hagin complert les disposicions previstes per a la disposició dels béns fideïcomesos.

Article 426-28. Facultats del fideïcomissari sobre el seu dret

1. Mentre el fideïcomís no sigui deferit al fideïcomissari, aquest pot alienar, gravar, renunciar i assenyalar per a l'embargament el seu dret d'adquirir l'herència o el llegat fideïcomesos.

2. L'alienació, el gravamen o l'embargament s'han de limitar als béns que corresponguin al fideïcomissari en deferir-se el fideïcomís.

3. Si en la substitució condicional hom no arribava a deferir el fideïcomís, els actes expressats en els apartats anteriors queden sense efecte.

Secció Quarta. Disposició dels béns fideïcomesos

Article 426-29. Principi general

1. El fiduciari pot alienar i gravar els béns fideïcomesos en concepte de lliures, en els casos en què ho permeti la llei o ho autoritzin el fideïcomitent o els fideïcomissaris, d'acord amb el que es disposa en els articles següents.

2. En les substitucions fideïcomissàries condicionals, en cas de no haver imposat el fideïcomitent una especial prohibició de disposar, el fiduciari pot realitzar vàlidament actes dispositius o de gravamen de tals béns, però llur eficàcia resta supeditada a la possible efectivitat de la dita substitució, encara que en ésser atorgats aquells actes hom hagi silenciado el gravamen.

3. En les substitucions fideïcomissàries a termini, el fiduciari no té la facultat esmentada a l'apartat precedent.

4. La disposició de béns en concepte de lliures no exclou, llevat voluntat contrària del fideïcomitent o dels fideïcomissaris, que l'obtingut com a contraprestació resti subjecte al fideïcomís en virtut del principi de subrogació real. Perquè succeeixi altrament, cal que la disposició de béns es faci en concepte de lliures de fideïcomís.

Article 426-30. Disposició de béns amb autorització del fideïcomitent

1. El fideïcomitent pot autoritzar el fiduciari per a alienar i gravar, per actes entre vius i en concepte de lliures o de lliures de fideïcomís, tots o alguns dels béns fideïcomesos.

2. Si el fideïcomitent faculta el fiduciari per a disposar amb l'autorització de la persona o de les persones designades a l'efecte, pel cas que les dites persones morin, renunciïn o quedin incapacitades s'aplica el règim d'autoritzacions previst en els articles següents, salvant la

voluntat contrària del fideïcomitent. A aquestes persones els són aplicables els preceptes relatius als marmessors particulars, en tant que ho permetin la naturalesa i la durada indefinida de la missió que els ha estat encomanada.

3. Quan l'amplitud d'aquesta autorització atribueixi al fiduciari la facultat de disposar pròpia del fideïcomís de residu, hom s'ha d'atenir a les normes que el regulen.

Article 426-31. Disposició de béns amb notificació als fideïcomissaris

1. El fiduciari està facultat per ministeri de la llei per a alienar o gravar en concepte de lliures del fideïcomís béns de l'herència o el llegat fideïcomesos en els casos següents:

a) Per pagar els deutes, les càrregues hereditaris, les llegítimes i els llegats.

b) Per atendre les despeses extraordinàries de conservació i de refacció dels béns del fideïcomís i de millores útils i necessàries.

2. Per a realitzar aquests actes no cal la intervenció dels fideïcomissaris, però és preceptiva la notificació prèvia que regulen els articles 426-35 i 426-36.

Article 426-32. Disposició de béns sota pròpia responsabilitat

1. El fiduciari està facultat, respecte als béns fideïcomesos, per a realitzar per si sol, sota la seva responsabilitat, els actes següents:

a) Vendre els béns mobles que no puguin conservar-se i els fruits relictos pel fideïcomitent.

b) Complir obligacions del fideïcomitent.

c) Concertar convenis en matèria d'expropiació forçosa i acceptar indemnitzacions per danys als béns fideïcomesos.

d) Substituir, sense demora i sense detriment del fideïcomís, les coses que es desgastin per l'ús.

2. Els béns fideïcomesos objecte d'aquests actes queden lliures del gravamen fideïcomissari i, en lloc d'ells, hi queden afectes els béns obtinguts pel fiduciari.

3. El fiduciari pot notificar als fideïcomissaris els actes esmentats a l'apartat primer d'acord amb el procediment establert a l'article 426-35.

Article 426-33. Disposició de béns com a lliures amb autorització judicial

1. El fiduciari pot alienar com a lliures béns subjectes a fideïcomís per tal de reemplaçar-los per d'altres, a fi d'obtenir-ne més rendiment o utilitat, a judici i amb autorització prèvia del jutge competent.

2. No és procedent aquesta subrogació real si el fideïcomitent l'ha prohibida expressament o ha disposat una especial prohibició de disposar incompatible amb la subrogació.

3. Si el fideïcomitent ha permès i regulat la subrogació, hom s'ha d'atenir al que ell ha disposat.

4. L'autorització judicial a què es refereix el primer apartat d'aquest article s'acomoda al procediment de jurisdicció voluntària, amb notificació prèvia als fideïcomissaris i al curador, si n'hi ha, sense que sigui necessària la subhasta. El jutge ha de practicar les proves que estimi convenientes, especialment pel que fa a la justa valoració dels béns i, si autoritza la subrogació, ha d'adoptar les mesures que cregui procedents per a la seva normal efectivitat i el consegüent alliberament del gravamen fideïcomissari dels béns reemplaçats i la subjecció al mateix gravamen dels béns adquirits. Les despeses d'aquest procediment són a càrrec del fideïcomís.

5. En cas que ja no hi pugui haver més fideïcomissaris cridats que els vivents i els seus descendents, no és necessària l'autorització judicial quan presten consentiment a l'acte de disposició, que no implica renúncia al fideïcomís, els fideïcomissaris que serien els immediatament cridats en aquell moment. Cal notificar la voluntat d'alienar, amb el preu i condicions, als fideïcomissaris ulteriors, però no als substituïts vulgars en fideïcomís.

6. Serà requisit de l'alienació prevista a l'apartat anterior la realització d'una taxació del valor dels béns, per persona o entitat que professionalment es dediqui exclusivament a aquesta activitat, la qual s'ha d'incorporar a la documentació de l'acte d'alienació. El preu d'alienació o, si és el cas, el valor de la contraprestació rebuda no pot ser inferior al valor de taxació. A més a més, es poden adoptar les mesures de garantia que es creguin convenientes.

Article 426-34. Disposició de béns en concepte de lliures de fideïcomís amb consentiment dels fideïcomissaris

1. El fiduciari pot alienar i gravar en concepte de lliures de fideïcomís els béns que hi estan subjectes, mitjançant el consentiment de futur, de present o de pretèrit, de tots els fideïcomissaris que efectivament arribin a ésser-ho en deferir-se el fideïcomís.
2. L'autorització de futur solament allibera els béns que el fiduciari aliena o grava efectivament, però no implica renúncia total al fideïcomís.
3. El consentiment prestat pel fideïcomissari el vincula, però en la successió fideïcomissària condicional aquesta vinculació únicament té efecte si el fideïcomissari arriba efectivament a ésser-ho i no si ho és un altre fideïcomissari cridat que no ha prestat el seu consentiment, encara que sigui com a substitut vulgar en fideïcomís.

Article 426-35. Procediment de notificació i oposició judicial

1. Quan és preceptiu, o el fiduciari estima convenient de notificar als fideïcomissaris els actes que pretén realitzar sobre els béns del fideïcomís, ho ha de sol·licitar per mitjà del jutge competent, pels tràmits de jurisdicció voluntària, o ho ha de notificar per acta notarial.
2. Les notificacions han d'ésser fetes a tots els fideïcomissaris llavors existents i determinats, i a l'ascendent dels que no ho siguin, i, si no és possible, al curador, que ha d'ésser nomenat, si no n'hi ha, i s'hi han d'expressar les circumstàncies de l'acte projectat. Als fideïcomissaris de parador ignorat, la notificació se'ls fa per edictes. Si els fideïcomissaris no estan designats nominativament pel testador, podran ser determinats per acta de notorietat.
3. Es pot formular oposició judicialment en el termini d'un mes, la qual cosa, si escau, un cop formalitzada, s'ha de fer constar en l'acta notarial.
4. L'oposició se substància pels tràmits del judici verbal, i solament es pot fonamentar en il·legalitat o frau del fiduciari, o en el fet de no haver-se ajustat aquest als termes de la notificació.
5. Tan bon punt transcorregut el termini de l'última notificació sense oposició, o desestimada la formulada, el fiduciari pot realitzar l'acte projectat.

Article 426-36. Fideïcomissaris no nascuts ni concebuts

1. En cas de possibles fideïcomissaris que no hagin nascut ni estat concebuts la notificació ha d'ésser feta als qui serien els seus ascendents més immediats que visquin.
2. Si la personalitat dels possibles fideïcomissaris només és determinable per algun esdeveniment futur, ha d'ésser feta la notificació a un curador que exerceixi la representació i la defensa dels interessos d'aquests fideïcomissaris.
3. El mateix fideïcomitent pot, en disposar el fideïcomís, o en testament o en codicil posteriors, nomenar un o diversos curadors i llurs suplents. Aquest càrrec es regeix per les normes dels marmessors i correspon el seu nomenament, en defecte del nomenat pel testador o si mancaven els designats, al jutge competent, pels tràmits de jurisdicció voluntària.
4. El càrrec de curador subsisteix en cada successió mentre persisteix la situació que l'ha originat.
5. El curador ha de procedir en tot cas amb autorització judicial prèvia, i les despeses que ocasioni la seva actuació i, si és el cas, el seu nomenament judicial, són a càrrec del fideïcomís.

Article 426-37. Execució forçosa de béns fideïcomesos

1. Els béns fideïcomesos que s'alienin per execució forçosa per deutes del fideïcomitent o d'aquells de què respongui el fideïcomís, el rematant o adjudicatari els ha d'adquirir lliures del gravamen fideïcomissari, posat que hagin estat citats els fideïcomissaris o el curador.
2. L'execució forçosa per deutes propis del fiduciari solament és procedent contra el seu dret de llegítima i contra els fruits i les rendes del fideïcomís que li corresponen, llevat que en la substitució fideïcomissària condicional el creditor prefereixi que s'alienin els béns amb subjecció al que disposa l'apartat segon de l'article 426-29.

Secció Cinquena. Els efectes del fideïcomís al moment de la seva delació

Article 426-38. Efectes de la delació

1. La delació a favor del fideïcomissari li atribueix la condició d'hereu o de legatari i amb aquest caràcter fa seva l'herència o el llegat o una quota d'ells, segons el contingut de béns i drets al temps d'obrir-se la successió del fideïcomitent, amb aplicació del principi de subrogació real.

2. D'acord amb el principi de subrogació real, han d'ésser lliurats al fideïcomissari aquells béns que el fiduciari hagi adquirit a títol oneros amb contraprestació a càrrec de l'herència fideïcomesa.

Article 426-39. Lliurament de la possessió

1. Deferit el fideïcomís, el fiduciari o els seus hereus han de lliurar la possessió de l'herència o el llegat fideïcomesos al fideïcomissari dins els trenta dies naturals següents a aquell en què rebin el requeriment notarial o judicial corresponent o per un altre mitjà fefaent.

2. Si el fiduciari o els seus hereus no lliuren l'esmentada possessió, tenen la consideració de mers detentors i no fan seus els fruits a partir d'aquell moment, i el fideïcomissari en pot reclamar la possessió judicialment.

Article 426-40. Dret de retenció del fiduciari

1. Si dins el termini esmentat a l'article 426-39 el fiduciari o els seus hereus comuniquen notarialment al fideïcomissari la decisió d'exercir un dret de retenció de conformitat amb la Llei per a algun dels crèdits a què fa referència l'article 426-42, i n'assenyalen l'import, poden retenir la possessió de l'herència o el llegat fideïcomesos.

2. Subsisteix el dret de retenció que estableix l'apartat anterior mentre la quantitat total fixada no ha estat consignada, fiançada o satisfeta, de resultes de la seva posterior comprovació definitiva.

Article 426-41. Responsabilitat del fideïcomissari

L'hereu fideïcomissari respon, des que adquireix el fideïcomís i únicament amb els béns que rebi, dels deutes i les càrregues hereditaris que no han estat pagats amb béns de l'herència, dels deutes legalment contrets per l'hereu fiduciari a càrrec del mateix fideïcomís i dels que determina l'article 426-42.

Article 426-42. Deures de liquidació

1. Tan bon punt deferit el fideïcomís, el fiduciari o els seus hereus tenen dret a exigir al fideïcomissari:

- a) El lliurament o l'abonament de les millores o les incorporacions efectuades a càrrec del fiduciari en els termes previstos en l'article 426-26.
- b) El reemborsament de les despeses pagades pel fiduciari que siguin a càrrec del fideïcomís.
- c) El reintegrament de les quantitats que el fiduciari hagi satisfet a càrrec seu per raó de deutes i càrregues hereditaris, illegítimes, llegats a càrrec de l'herència, ampliacions de capital social i altres conceptes anàlegs.
- d) El cobrament dels crèdits exigibles que el fiduciari tingui pendents de cobrament contra el fideïcomitent.

2. El fiduciari no pot pretendre interessos per les quantitats anteriors mentre no les reclami judicialment.

Article 426-43. Impugació d'actes en frau del fideïcomís

1. Un cop adquirit el fideïcomís, el fideïcomissari pot impugnar per ineficaços tots els actes d'alienació i de gravamen que el fiduciari hagi efectuat en frau o perjudici de l'herència o el llegat fideïcomesos, i reivindicar els béns alienats o gravats indegudament a efectes de la

substitució condicional, sens perjudici del que disposen l'article 426-35 i la Llei hipotecària, però no pot reclamar els fruits anteriors.

2. Els actes d'alienació i de gravamen a què es refereix l'apartat anterior són eficaços en tant que siguin imputables als conceptes a què el fiduciari o els seus hereus tinguin dret o que acreditin contra el fideïcomís, en deferir-se aquest, segons l'article 426-42, i en la mesura que ho permeti la quantitat total a què el fiduciari tingui dret pels conceptes indicats, després de deduir tot el que hagi d'indemnitzar per les seves responsabilitats en el fideïcomís.

3. En cas que la quantitat indicada no cobreixi el valor dels béns realitzats i els gravàmens imposats, referits sempre a l'estimació que tenien en ésser atorgats, únicament se sostenen com a eficaços els que, per ordre cronològic de més antiguitat, càpiguen en aquella quantitat.

4. D'igual preferència gaudeixen els actes atorgats amb la simple invocació de fer valer aquesta imputació, baldament no s'han complert els requisits prescrits en l'article 426-31.

5. Els tercers adquirents poden oposar aquesta imputació a les accions que, segons aquest article, pugui exercitar el fideïcomissari. En cas que aquest negui simplement l'existència dels expressats crèdits o drets del fiduciari, n'incumbeix la prova als tercers adquirents, que fan valer la imputació.

Secció Sisena. El fideïcomís de residu

Article 426-44. Fideïcomís de residu

En el fideïcomís de residu el fiduciari és autoritzat pel fideïcomitent per a disposar, en tot o en part, dels béns fideïcomesos.

Article 426-45. Modalitats

Hi ha fideïcomís de residu:

- a) Quan el fideïcomitent autoritza al fiduciari a alienar, gravar o disposar d'altra manera dels béns fideïcomesos per actes entre vius a títol onerós en concepte de lliures de fideïcomís.
- b) Quan el fideïcomitent autoritza el fiduciari a transformar, esmerçar o consumir els béns fideïcomesos per a la satisfacció de les seves necessitats pròpies i les de la seva família, sense haver de procedir a llur reposició.
- c) Quan es subordina la substitució al fet que, en morir el fiduciari, quedin en l'herència o el llegat béns dels quals aquest no hagi disposat.
- d) Quan el fideïcomitent autoritza al fiduciari a disposar a títol gratuït per actes entre vius o per causa de mort.

Article 426-46. Substitució preventiva de residu

1. Produeix els mateixos efectes que el fideïcomís de residu si el fideïcomitent, en previsió que algun hereu o legatari mori sense deixar successor voluntari, crida una o més persones per tal que a la mort d'aquells facin seus els béns que hagin adquirit amb aquest caràcter del fideïcomitent i dels quals no hagin disposat per actes entre vius, per qualsevol títol, o per causa de mort.

2. La delació a favor dels fideïcomissaris només té lloc si l'hereu o el legatari moren intestats, i s'entén que això ha ocorregut quan moren sense testament o amb testament que sigui nul o ineficaç.

Article 426-47. Interpretació

1. En cas que el fiduciari hagi estat autoritzat per disposar dels béns en concepte de lliures de fideïcomís, s'entén que només pot fer-ho en els termes previstos a les lletres a i b de l'article 426-45.

2. Si el fideïcomís faculta només per a «vendre» s'entén que faculta a tots els actes de disposició a títol onerós.

3. La facultat de disposar a títol gratuït s'entén només entre vius i comprèn la de disposar a títol onerós.

4. La facultat de disposar per causa de mort l'ha de preveure expressament el fideïcomitent i inclou les anteriors.

Article 426-48. Disposició en cas de necessitat o amb consentiment d'altri

El fideïcomitent pot preveure que la disposició del fiduciari només sigui vàlida si hi concorren determinades circumstàncies, entre les quals, la situació de necessitat o l'autorització d'una tercera persona. A aquestes persones s'apliquen les disposicions sobre els marmessors particulars i, si han mort, renunciat o han quedat incapacitades, s'entén que el fiduciari queda lliure d'aquesta limitació.

Article 426-49. Bona fe del fiduciari

1. En l'exercici de les seves facultats dispositives, el fiduciari ha d'actuar de bona fe, sense ànim de defraudar el fideïcomís.
2. Els fideïcomissaris o els seus curadors tenen acció personal contra els actes en frau o contravenció del fideïcomís.

Article 426-50. Subrogació real

1. El gravamen fideïcomissari subsisteix sobre els diners o els béns que per subrogació real han reemplaçat els altres béns fideïcomesos, a conseqüència o no de les facultats dispositives del fiduciari, que s'estenen també als béns subrogats.
2. No hi haurà subrogació real:
 - a) Si s'ha exclòs de manera expressa en establir el fideïcomís.
 - b) En cas que el fideïcomís autoritzi a disposar a títol gratuït, respecte dels béns mobles fideïcomesos o llurs subrogats que en el moment que es defereixi el fideïcomís estiguin incorporats o destinats materialment per voluntat del fiduciari al seu patrimoni o siguin posseïts com a propis per altres persones de manera pública i pacífica amb coneixement del fiduciari.
 - c) En els supòsits previstos a la lletra d de l'article 426-45 i a l'article 426-46.
 - d) Respecte dels béns que el fiduciari ha consumit per a satisfacció de les seves necessitats pròpies i de la seva família, apreciat d'acord amb el seu propi criteri.

Article 426-51. Imputació

El valor dels béns fideïcomesos dels quals ha disposat el fiduciari s'imputa a allò que per llegítima o per d'altres crèdits o drets pot pretendre contra el fideïcomís.

Article 426-52. Règim jurídic

1. Són aplicables al fideïcomís de residu les disposicions d'aquest capítol llevat de les de la secció quarta, que només s'apliquen en la mesura que ho permeti la naturalesa i classe del fideïcomís establert.
2. Les disposicions relatives a la prestació de garantia i d'altres obligacions respecte als béns fideïcomesos només són exigibles en el supòsit en què, per voluntat del fideïcomitent, una part dels béns ha de fer trànsit i s'ha reservat en favor del fideïcomissari.

Capítol VII. Els llegats

Secció Primera. Els llegats i llurs efectes

Article 427-1. Atorgament

1. El causant pot ordenar llegats en testament, en codicil o en memòria testamentària, així com en pacte successori.
2. Les normes d'aquest capítol s'apliquen supletòriament a les atribucions d'usdefruit pactades en capítols matrimonials a favor de cònjuges, en tant que ho permetin llur naturalesa i llur irrevocabilitat, i als assenyalaments i assignacions de llegítimes disposats també en capítols.

Article 427-2. Capacitat per ser legatari

És eficaç el llegat a favor de persona encara no nascuda ni concebuda al temps de morir el causant, posat que arribi a néixer, i també el disposat a favor del legatari determinable per un esdeveniment futur i raonablement possible expressat pel causant. En ambdós casos hom entén que això enclou una condició suspensiva del llegat.

Article 427-3. Designació del beneficiari del llegat

1. El causant pot ordenar llegats a favor de persones que el gravat amb el llegat, o un tercer, elegeixin entre les designades per llurs noms o circumstàncies pel causant o compreses en un grup que aquest determini.
2. L'elecció s'ha de regular per les disposicions de l'article 426-9, i únicament es pot fer en escriptura pública i dins un any a comptar des de l'acceptació del gravat o de l'encàrrec pel tercer.

Article 427-4. Pluralitat de legataris

1. Llevat de voluntat contrària del causant, el llegat ordenat conjuntament a favor de diferents persones els correspon per parts iguals, encara que si també han estat instituïts hereus siguin desiguals llurs quotes hereditàries.
2. El causant pot deixar a l'arbitri de la persona gravada amb el llegat o d'un tercer la determinació de les participacions dels col·legataris. Aquesta determinació ha d'ésser feta en escriptura pública, amb subjecció a les regles de les lletres c, d i e de l'article 426-9 i dins el termini de l'article 427-3, transcorregut el qual sense que s'hagi efectuat la determinació hom s'ha d'atenir al que disposa l'apartat primer d'aquest article.
3. En el dubte, hom entén que el llegat a favor de diferents persones és conjunt i no alternatiu.

Article 427-5. Prellegat

El cohereu o l'hereu únic afavorits amb algun llegat l'adquireixen íntegrament a títol de legataris i no d'hereus, encara que el causant l'hagi imposat determinadament a càrrec d'ells mateixos.

Article 427-6. Substitució vulgar

1. El causant pot substituir per la vulgar el legatari.
2. La delació a favor del substitut vulgar s'entén que és produïda al mateix temps que al substituït i, per tant, encara que mori mentrestant, l'esmentat substitut vulgar transmet el seu dret als seus successors.

Article 427-7. Persones gravades

1. Poden ésser gravats amb llegats els hereus, els legataris, els fideïcomissaris, els donataris per donació per causa de mort i, en general, qualsevol persona que per causa de mort i per voluntat del causant obtingui algun benefici patrimonial.
2. També pot ser gravat el tercer beneficiari per l'estipulació que amb una altra persona hagi celebrat el causant en contemplació de la seva mort i reservant-se la lliure designació i el canvi de beneficiari. Aquest llegat no és reduïble per raó de llegítima.
3. És suficient que la persona gravada amb el llegat estigui determinada en el moment d'ésser exigible el llegat.

Article 427-8. Pluralitat de gravats

1. Els llegats graven l'únic hereu o tots els hereus, llevat que el causant els imposi determinadament a càrrec de qualsevol d'ells o d'una altra persona afavorida.
2. Cadascuna de les persones gravades amb un mateix llegat ho és en proporció a la respectiva quota hereditària o en proporció a l'import del que obtingui segons l'article 427-7, llevat també de voluntat contrària del causant. No obstant això, i llevat també el cas que sigui una altra la voluntat del causant, en el llegat ordenat a càrrec de dues o més persones

alternativament, responen solidàriament del compliment del llegat, amb facultat per part de qui l'hagi complert per a exigir a les altres el reintegrament de la seva part.

3. Si el gravat amb un llegat no arriba a ésser efectivament hereu o legatari, el llegat subsisteix a càrrec de l'hereu o d'aquella altra persona que immediatament sigui beneficiada per aquell fet. Aquesta norma no s'aplica quan per disposició del causant o per la naturalesa del llegat solament ha de complir-lo o pot complir-lo la persona primerament gravada.

Article 427-9. Objecte del llegat

1. Pot ésser objecte de llegat tot allò que pugui atribuir al legatari un benefici patrimonial i no sigui contrari a les lleis.

2. L'objecte del llegat ha d'ésser determinat o, almenys, han de resultar de la mateixa disposició els fets o les circumstàncies que el facin determinable al temps del seu compliment.

3. Si l'objecte del llegat són coses futures de possible existència, s'entén que són llegades per al cas que existeixin al temps en què s'ha de complir el llegat o en el temps que raonablement s'esperaven.

4. El causant pot encomanar a l'arbitri d'equitat d'un tercer la determinació del llegat i de la seva subsistència, sempre que en els esmentats casos el causant expressi la finalitat del llegat. Per complir aquest encàrrec, el tercer gaudeix del termini que estableix l'article 429-11. El legatari pot demanar al jutge que decideixi, en cas de silenci o de falta de respecte evident a l'equitat per part del tercer.

Article 427-10. Eficàcia del llegat

1. Es poden ordenar llegats amb eficàcia real o amb eficàcia obligacional.

2. Tenen eficàcia real quan per la sola virtualitat del llegat adquireix el legatari béns o drets reals o de crèdit, determinats i propis del causant, que no s'extingeixin per la seva mort, i també quan el legatari adquireix un dret real que per raó del mateix llegat es constitueix sobre cosa pròpia del causant.

3. El llegat té eficàcia obligacional quan el causant imposa a la persona gravada una determinada prestació de lliurar, fer o no fer a favor del legatari. Si la prestació és de lliurar els béns o drets que en compliment del llegat ha d'adquirir el legatari es consideren adquirits directament del causant.

Article 427-11. Llegat a termini o condicional

1. Els llegats poden ésser disposats eficaçment sota termini o condició suspensius o resolutoris.

2. Salvant voluntat distinta del causant, s'entén sota termini i no sota condició el llegat disposat per a quan mori el mateix legatari o arribi a una determinada edat una altra persona.

Article 427-12. Termini o condició suspensius

1. El termini suspensiu retarda simplement els efectes del llegat però, en tot cas, encara que mori el legatari abans del venciment del termini, es transmet el dret llegat als seus successors.

2. La persona gravada fa seus els fruits i les rendes produïts per la cosa objecte del llegat mentre no arribi el termini o es compleixi la condició.

3. Llevat del cas en què el termini s'estableixi en benefici del legatari, la persona gravada pot anticipar el lliurament o el compliment del llegat.

4. Els llegats ordenats sota condició suspensiva no són eficaços si la condició no s'arriba a complir i tampoc si el legatari mor mentre està pendent de compliment la condició, sense que en aquest cas adquireixin els seus successors cap dret al llegat, i sens perjudici de la substitució vulgar en cas que s'hagi ordenat.

5. El llegat ordenat per al cas que el legatari el vulgui o l'accepti no atribueix tampoc cap dret als hereus del legatari que mori abans de l'acceptació.

Article 427-13. Termini o condició resolutoris

1. En els llegats ordenats sota termini o condició resolutoris, el legatari adquireix els béns objecte del llegat amb el gravamen resolutori, que afecta els béns com a càrrega real, si el causant no ha ordenat que produeixi efectes obligacionals.
2. El legatari és propietari dels béns i fa seus els fruits mentre no arribi el termini o estigui pendent de compliment la condició, ha de prestar garantia i té sobre els béns objecte de llegat la mateixa posició que el fiduciari en les substitucions fideïcomissàries de llegat.
3. Si mentrestant mor el legatari, els seus successors adquireixen els béns objecte del llegat amb subjecció a l'esmentat gravamen.

Article 427-14. Delació

1. Els llegats es defereixen al legatari a la mort del causant.
2. Si el llegat s'ha ordenat sota condició suspensiva, la delació té lloc quan la condició es compleix.
3. En el llegat ordenat a favor de persona encara no concebuda al moment de la mort del causant o quan la personalitat del legatari s'ha de determinar per un fet futur, la delació es produeix quan té lloc el naixement o es produeix el fet que determina la personalitat del legatari. No obstant això, si aquest llegat està subjecte a termini o condició suspensius, únicament es defereix el llegat a favor dels qui han nascut o han estat concebuts o dels qui estan determinats en arribar el termini o complir-se la condició.
4. Si la condició suspensiva és potestativa del legatari, el seu compliment parcial no implica delació parcial del llegat, però si hi ha una pluralitat de legataris es defereix la part que els correspon als legataris que vagin complint parcialment la condició. Si aquesta és indivisible, n'hi ha prou que la compleixi qualsevol legatari.
5. El llegat de cosa futura de possible existència es defereix quan la cosa arriba a existir al temps que raonablement es preveia o al fixat pel causant. El legatari transmet aquest dret als seus successors, encara que mori amb anterioritat, sempre que hagi sobreviscut al testador.

Article 427-15. Efectes de la delació

1. Per la delació, el legatari adquireix de ple dret la propietat de la cosa objecte del llegat d'eficàcia real, i es converteix en creditor de la persona gravada si el llegat és d'eficàcia obligacional, sens perjudici de poder-los renunciar.
2. La delació dels llegats és eficaç, amb independència que la persona gravada amb aquests accepti o repudii el benefici patrimonial que li atribueix el causant.
3. En el llegat d'eficàcia real subjecte a condició suspensiva, els efectes de la delació es retrotrauen al temps de la mort del causant, però sense que el legatari pugui exigir els fruits o les rendes anteriors.

Article 427-16. Acceptació i repudiació

1. El legatari que accepta expressament o en forma tàcita el llegat consolida la seva adquisició, però si el repudia es considera com si no li hagués estat deferit, i l'objecte del llegat queda absorbit en l'herència o el patrimoni de la persona gravada, llevat que actuï la substitució vulgar o el dret d'acréixer.
2. El legatari no pot acceptar ni repudiar el llegat mentre no tingui coneixement que s'ha produït la delació a favor seu. L'acceptació parcial del llegat comporta la seva total acceptació.
3. L'acceptació i la repudiació dels llegats són irrevocables, però si el mateix objecte del llegat ha estat atribuït al qui ha repudiat per qualsevol altra disposició de darrera voluntat subsistent que ignorava el qui ha repudiat, pot acceptar-la posteriorment.
4. El legatari afavorit amb dos llegats pot acceptar-ne un o repudiar l'altre, baldament estiguin ordenats en la mateixa clàusula, llevat que el renunciat sigui un llegat oneros o que el causant hagi disposat una altra cosa.
5. Cada col.legatari pot repudiar o acceptar la seva part en el llegat, amb independència dels altres.
6. L'hereu afavorit amb un llegat pot acceptar l'herència i repudiar el llegat, i inversament.

7. Els interessats en la repudiació d'un llegat poden exercitar respecte al legatari el dret que els atribueix l'article 461-13.

8. Les qüestions no previstes en aquest capítol es regeixen per les disposicions sobre acceptació i repudiació de l'herència, sempre que ho permeti la seva naturalesa.

Article 427-17. Transmissió del dret al llegat

1. El llegat deferit i no acceptat ni repudiat per mort del legatari es transmet als seus hereus amb la mateixa facultat d'acceptar-lo o de repudiar-lo, llevat de voluntat contrària del causant o llevat que es tracti de llegats d'usdefruit, de renda, de pensió vitalícia o altres de caràcter personalíssim.

2. Cas que existeixi una pluralitat d'hereus transmissaris, cadascun pot repudiar o acceptar la seva part corresponent.

Article 427-18. Compliment

1. Deferit el llegat i escolat el termini o acabada, si escau, la raó legal de demora, la persona gravada ha de lliurar la cosa o el dret real objecte del llegat amb eficàcia real, o ha de complir les obligacions que el llegat li imposa en el llegat d'eficàcia obligacional.

2. En el subllegat, el legatari gravat amb un llegat solament ha de complir-lo quan percebi el seu.

3. Les despeses pel compliment del llegat són a càrrec del gravat. Les de formalització, si escau, són a càrrec del legatari.

Article 427-19. Riscos

1. La cosa llegada ha de lliurar-se al legatari en l'estat en què es trobi a la mort del causant.

2. En els llegats d'eficàcia real, la pèrdua o el deteriorament de la cosa produïts abans del lliurament els pateix el legatari, excepte si la persona gravada ha incorregut en culpa o mora.

3. En els llegats genèrics o alternatius, el risc es transmet al legatari des del moment en què se li notifiqui l'especificació i posada a disposició. En els altres llegats obligacionals, el risc es transmet al legatari des que la persona gravada li comuniqui la seva predisposició al compliment.

Article 427-20. Fruits de la cosa llegada

1. Si l'objecte del llegat d'eficàcia real és una cosa fructífera pròpia del causant en el moment de la seva mort, el legatari fa seus els fruits i els interessos pendents a partir d'aquest moment.

2. Si la cosa objecte del llegat és propietat del gravat o d'un tercer, o si el llegat és de quantitat, el legatari sols pot exigir els fruits i els interessos des que els reclama judicialment o extrajudicialment o des del dia en què s'ha promès fer efectiu el llegat.

3. Si l'objecte del llegat és una cosa designada genèricament, el legatari pot exigir els fruits des de la seva especificació.

Article 427-21. Extensió del llegat

1. El llegat es fa extensiu a les pertinences de la cosa objecte del llegat al temps de la mort del causant i a les indemnitzacions per disminució del seu valor que aquest podria exigir per fets esdevinguts després de l'ordenació del llegat, llevat que aparegui clarament que la voluntat del causant és una altra.

2. El llegat d'una finca es fa extensiu a totes les seves construccions, encara que hagin estat fetes amb posterioritat a l'ordenació del llegat. També es fa extensiu als terrenys confrontants adquirits posteriorment si el causant els ha unit a la finca i formen per signes externs una sola unitat funcional o econòmica, encara que aquesta unió de finques no hagi estat reflectida en document públic.

3. El llegat d'un habitatge comprèn la roba, mobiliari, inclòs el de procedència familiar, i els estris que constitueixen el seu parament al temps de la mort del causant, però no comprèn

títols valors, joies, objectes artístics o històrics ni altres que tinguin un valor extraordinari atès el patrimoni relict.

Article 427-22. Accions del legatari

1. El legatari té acció contra la persona gravada per a reclamar el lliurament o el compliment del llegat exigible i, si és el cas, contra la persona facultada per a complir els llegats.
2. En el llegat amb eficàcia real, quan la propietat de la cosa o del dret real susceptible de possessió ha fet trànsit al legatari, aquest té acció per a exigir-ne el lliurament de la possessió, i àdhuc per a reivindicar la cosa o el dret contra qualsevol posseïdor.
3. Sense consentiment de la persona gravada o, si és el cas, de la facultada per al lliurament, el legatari no pot prendre possessió, per la seva pròpia autoritat, de la cosa o el dret llegats.
4. Això no obstant, el legatari pot prendre per si mateix la referida possessió quan el causant ho ha autoritzat, en cas de prellegat o si el llegat és d'usdefruit universal, i també a Tortosa si tota l'herència està distribuïda en llegats.
5. En el llegat amb eficàcia obligacional, el legatari no pot exigir el seu compliment a l'hereu gravat amb el mateix llegat mentre aquest no accepti l'herència, però pot exercir el dret que s'estableix a l'article 461-13.

Article 427-23. Garanties del llegat

1. El legatari pot exigir que la persona gravada presti caució en garantia dels llegats litigiosos que no es puguin anotar preventivament en el Registre de la Propietat.
2. En els llegats que no siguin de llegítima, el causant pot excloure aquest deure.

Secció Segona. Les classes de llegats

Article 427-24. Llegat de cosa aliena

1. El llegat de cosa determinada pròpia del gravat o d'un tercer és eficaç només quan la voluntat del causant sigui d'atribuir la cosa a l'afavorit àdhuc per al cas que no formi part de la seva herència. En aquest darrer cas, el gravat està obligat a adquirir la cosa del tercer i a transmetre-la al legatari.
2. Si el gravat no pot adquirir la cosa objecte del llegat, o se li n'exigeix un preu o una contraprestació desproporcionats, pot alliberar-se'n mitjançant el pagament del just valor de la cosa llegada.
3. Si la cosa objecte del llegat no pertanyia al causant quan aquest va atorgar-lo, però n'és propietari al temps de la seva mort, el llegat és vàlid.
4. Quan el causant o el gravat només tenen una part en la cosa objecte del llegat o un dret sobre aquesta mateixa cosa, el llegat és eficaç únicament respecte a aquesta part o aquest dret, llevat que resulti clara la voluntat de llegar la cosa enterament.

Article 427-25. Llegat alternatiu

1. En el llegat alternatiu, el causant pot atribuir la facultat d'elecció a un tercer, el qual ha de fer l'elecció mitjançant declaració de voluntat dirigida a la persona gravada amb el llegat.
2. Si el causant no estableix res al respecte, la facultat d'elecció correspon al gravat. Aquesta facultat és transmissible als hereus.
3. Una vegada feta, l'elecció és irrevocable.

Article 427-26. Llegat de cosa genèrica

1. El causant pot ordenar un llegat de cosa genèrica, encara que no hi hagi coses d'aquest gènere a l'herència.
2. La determinació de la cosa llegada pot correspondre a un tercer o al legatari, si així ho estableix el causant.
3. Si el causant no ho ha previst, la facultat de determinació correspon a la persona gravada amb el llegat, que ha de lliurar una cosa que sigui de qualitat mitjana.

4. Si la cosa lliurada al legatari és defectuosa, l'afavorit pot exigir que li sigui lliurada una altra cosa no defectuosa en lloc d'aquesta.
5. Si el gravat amb el llegat ha amagat el defecte, el legatari pot optar pel lliurament d'una cosa no defectuosa o per la indemnització de danys i perjudicis.

Article 427-27. Llegat de diners

1. El llegat de diners atribueix al legatari un crèdit pel seu import contra la persona gravada, que està obligada a fer-lo efectiu encara que no hi hagi diners a l'herència o al seu patrimoni.
2. No obstant el que es disposa en l'apartat anterior, si l'objecte del llegat són tots els diners que deixi el causant en morir, els que es trobin en un lloc determinat o en una entitat financera, el llegat únicament és eficaç respecte als diners i altres inversions financeres immediatament liquidables que hi hagi al moment d'obrir-se la successió.

Article 427-28. Llegat de cosa gravada

1. Si la cosa objecte del llegat està gravada amb un dret real limitat, s'entén que el legatari no pot demanar al gravat l'extinció del dret que grava el llegat.
2. Si el causant lliga una cosa empenyorada o hipotecada, el pagament del deute garantit per aquesta i la cancel·lació de la penyora o la hipoteca queden a càrrec de l'hereu.
3. Si paga el legatari el deute garantit amb la cosa llegada perquè no ho ha fet l'hereu, aquell queda subrogat en el lloc i en els drets del creditor per a reclamar contra l'hereu.
4. La garantia constituïda per satisfer o finançar el preu d'adquisició o millora de la cosa, i qualsevol altra càrrega, perpètua o temporal, que l'afecti, han d'ésser suportades pel legatari, a qui correspon el pagament de l'obligació assegurada, però les quantitats que s'acreditin fins a la mort del causant són a càrrec de l'herència.

Article 427-29. Llegat d'universalitat

1. El llegat d'universalitat de coses, empreses o altres conjunts unitaris de béns o agregats de coses té la consideració de llegat de cosa única, i es fa extensiu a tots els elements que al temps de morir el causant constitueixen o han estat integrats o adscrits als esmentats béns.
2. En el llegat d'una empresa, les relacions de crèdit i de deute que ja han estat fetes efectives per la persona gravada amb el llegat donen dret als reintegraments corresponents a favor i en contra del legatari.

Article 427-30. Llegats d'aliments i de pensions periòdiques

1. El llegat d'aliments ordenat a favor de qualsevol persona comprèn tot el que sigui necessari per al manteniment, l'habitatge, el vestit, l'assistència mèdica i l'educació de l'afavorit.
2. En el llegat de pensions periòdiques sense expressar-ne la quantia, s'entén que és la mateixa que el causant ha pagat durant la seva vida al legatari. Si no és així, es considera com un llegat d'aliments.
3. El llegat d'una quantitat de diners o d'una quantitat de coses fungibles que s'hagin de prestar periòdicament faculta l'afavorit per a exigir el primer període des de la mort del causant i el legatari té dret a la totalitat de la prestació en curs encara que mori abans de finir el període començat.

Article 427-31. Llegats de crèdit i de deute

1. El llegat d'un crèdit o d'alliberament d'un deute sols és eficaç en la part del crèdit o del deute subsistent al temps de la mort del causant.
2. En cas de dubte, s'entén que el llegat genèric de remissió de deutes només comprèn els deutes contrets amb anterioritat a la data d'atorgament del testament.
3. L'hereu resta obligat a lliurar al legatari els documents i els títols dels crèdits que es trobin en el patrimoni del causant i, en el llegat d'alliberament, a donar carta de pagament.
4. Si el causant, sense fer esment del deute, ordena un llegat a favor del seu creditor, hom presumeix que el llegat no s'ha fet per tal de pagar el crèdit del legatari.

5. En el llegat ordenat a favor del creditor, del seu propi crèdit contra el causant, la repudiació del llegat no implica, per ella mateixa, la renúncia del crèdit. Si el crèdit no ha existit mai, hom entén que ha estat disposat un llegat ordinari de crèdit pel mateix import. El llegat és ineficaç si el causant creia erròniament que era deutor de l'esmentat crèdit i si va manifestar que dubtava si el devia o no.

Article 427-32. Llegat de constitució d'un dret real

En el llegat d'eficàcia obligacional que té per objecte la constitució d'un dret real, la persona gravada ha de realitzar els actes necessaris per a la dita constitució, especialment quan la cosa gravada pertany a una tercera persona.

Article 427-33. Llegat d'accions i participacions socials

En el llegat d'accions i participacions socials, correspon al legatari l'exercici del dret de vot a partir de la delació, sempre que en sigui propietari d'acord amb els articles 427-10 i 427-15, encara que la possessió no li hagi estat lliurada per l'hereu.

Article 427-34. Llegat d'usdefruit universal

1. El llegat d'usdefruit universal té la condició de llegat d'eficàcia real, llevat que hagi estat ordenat amb eficàcia obligacional.
2. Aquest llegat, salvant voluntat contrària del causant, s'estén a tots els béns relictos, llevat dels que hagin estat objecte de donació per causa de mort, sens perjudici del que és establert sobre les llegítimes.
3. El causant pot rellevar l'usufructuari de l'obligació de fer inventari i de prestar caució i concedir-li facultats dispositives sobre els béns usufructuats, a les quals s'han d'aplicar les normes previstes per al fideïcomís de residu.
4. Si l'usdefruit és llegat a diverses persones, el corresponent a cada legatari que vagi faltant per mort o per una altra causa incrementa els dels altres, àdhuc el de qui l'ha renunciat o l'ha cedit anteriorment, llevat de quan el causant hagi assenyalat parts.

Article 427-35. Llegat d'usdefruit successiu

El nu propietari que ordena un llegat d'usdefruit s'entén que el constitueix amb caràcter successiu per si l'usdefruit preexistent s'extingeix en vida del legatari.

Article 427-36. Llegat de part alíquota

1. El llegat de part alíquota té el caràcter de llegat d'eficàcia obligacional, i atribueix al legatari el dret que li siguin adjudicats béns de l'actiu hereditari líquid, pel valor corresponent a la part alíquota fixada pel causant, llevat que l'hereu opti per pagar-lo en diners, encara que no n'hi hagi a l'herència.
2. El legatari de part alíquota no respon amb el caràcter de deutor de les obligacions i les càrregues hereditàries.
3. Això no obstant, si després de percebre el llegat apareguessin deutes ignorats, el legatari ha de reintegrar a l'hereu la part proporcional a la seva part alíquota del que l'hereu hauria pagat per la dita part. Es procedeix a l'inrevés si es descobreixen béns o drets nous o si s'arriben a cobrar crèdits hereditaris considerats dubtosos o eventuais.

Secció Tercera. La ineficàcia dels llegats

Article 427-37. Ineficàcia dels llegats

Resten sense efecte els llegats quan hi concorri una causa d'ineficàcia, de nul.litat o d'extinció previstes legalment.

Article 427-38. Causes d'ineficàcia dels llegats

El llegat és ineficaç:

- a) Quan recau sobre cosa que no pertanyia al causant en el moment d'atorgar-lo i no concorren les circumstàncies previstes en l'article 427-24.
- b) Quan recau sobre cosa que essent ja propietat del legatari en el moment del seu atorgament ho segueix essent en el moment de la delació.
- c) Quan per la seva pròpia naturalesa, o per disposició del causant, el llegat únicament podia o havia de complir-lo el gravat que no arriba a ésser efectivament beneficiari de l'atribució patrimonial atorgada pel causant.
- d) Quan el causant el revoca.
- e) Quan és excessiu i se'n procedeix a la reducció o supressió.
- f) Quan és inoficiós i se'n procedeix a la reducció o supressió.

Article 427-39. Nul.litat dels llegats

1. Són nuls els llegats en l'atorgament dels quals concorre alguna de les causes de nul.litat previstes a l'article 422-2.
2. Els llegats nuls quan es varen ordenar són vàlids si al moment d'ésser deferits ha desaparegut la causa de nul.litat.

Article 427-40. Revocació dels llegats

1. La revocació que en termes generals fa el causant de tots els llegats que ha disposat, llevat que la faci en testament, no afecta els llegats d'aliments, que requereixen una revocació especial.
2. S'entén que ha estat revocat el llegat quan el causant aliena a títol onerós o gratuït la cosa que n'és objecte, encara que sigui ineficaç l'alienació, o quan el causant torna a adquirir la cosa, llevat que el legatari, en aquest cas, demostrï que el causant va fer la readquisició amb la finalitat de rehabilitar el llegat.
3. No hi ha revocació si el causant readquireix la cosa per dret de redimir en les vendes a carta de gràcia que ell hagi atorgat. Si el causant no la readquireix, s'entén que ha estat llegat el dret de redimir.
4. Tampoc implica revocació del llegat l'alienació per expropiació o execució forçosa, per causa de permuta o per aportació a societat, així com per a qualsevol altra operació de reestructuració societària, llevat que el gravat demostrï que la intenció del causant era de revocar el llegat. En els casos esmentats, queda subrogat en el bé llegat el que s'ha rebut a canvi.

Article 427-41. Extinció dels llegats

1. El llegat s'extingeix en quedar la cosa fora del comerç, per pèrdua de la cosa o per impossibilitat de la prestació, si succeeixen abans de la delació i sense culpa de la persona gravada.
2. El canvi d'espècie o la transformació substancial de la cosa moble llegada que li faci perdre la forma o la denominació s'equipara a la pèrdua i extingeix el llegat, llevat que es pugui deduir que la voluntat del causant era de llegar en substitució la cosa nova o, si escau, una part indivisa d'ella, o la indemnització que sigui escaient en els casos d'accessió.
3. Queda també extingit el llegat de cosa certa si, després d'ésser ordenat, és adquirida pel mateix legatari, però si l'adquireix a títol onerós de persona que no fos el causant, s'entén que ha estat llegat el preu que se n'ha pagat com a contraprestació.

Article 427-42. Reducció i supressió dels llegats

1. Els llegats el valor dels quals excedeixi el que obtingui per causa de mort la persona gravada per voluntat del causant són reduïbles o suprimibles per ineficaços, llevat que el gravat els compleixi íntegrament sabent que són excessius.
2. La reducció o supressió de llegats ha d'ésser feta en proporció de llur valor respectant les preferències de pagament disposades pel causant.
3. La reducció no afecta els llegats imputables a la llegítima en la part que cobreixen la del legatari que sigui legitimari.

4. Als efectes de la reducció o supressió, les donacions per causa de mort s'equiparen als llegats, i s'estimen pel valor que en morir el causant tinguin els béns i els drets corresponents.
5. L'hereu pot fer valer aquesta reducció encara que no hagi acceptat l'herència a benefici d'inventari.
6. El legatari afectat per la reducció, la pot evitar abonant a l'hereu, en diners, l'import de la reducció.

Capítol VIII. Les disposicions modals

Article 428-1. Mode successori

1. El mode permet al causant imposar a l'hereu i al legatari, o a llurs substituïts, una càrrega, una destinació o una limitació, que, per la finalitat a què respon, no atribueix altres drets que el de demanar-ne el compliment, sense que redundi en profit directe de qui pot demanar-lo.
2. Si el causant atribueix qualsevol dret diferent a favor d'una persona o persones determinades, s'entén que ha disposat un llegat o una altra disposició per causa de mort, i no pas un mode, encara que el causant es valgui d'aquesta expressió.
3. Per al cas de dubte sobre si el testador ha imposat una condició o un mode, o una simple recomanació, es dóna preferència respectivament, al mode o a la recomanació.
4. Les normes referents als llegats s'apliquen també als modes, sempre que ho permeti la seva especial naturalesa.

Article 428-2. Compliment del mode

Poden exigir el compliment dels modes:

- a) El marmessor.
- b) L'hereu respecte al mode imposat a altres partícips en l'herència.
- c) El legatari gravat amb un llegat subjecte a mode.
- d) El cohereu o col.legatari respecte als modes imposats a tots o a determinats cohereus i col.legataris.
- e) Els òrgans administratius corresponents o entitats assistencials i fundacions i associacions interessades respecte dels modes amb finalitats d'interès general
- f) Les persones que amb aquesta finalitat hagi nomenat el testador.

Article 428-3. Disposicions per sufragis i obres pies

1. Els béns objecte de disposició per a sufragis i obres pies, si ha estat feta indeterminadament i sense especificar la seva aplicació, han d'ésser venuts. La meitat de l'import correspon a la confessió religiosa a la qual pertanyia el causant, per als dits sufragis i per a atendre les seves necessitats, i l'altra meitat correspon a la Generalitat de Catalunya, perquè els destini a fins benèfics del domicili del difunt o d'abast més general.
2. En la disposició a favor dels pobres en general, la Generalitat de Catalunya ha de destinar els béns, o l'import de la seva venda, a entitats assistencials de la població o la comarca del domicili del testador.

Article 428-4. Garanties de compliment del mode

1. El testador pot assegurar el compliment dels modes facultant els marmessors per a llur compliment, o mitjançant caucions de compliment, sancions a l'obligat o altres mesures escaients.
2. No s'entén pròpiament ordenat un mode si el testador vol garantir-ne el compliment mitjançant condició suspensiva de la institució d'hereu o del llegat.
3. El testador pot imposar un fideïcomís a l'hereu instituït o al legatari gravat amb un mode per al cas que aquest sigui incomplet per causes imputables al gravat amb la disposició modal.
4. L'incompliment per culpa del legatari subjecte al mode faculta la persona gravada pel llegat per a demanar-ne la restitució, sempre que es demostrï que el compliment del mode va ésser motiu determinant del llegat. La restitució obliga al beneficiari al compliment del mode, llevat que aquest sigui de compliment personalíssim.

5. Al gravat amb un mode encara no complert per culpa seva que exerciti qualsevol acció fonamentada en el seu caràcter d'hereu o legatari se li pot oposar, amb la finalitat de suspendre l'exercici de l'acció, l'excepció de mode no complert.

Article 428-5. Mode impossible o il·lícit

1. El mode de compliment impossible o il·lícit es té per no ordenat, però sense que això impliqui la ineficàcia de la institució d'hereu o del llegat gravats amb el mode, llevat que el seu compliment fos el motiu determinant de la institució.

2. No es considera que el mode sigui de compliment impossible quan es pot assolir la mateixa finalitat que perseguia el testador, encara que en un grau inferior o en termes diferents dels que havia ordenat. En aquest cas, a instàncies de la persona gravada amb el mode o de qualsevol de les persones legitimades per a demanar-ne el compliment, el jutge competent pot decretar, en expedient de jurisdicció voluntària, la commutació o la conversió del mode.

3. Quan el mode té caràcter benèfic o docent, els òrgans administratius corresponents són els que n'han d'acordar la commutació o la conversió.

4. També es pot demanar la commutació o la conversió quan comporta greus dificultats el compliment del mode en els termes previstos pel testador o quan, modificant-ne el compliment, es pot assolir una utilitat més gran.

Article 428-6. Prohibicions de disposar en el testament

1. La prohibició o la limitació de disposar impliquen una minva de la facultat dispositiva dels béns i únicament són eficaces si són temporals.

2. La durada de les prohibicions de disposar pot correspondre amb la vida d'una persona determinada, en un altre cas no pot excedir dels trenta anys.

3. Les prohibicions de disposar per a les que no s'ha assenyalat un termini, s'entén que s'estenen durant tota la vida de la persona gravada i tant per actes onerosos com gratuïts entre vius.

4. Si la prohibició està condicionada a l'autorització d'una o diverses persones, perd eficàcia quan aquella o totes moren, renunciïn o esdevenen incapaces, llevat que sigui una altra la voluntat del causant.

5. En qualsevol cas, l'afectat per la prohibició pot sol·licitar autorització judicial per disposar si hi concorre una causa justa sobrevinguda.

6. Les simples recomanacions de no disposar no tenen eficàcia jurídica.

Capítol IX. Els marmessors

Article 429-1. Nomenament

1. El causant pot nomenar un o més marmessors universals o particulars per tal que, en nom propi i en interès d'altri i investits de les facultats corresponents, executin respecte a la seva successió els encàrrecs que els hagi conferit.

2. El causant pot nomenar marmessors substituïts i facultar els nomenats per a designar-los. Aquesta designació ha d'ésser feta en escriptura pública.

3. Els marmessors no poden delegar llurs funcions si no hi han estat facultats.

Article 429-2. Pluralitat de marmessors

1. Si han estat nomenats una pluralitat de marmessors, llevat que el causant disposi una altra cosa, s'entén que han estat nomenats mancomunadament i han d'actuar per majoria. En els casos d'urgència evident en pot actuar un de sol, sota la seva responsabilitat, però n'ha de donar compte immediatament als altres.

2. Si es produeixen vacants, els qui resten assumeixen les funcions i les facultats dels qui manquen.

Article 429-3. Capacitat i legitimació

1. Pot ésser marmessor qualsevol persona amb capacitat per a obligar-se.

2. Poden ésser marmessors l'hereu, el legatari, les restants persones afavorides per la successió i els qui en cada moment exerceixin un determinat càrrec.

Article 429-4. Acceptació, excusa i renúncia

1. El càrrec de marmessor és voluntari, però una vegada acceptat, encara que sigui de forma tàcita, l'acceptant no pot excusar-se de continuar en l'exercici del càrrec sense causa justa apreciada pel jutge.

2. Si el designat com a marmessor, requerit notarialment per algun hereu o per persona interessada en l'herència, no accepta el càrrec davant notari dins els trenta dies naturals següents a la notificació, s'entén que el renuncia.

3. La renúncia al càrrec de marmessor o l'excusa justificada a continuar en l'exercici del càrrec no implicaran la pèrdua del que el causant hagi disposat a favor seu a títol d'hereu o de llegat, a menys que així ho imposi expressament.

Article 429-5. Retribució i dret al reemborsament

1. El càrrec de marmessor és gratuït, llevat que el causant estableixi que és retribuït.

2. Si el causant no determina la quantia de la retribució, correspon al marmessor universal el cinc per cent del valor de l'herència i al particular que sigui comptador partidori el dos per cent de l'actiu hereditari líquid o dels béns objecte de partició, respectivament.

3. Si són diversos els marmessors universals o els comptadors partidors, la retribució correspon per parts iguals als que hagin exercit el càrrec i en proporció a la seva activitat als successius.

4. Els marmessors poden exigir la remuneració que correspongui pels seus treballs professionals.

5. Tot marmessor té dret al reemborsament de les despeses causades en l'exercici del càrrec.

6. Els llegats o les altres disposicions a favor dels marmessors no són imputats a llur retribució, llevat que el causant disposi el contrari.

7. Totes les despeses judicials o extrajudicials originades per l'actuació dels marmessors són a càrrec de l'herència.

8. El marmessor que accedeix al càrrec per revelació de la confiança i que ja ha percebut la seva remuneració per aquest concepte no li correspon cap remuneració per la condició de marmessor.

Article 429-6. Marmessor universal

1. Són marmessors universals les persones que reben del causant l'encàrrec de lliurar l'herència en la seva universalitat a persones designades per ell, o de destinar-la a les finalitats expressades en el testament o en la confiança revelada.

2. El nomenament de marmessor universal substitueix la manca d'institució d'hereu en el testament, fos quina fos la destinació de l'herència.

3. La marmessoria universal pot ésser de realització dinerària de tota l'herència o d'una part d'aquesta, o de lliurament directe del romanent de béns hereditaris, segons que ho ordeni el causant o s'infereixi del testament.

4. En cas de dubte, hom entén que el marmessor universal és de lliurament directe del romanent.

Article 429-7. Facultats del marmessor universal

1. El marmessor universal està facultat per a possessionar-se de l'herència i administrar-la igual que tot hereu, disposar dels seus béns amb l'extensió expressada en els articles 429-8 i 429-9 i realitzar els actes necessaris per a complir la seva comesa i les disposicions del testament.

2. També està legitimat processalment per a tots els litigis o les qüestions que se suscitin sobre els béns hereditaris, els fins de la marmessoria i la validesa del testament, el codicil, la memòria testamentària o el pacte successori, i per a interpretar-los.

3. Els marmessors universals formen inventari de l'herència dins l'any següent a l'acceptació del càrrec.

4. El causant pot reduir i limitar les facultats dels marmessors universals expressades en aquest article i en els 429-8 i 429-9, així com ampliar-les amb altres que no siguin contràries a les lleis.

Article 429-8. Marmessoria universal de realització d'herència

1. La marmessoria universal de realització d'herència faculta el marmessor per a:

- a) Alienar a títol onerosos béns de l'herència.
- b) Cobrar crèdits i cancel·lar-ne les garanties.
- c) Retirar dipòsits de tota classe.
- d) Satisfer deutes i càrregues hereditàries i els impostos causats per la successió.
- e) Complir els llegats i d'altres disposicions testamentàries.
- f) Demanar el compliment dels modes.
- g) Pagar les legítimes.
- h) En general, efectuar tots els actes que calguin per a la realització dinerària dels béns de l'herència.

2. Als diners obtinguts, el marmessor els ha de donar la inversió o la destinació ordenades pel causant.

Article 429-9. Marmessoria universal de lliurament directe de romanent de béns

La marmessoria universal de lliurament directe de romanent de béns hereditaris faculta el marmessor per a:

- a) Satisfer els deutes i càrregues hereditàries i els impostos causats per la successió.
- b) Complir els llegats i d'altres disposicions testamentàries.
- c) Demanar el compliment de modes.
- d) Pagar les legítimes.
- e) Efectuar els actes de realització dinerària expressats en l'article 429-8 en la mesura necessària per a fer els anteriors pagaments i els abonaments de despeses corresponents. La impugnació d'aquests actes dispositius no afectarà la seva validesa enfront de tercers adquirents de bona fe.
- f) Si no hi ha comptador partidori, realitzar la partició de l'herència.

Article 429-10. Marmessor particular

1. Són marmessors particulars aquells que, havent-hi hereu, han de complir un encàrrec o més relatiu a l'herència o executar disposicions testamentàries o de l'heretament.

2. El marmessor designat amb el simple encàrrec de prendre possessió de l'herència i de lliurar-la íntegrament a l'hereu instituït té la consideració de marmessor particular, encara que el causant el qualifiqui d'universal.

3. Els marmessors particulars exerceixen totes les funcions que els ha conferit el causant que no siguin contràries a les lleis, amb les facultats que aquell els atribueixi i que siguin necessàries per a realitzar-les.

4. Si el causant no els ha conferit cap encàrrec, els marmessors particulars han de tenir cura de l'enterrament, dels funerals i sufragis piadosos del causant, de la destinació dels òrgans o de la despulsa d'aquest i també de la incineració o la forma d'enterrament i de demanar el compliment dels modes que hagi ordenat.

Article 429-11. Compliment de l'encàrrec

1. Els marmessors han de complir llur encàrrec dins els terminis i les pròrrogues que fixin el testament, el codicil o l'heretament, que poden ésser ampliat per tots els hereus de comú acord.

2. A manca d'assenyalament de termini, si els marmessors no han complert llur encàrrec dins un any a comptar des de l'acceptació del càrrec, qualsevol dels interessats pot obtenir del jutge que siguin requerits perquè el compleixin dins el termini que hom els assenyali amb

sanció de caducitat del càrrec i sens perjudici de les responsabilitats dimanants de la demorança.

3. Els marmessors particulars que siguin comptadors partidors han d'efectuar la partició dins el termini d'un any comptat des que hi siguin requerits, posat que hagin acabat els litigis promoguts sobre la validesa o la nul·litat del testament o el codicil.

4. En qualsevol cas, el termini fixat pel causant al marmessor per al compliment de l'encàrrec no pot excedir de trenta anys o, si es fixa en referència a la vida de determinades persones, no pot excedir els límits establerts per a la substitució fideïcomissària.

5. Encara que el causant els n'hagi dispensat, els marmessors universals i els particulars han de retre comptes als hereus, als afavorits o, si han de destinar els béns o diners a finalitats d'interès públic o general, al jutge.

Article 429-12. Cessament

1. Els marmessors cessen en llur càrrec per mort, per impossibilitat d'exercir-lo, per excusa, incapacitat sobrevinguda o per remoció fonamentada en una conducta dolosa o greument negligent.

2. També cessen en haver complert l'encàrrec i per haver transcorregut el termini que tenien per a complir-lo.

Article 429-13. Finalització de l'encàrrec

1. Quan no queda cap marmessor ni cap substitut en l'exercici del càrrec i no s'ha complert encara totalment la missió o l'encàrrec dels marmessors universals, o els encàrrecs atribuïts als particulars, qualsevol dels interessats en la successió pot sol·licitar al jutge que, si ho creu procedent, designi un o més marmessors datius amb les mateixes funcions i facultats que els marmessors testamentaris.

2. Sens perjudici d'això que s'ha disposat anteriorment, i acabada la marmessoria abans d'haver estat complert l'encàrrec o la missió encomanats, n'incumbeix el compliment a l'hereu.

TÍTOL III. ELS PACTES SUCCESSORIS I LES DONACIONS PER CAUSA DE MORT

Capítol I. Pactes successoris

Secció primera. Disposicions generals

Article 431-1. Concepte

En pacte successori el causant pot ordenar la seva successió mitjançant la institució d'un o més hereus i atorgar d'altres atribucions per causa de mort, així com convenir amb les persones que tenen drets en la seva futura successió la renúncia a aquests a títol oneros o gratuït.

Article 431-2. Modalitats

Els pactes successoris es poden convenir:

- A favor d'un o més dels seus atorgants o de manera recíproca.
- A favor de persones que no tenen la condició d'atorgants del pacte successori.
- Amb caràcter preventiu.
- Amb la finalitat de renunciar els drets hereditaris que puguin correspondre a un o alguns dels atorgants.

Article 431-3. Abast

1. En pacte successori es pot ordenar la successió amb la mateixa amplitud que en testament i es poden establir els mateixos pactes que es poden convenir en capítols matrimonials.

2. El pacte successori de renúncia es pot referir als drets legítims i viduals, a les crides a la successió intestada i a la condició d'hereu fideïcomissari.

3. Són nuls els pactes d'atorgar o de no atorgar una disposició de darrera voluntat, així com els de revocar-la o de no revocar-la, sens perjudici d'allò que preveu l'article 431-9.

Article 431-4. Capacitat

Els atorgants de qualsevol pacte successori han d'ésser persones majors d'edat.

Article 431-5. Forma

1. Els pactes successoris s'han d'atorgar necessàriament en escriptura pública.
2. L'atorgant o atorgants del pacte successori que no tinguin la condició de causants de la successió poden delegar de forma expressa en poder especial en una altra persona la formalització del pacte, sempre que l'escriptura pública d'apoderament reculli el contingut complet de la seva voluntat.

Article 431-6. Resolució per mutu acord

1. Els pactes successoris es poden deixar sense efecte mitjançant acord unànim dels seus atorgants formalitzat en escriptura pública.
2. Pel cas que en l'atorgament del pacte successori hagin concorregut més de dues persones, només cal el consentiment d'aquelles a les que afecta la resolució.

Article 431-7. Resolució per indignitat

1. El causant pot, per la seva sola voluntat, deixar sense efecte el pacte successori dispositiu si l'instituit o afavorit ha incorregut en alguna de les causes d'indignitat successòria que preveu l'article 412-3. El mateix pot fer el causant si l'hereu n'és legitimari i ha incorregut en alguna de les causes de desheretament.
2. Si el causant ha mort sense tenir coneixement de la causa d'indignitat, el pacte successori esdevé ineficax si és invocada d'acord amb l'article 412-4.

Article 431-8. Resolució per incompliment

1. El pacte successori es pot resoldre unilateralment:
a) Per incompliment greu de les càrregues que hagin estat determinants del pacte.
b) Per les altres causes de resolució expressament pactades.
c) Per impossibilitat de compliment de la finalitat que hagi estat determinant del pacte i, en general, per modificació substancial de les circumstàncies que van constituir el fonament o base del pacte successori.
2. Les càrregues poden consistir en la cura i atenció de qualsevol dels contractants o d'un tercer. La finalitat pot consistir en el manteniment i continuïtat de l'empresa familiar o en la indivisió i transmissió del patrimoni professional. Tant les càrregues com la finalitat han de constar expressament en el pacte successori.
3. L'exercici de la facultat de resolució està sotmesa a un termini de caducitat de quatre anys.

Article 431-9. Eficàcia de la resolució

1. La voluntat de resoldre el pacte successori ha de constar en escriptura pública i s'ha de notificar als atorgants del pacte.
2. La persona afectada per la resolució s'hi pot oposar en forma autèntica en el termini d'un mes a comptar des de la recepció de la notificació. Si no s'hi oposa o mostra la seva conformitat a la resolució, el pacte queda sense efectes.
3. Si la persona afectada s'oposa a la resolució, se'n desconeix el domicili o no ha estat possible la notificació, la part que insta la resolució pot interessar-la davant l'organisme jurisdiccional competent en el termini d'un any a comptar des de l'oposició o des que no s'ha pogut practicar la notificació.

Article 431-10. Impugnació

1. Els pactes successoris poden ésser impugnats quan la voluntat de qualsevol dels seus atorgants s'ha format mitjançant la intervenció d'engany, error, violència o intimidació greu.

2. L'acció impugnatòria s'ha d'exercir en el termini de quatre anys, a comptar des que cessa la violència o la intimidació o des que es descobreix el dol o l'engany.

Secció Segona. Pactes successoris a favor d'un o alguns dels atorgants

Article 431-11. Concepte

1. El pacte successori d'institució d'hereu o heretament confereix a l'instituït o instituïts amb caràcter irrevocable la condició de successor en tot el dret de l'heretant.
2. En els heretaments es poden ordenar de forma unilateral les mateixes disposicions que la llei permet es puguin ordenar en testament. La ineficàcia de l'heretament determina que restin sense efecte les disposicions unilaterals atorgades per qualsevol dels seus atorgants, a menys que aparegui ésser una altra la voluntat del seu autor.

Article 431-12. Modalitats

1. L'heretament és simple si només atribueix a la persona instituïda la condició d'hereu de l'heretant. L'heretament no perd el caràcter de simple encara que hi hagi donació de present de béns concrets de l'heretant.
2. L'heretament és cumulatiu quan, a més de conferir la condició d'hereu de l'heretant, atribueix a l'instituït tots els béns presents de l'heretant. Aquest heretament no perd el seu caràcter, encara que l'heretant exclogui béns concrets de l'atribució de present. En cas de dubte s'entén que l'heretament s'ha pactat amb el caràcter de simple.
3. L'heretament es qualifica de mutual quan conté una institució contractual recíproca d'hereu entre els seus atorgants a favor del que sobrevisqui. Pot pactar-se també que a la mort d'ambdós contractants els béns heretats facin trànsit a d'altres persones. Es pot pactar també que l'elecció d'aquestes persones sigui determinada pel sobrevivent d'acord amb els articles 424-1 a 424-10.
4. Els heretaments es podran establir amb caràcter preventiu amb aplicació de les normes de revocació que s'estableixen per al testament conjunt.

Article 431-13. Reserva per testar o donar

1. L'heretant es pot reservar, per a disposar-ne lliurement en codicil, memòria testamentària o donació, els béns, la quantitat o part alíquota del seu patrimoni que en el mateix heretament s'indiquin.
2. El tot o la part d'aquells béns de què l'heretant no ha disposat a la seva mort s'incorporen a l'heretament.

Article 431-14. Eficàcia de l'heretament

1. L'heretament vàlid revoca el testament, el codicil, la memòria testamentària i la donació per causa de mort anteriors al seu atorgament.
2. Les disposicions per causa de mort posteriors a l'heretament només són eficaces en la mesura en què ho permeti la reserva per a testar o els béns expressament exclosos de l'heretament.
3. En cap cas els heretaments no queden sense efecte per causa de preterició ni per supervivència o supervenció de fills, sens perjudici del dret dels legítimaris a reclamar llur legítima.
4. Si l'escriptura d'heretament conté altres disposicions per causa de mort a favor d'altres persones, aquestes disposicions resten sense efecte pel cas d'esdevenir ineficaç l'heretament, llevat que aparegui ésser una altra la voluntat de l'atorgant.

Article 431-15. Transmissibilitat de la condició d'hereu

1. L'heretament simple queda resolt quan l'hereu premor a l'heretant, llevat que s'hagi pactat una altra cosa.

2. En l'heretament cumulatiu, la premoriència de l'hereu a l'heretant no afecta l'eficàcia de l'heretament, i l'hereu transmet el seu dret als seus hereus.

Article 431-16. Efectes de l'heretament a l'obertura de la successió
Mort l'heretant, l'instituït en heretament no pot repudiar l'herència, però pot gaudir del benefici d'inventari en el temps i en la forma que es preveu en aquest Codi, benefici que compta des de la mort de l'heretant.

Article 431-17. Efectes de l'heretament simple

1. L'heretament simple confereix únicament la condició d'hereu de l'heretant amb caràcter irrevocable, que és inalienable i inembargable.
2. L'heretament simple no limita la facultat de l'heretant per disposar dels seus béns a títol oneros entre vius.
3. En la modalitat d'heretament simple, l'heretant no pot disposar dels seus béns a títol gratuït sense el consentiment de l'hereu, excepte en relació amb els actes dispositius realitzats amb la finalitat de satisfer els drets legítims o en la quantia superior que s'hagi previst en el mateix heretament.
4. L'hereu instituït en heretament pot impugnar els actes dispositius en la mesura que es puguin considerar atorgats en dany o en frau de l'heretament, fins i tot en vida de l'heretant.

Article 431- 18. Efectes de l'heretament cumulatiu

Els béns excepcionats de l'adquisició de present, i els béns que en endavant obtingui l'heretant, en morir aquest són adquirits per l'hereu, de la manera establerta per a l'heretament simple. Perquè aquests darrers béns siguin adquirits per l'hereu a mesura que l'heretant els vagi aconseguint, cal pacte exprés.

Article 431-19. Responsabilitat de l'hereu pels deutes hereditaris

1. L'hereu només respon dels deutes de l'heretant anteriors a l'heretament, amb els béns transmesos de present i tan bon punt feta l'excussió dels béns i dels drets que l'heretant s'hagi reservat. Els creditors per aquests deutes són preferents als creditors de l'hereu.
2. Respecte als deutes posteriors a l'heretament, l'hereu no respon, en vida de l'heretant, amb els béns adquirits de present en virtut del mateix heretament, ni amb els seus béns propis. Mort l'heretant, l'hereu pot excloure de responsabilitat els susdits béns si s'acull al benefici d'inventari, que compta des de la mort de l'heretant.

Article 431-20. Pacte reversional

1. El pacte reversional produeix efectes en complir-se l'eventualitat prevista, de manera que retornen a l'heretant els béns transmesos o els seus subrogats, però sense obligació de restituir els fruits percebuts.
2. Si no ha estat previst l'abast de la reversió, s'entén que ha estat establerta per al cas que l'hereu premori a l'heretant sense deixar fills.
3. El pacte reversional no impedeix a l'hereu de reclamar la llegítima que li pugui correspondre.
4. La reversió pactada a favor de l'heretant no s'estén als seus hereus, si no s'ha pactat expressament. La reversió pactada a favor de qualsevol altra persona resta sotmesa a les prevencions de l'herència fideïcomesa i no pot ultrapassar-ne els límits.
5. L'heretant pot deixar sense efecte, en qualsevol temps, el pacte reversional. S'entén que això ha tingut lloc si, en escriptura pública, confirma com a lliure l'heretament.

Article 431-21. Incidència d'una crisi familiar sobre l'heretament

La nul·litat, separació o divorci, o bé la dissolució d'una unió estable, de qualsevol dels atorgants, no afecta l'eficàcia de l'heretament, llevat que es pacti el contrari o que es tracti d'heretament mutual atorgat entre cònjuges o membres d'una unió estable.

Article 431-22. Ineficàcia de l'heretament per renúncia

A la mort d'un dels heretants, el supervivent pot invalidar mitjançant testament les seves disposicions a favor de terceres persones si renuncia als beneficis successoris establerts a favor seu pel premort.

Secció Tercera. Heretament a favor de terceres persones

Article 431-23. Heretament a favor de terceres persones

Els heretaments que s'atorguen a favor de terceres persones no contractants, en allò no previst en aquesta secció, es regeixen per les disposicions relatives a la vocació testamentària i a l'heretament simple.

Article 431-24. Acceptació de l'heretament

Les persones afavorides amb l'heretament poden acceptar en escriptura pública la institució d'hereu amb el consentiment dels heretants, moment a partir del qual l'heretament esdevé en favor d'un contractant i passa a regir-se per les disposicions de la secció primera.

Secció Quarta. Pactes successoris d'atribució particular

Article 431-25. Pactes successoris d'atribució particular

1. Les atribucions particulars ordenades en pacte successori singular o bé en heretament tenen el caràcter d'irrevocables en els mateixos termes en què ho és la institució d'hereu, llevat que els atorgants disposin el contrari.
2. Les disposicions relatives a l'heretament s'apliquen a les atribucions particulars establertes en pacte successori en tant ho permeti la seva naturalesa.
3. El pacte successori d'atribució particular si hi ha transmissió de present dels béns atribuïts és considerat com a donació.

Article 431-26. Efectes dels pactes successoris d'atribució particular en relació al causant

1. Si el causant ha destruït o perjudicat de forma intencionada el bé objecte de l'atribució particular ordenada en pacte successori, l'afavorit pot exigir el seu valor, a menys que l'hereu estigui en condicions de complir l'atribució en la forma inicialment prevista.
2. Si el causant ha alienat o gravat el bé objecte de l'atribució de forma intencionada en perjudici de l'afavorit, aquest pot exigir de l'hereu l'eliminació del gravamen o el valor del bé objecte de l'atribució si no el pot reivindicar.

Secció Cinquena. Pactes de renúncia

Article 431-27. Validesa

1. Són vàlids els pactes de renúncia o de transacció sobre drets successoris de qualsevol naturalesa atorgats entre el renunciant o renunciants i el causant de la successió.
2. Els pactes de renúncia es poden establir sobre la totalitat dels drets successoris o sobre una part d'aquests drets de forma pura o condicional i a títol oneros o gratuït.
3. Llevat de pacte en contrari, la renúncia als drets successoris és eficaç enfront els successors del renunciant.

Article 431-28. Ineficàcia

La renúncia de drets successoris en benefici d'una altra persona esdevé ineficaç si per qualsevol causa els instituïts en el lloc del renunciant no arriben a succeir, llevat que s'hagi pactat una altra cosa.

Article 431-29. Abast de la renúncia

La renúncia a tots els drets successoris inclou també els drets legítims i els drets en la successió intestada, llevat que es pacti una altra cosa.

Article 431-30. Renúncia als drets legitimaris

1. Mitjançant pacte successori les persones amb dret a llegítima poden renunciar vàlidament als seus drets legitimaris. També poden renunciar a exigir el suplement de llegítima quan reben del causant béns o diners en pagament dels seus drets legitimaris.
2. La renúncia a la llegítima no es fa extensiva als drets successoris establerts voluntàriament pel causant a favor del renunciant en testament.
3. Si el causant de la successió ha mort intestat, qui ha renunciat a la llegítima conserva el dret a succeir com a hereu d'acord amb l'ordre de crides que estableix la llei en la successió intestada.

Capítol II. Les donacions per causa de mort

Article 432-1. Donacions per causa de mort

1. Són donacions per causa de mort les disposicions de béns que en consideració a la seva mort atorga el donant en forma de donació acceptada pel donatari en vida seva, sense quedar el donant personalment vinculat per la donació.
2. Les donacions atorgades sota la condició suspensiva de sobreviure el donatari al donant tenen el caràcter de donacions per causa de mort, i estan subjectes al règim jurídic d'aquestes, sens perjudici de les disposicions en matèria d'heretaments.
3. La transmissió de la propietat de la cosa donada està supeditada al fet que quedi definitivament ferma la donació, fora que la voluntat de les parts sigui de transmissió immediata, amb reserva o sense d'usdefruit pel donant, sota la condició resolutòria de revocació o premoriència del donatari.

Article 432-2. Dret aplicable

1. Les donacions per causa de mort no poden ésser universals i es regeixen per les normes dels llegats tocant a:
 - a) Inhabilitat i indignitat successòria del donatari.
 - b) El dret d'acréixer entre els donataris
 - c) La possibilitat de substitució vulgar del donatari.
 - d) Les condicions, les càrregues, els fideïcomisos i els modes imposats al donatari
 - e) La pèrdua posterior dels béns donats.
 - f) El dret preferent dels creditors hereditaris per al cobrament de llurs crèdits.
2. En tota altra cosa, es regeixen per les normes de les donacions entre vius, en tant que ho permeti llur naturalesa especial.

Article 432-3. Capacitat

1. Pot atorgar donacions per causa de mort qui té capacitat per a testar. En cas de no ésser atorgades en escriptura pública, només són vàlides si el donant és major d'edat.
2. Pot acceptar-les el donatari amb capacitat per a contractar o els seus representants legals.

Article 432-4. Adquisició pel donatari

1. En morir el donant, el donatari fa seus els béns donats, independentment que l'hereu accepti l'herència i de la validesa o subsistència del testament del donant o de les seves disposicions.
2. El donatari pot prendre possessió per ell mateix dels béns donats sense necessitat de lliurament per l'hereu o pel marmessor.

Article 432-5. Ineficàcia

1. Les donacions per causa de mort resten sense efecte en els casos següents:
 - a) Si el donant les revoca expressament en escriptura pública, testament o codicil.
 - b) Si el donant aliena o llega els béns donats

- c) Si el donant atorga amb posterioritat heretament, des del moment en què aquest produeix efecte.
- d) Si el donatari premor al donant.
- e) Si el donant no pereix amb ocasió de l'especial perill determinant de la donació.

TÍTOL IV. LA SUCCESSION INTESADA

Capítol I. Disposicions generals

Article 441-1. Obertura de la successió intestada

La successió intestada s'obre quan una persona mor sense deixar hereu testamentari o en heretament, o quan el nomenat o els nomenats no arriben a ésser-ho.

Article 441-2. Crides legals

1. En la successió intestada, la llei crida com a hereus del causant els parents per consanguinitat i per adopció i el cònjuge supervivent o convivent en unió estable en els termes i amb els límits i els ordres fixats per aquest Codi, sens perjudici, si escau, de les llegendimes.
2. A manca de les persones esmentades a l'apartat anterior, succeeix la Generalitat de Catalunya.

Article 441-3. Parentiu

1. La proximitat del parentiu es determina pel nombre de generacions. Cada generació forma un grau i cada sèrie de graus una línia. La línia pot ésser directa o col.lateral.
2. La línia és directa si les persones descendeixen l'una de l'altra, i pot ésser descendent i ascendent. La descendent uneix el progenitor amb els qui en descendeixen. L'ascendent uneix una persona amb aquelles de les quals descendeix.
3. La línia és col.lateral si les persones no descendeixen l'una de l'altra, però vénen d'un tronc comú.

Article 441-4. Càmput del parentiu

1. En la línia directa es computen els graus pel nombre de generacions, descomptant la del progenitor.
2. En la línia col.lateral es computen els graus sumant les generacions de cada branca que surt del tronc comú.

Article 441-5. Principi de proximitat de grau

En la successió intestada, el cridat de grau més pròxim exclou els altres, llevat dels casos en què es procedent el dret de representació.

Article 441-6. Successió per grau i ordre

1. Si cap dels parents més pròxims cridats per la llei no arriba a ésser hereu per qualsevol causa o és apartat de l'herència per indignitat successòria, l'herència es defereix al grau següent, i així successivament, de grau en grau i d'ordre en ordre, fins a arribar a la Generalitat.
2. Si solament un o alguns dels cridats no arriben a ésser hereus, la quota hereditària que els hauria correspost acreix la dels altres parents del mateix grau.
3. El que disposa aquest article s'entén sens perjudici del dret de transmissió de l'herència deferida i no acceptada i del dret de representació.

Article 441-7. Dret de representació

1. Per dret de representació, els descendents d'una persona premorta o declarada indigna són cridats a ocupar el seu lloc en la successió.
2. El dret de representació només s'aplica als descendents del causant, sense limitació de grau, i als nebots, però no s'estén als descendents d'aquests.

3. El representant que, per repudiació o per una altra causa, no arriba a ésser hereu del representat no perd el dret de representació.

Article 441-8. Divisió de l'herència

1. En la successió intestada, l'herència es divideix a parts iguals entre els cridats que l'han acceptada.
2. Quan és aplicable el dret de representació entre descendents, la divisió s'efectua per branques o estirps, i els representants de cada branca es reparteixen a parts iguals la porció que hauria correspost a llur representat.

Capítol II. L'ordre de succeir

Secció Primera. La successió en línia directa descendent

Article 442-1. Dret dels fills i descendents

1. En la successió intestada, l'herència es defereix primerament als fills del causant, per dret propi, i als seus descendents per dret de representació, sens perjudici, si s'escau, dels drets del cònjuge vidu o convivent en unió estable.
2. En cas de repudiació d'un dels cridats en primer grau, la seva part acreix la dels altres. Si repudien tots els cridats d'un mateix grau, són cridats els del grau següent per dret propi, sense dret de representació, i els correspon una part igual de l'herència.

Secció Segona. La successió del cònjuge vidu i del convivent en unió estable de parella

Article 442-2. Successió del cònjuge vidu

1. En cas de concórrer amb fills o descendents d'aquests, el cònjuge vidu té dret a una quarta part de l'herència amb els efectes de llegat de part alíquota. Mentre aquest dret no es faci efectiu, el vidu té dret a continuar en l'ús de l'habitatge conjugal.
2. Si el causant mor sense fills ni altres descendents, l'herència es defereix al cònjuge vidu. Els pares del causant conserven en aquest cas el seu dret a la llegítima.

Article 442-3. Opció per l'habitatge familiar

El cònjuge vidu pot optar perquè el seu dret en la successió es faci efectiu amb l'usdefruit de l'habitatge conjugal més una vuitena part de l'herència amb els efectes de llegat de part alíquota. Aquesta opció es pot exercir fins que no hagi percebut el seu dret.

Article 442-4. Opció per l'usdefruit universal

1. En cas de concórrer amb fills o descendents d'aquests, el cònjuge vidu pot optar per reclamar l'usdefruit universal de l'herència, lliure de fiança.
2. Aquest usdefruit s'estén a les llegítimes, llevat que els hereus no siguin fills comuns o descendents seus, però no s'estén als llegats ordenats en codicil o pactes successoris d'atribució particular a favor d'altres persones, ni a les donacions per causa de mort.
3. Si el vidu concorre només amb hereus menors d'edat, dels quals és representant legal, pot exercir la seva representació per l'acceptació de l'herència, sense que calgui la intervenció d'un defensor judicial, i adjudicar-se l'usdefruit universal.
4. Si concorre a la successió amb fills o descendents comuns, el cònjuge vidu pot optar unilateralment per l'usdefruit universal. Si el vidu concorre a la successió amb fills o descendents només del causant cal l'acord de tots ells.
5. L'opció per l'usdefruit universal s'ha d'exercir dins l'any següent a la mort del causant, sens perjudici que, si aquesta opció no s'ha realitzat, es pugui adjudicar en qualsevol moment de comú acord amb els hereus.
6. Aquest usdefruit s'extingeix per les causes generals i el vidu no el perd pel cas de contraure nou matrimoni o passar a viure maritalment de fet amb una altra persona.

Article 442-5. Manca de dret a succeir

El vidu no té dret a succeir si en el moment de l'obertura de la successió estava separat judicialment o de fet del causant o si hi havia pendent una demanda de nul.litat del matrimoni, de divorci o de separació, llevat de reconciliació entre els cònjuges.

Article 442-6. Successió del convivent en unió estable de parella

En cas d'extinció d'una unió estable de parella per mort d'un dels convivents, corresponen al sobrevivent els mateixos drets en la successió intestada que al cònjuge vidu, en qualsevol dels casos següents:

- a) Si la unió s'ha constituït, o s'ha formalitzat posteriorment, en escriptura pública.
- b) Si hi ha hagut convivència tenint algun fill comú.
- c) Si la convivència ha durat almenys quatre anys.

Article 442-7. Atribució expressa en la declaració d'hereus

El drets del vidu i del convivent en unió estable en la successió intestada s'ha d'atribuir expressament en les declaracions d'hereus abintestat judicials i notariales.

Secció Tercera. La successió en línia directa ascendent

Article 442-8. Dret dels progenitors i ascendents

1. Si el causant mor sense fills ni descendents, sense cònjuge o convivent, l'herència es defereix als progenitors, a parts iguals. Si només sobreviu un dels dos, la delació d'aquest s'estén a tota l'herència.

2. Si falten els progenitors, l'herència es defereix als ascendents de grau més proper. Si hi ha dues línies de parents del mateix grau, l'herència es divideix per línies i dins de cada línia per caps.

Secció Quarta. La successió dels col.laterals

Article 442-9. Delació als col.laterals

1. Si el causant mor sense fills ni descendents, sense cònjuge o convivent i sense ascendents, l'herència es defereix als parents col.laterals.

2. Entre tots els fills d'un mateixa persona i els seus descendents hi ha el mateix dret a heretar abintestat per parts iguals, sense cap distinció per raó de parentiu.

Article 442-10. Germans i fills de germans

1. Els germans, per dret propi, i els fills de germans, per dret de representació, succeeixen el causant amb preferència als altres col.laterals.

2. Si concorren a l'herència germans i fills de germans aquests succeeixen per dret de representació i per parts iguals dins de cada estirp.

3. En cas de repudiació d'un dels germans cridats, la seva part acreix la dels altres.

4. Si només concorren a l'herència nebots del causant succeeixen per dret propi i succeeixen per caps i no per estirps.

Article 442-11. Crida als altres col.laterals

En defecte de germans i de fills de germans, l'herència es defereix als altres parents de grau més pròxim en línia col.lateral fins al quart grau sense dret de representació i per caps.

Secció Cinquena. La successió en cas d'adopció

Article 442-12. Equiparació entre parents per adopció i per consaguinitat

El parentiu per adopció produeix els mateixos efectes successoris que el parentiu per consanguinitat.

Article 442-13. Adopció i parentiu d'origen

L'adopció impedeix, recíprocament, la successió entre l'adoptat i els seus parents d'origen, llevat del que disposen els articles 442-14 i 442-15.

Article 442-14. Adopció del fill del cònjuge o de la parella

En el cas d'adopció del fill del cònjuge o de la parella, es manté el dret a succeir abintestat entre l'esmentat fill i el seu progenitor i els parents d'aquest, sens perjudici dels drets successoris abintestat que puguin correspondre a l'adoptant i els seus parents.

Article 442-15. Adopció i concurrència de crides a succeir abintestat

Si una persona és adoptada per una altra amb la qual l'adoptat té, en el moment de l'adopció, un dret eventual a succeir-la abintestat, conserva el dret de successió intestada entre l'adoptat i els parents d'origen.

Secció Sisena. La successió de la Generalitat de Catalunya

Article 442-16. Successió a manca de parents fins el quart grau

1. Si manquen les persones assenyalades pels articles precedents, succeeix la Generalitat de Catalunya.

2. La Generalitat ha de destinar els béns heretats o llur producte o valor a establiments d'assistència social o a institucions de cultura, preferentment els de la darrera residència habitual del causant en territori català. En defecte d'aquests, s'han d'aplicar aquells béns o el producte de llur venda o llur valor als establiments o a les institucions de la comarca o, si hi manquen, als de caràcter general a càrrec de la Generalitat.

3. Si correspon d'heretar a la Generalitat de Catalunya, l'herència és acceptada a benefici d'inventari mitjançant declaració judicial d'hereu prèvia.

Capítol III. La successió de l'impúber

Article 443-1. Caràcter troncal dels béns

La successió intestada del causant impúber, en defecte de substitució pupilar, es regeix per les normes següents:

- a) En els béns procedents d'un progenitor, o dels altres parents d'aquest fins al quart grau, adquirits a títol gratuït, són cridats a la successió, per llur ordre, els parents més pròxims de l'impúber, dins el quart grau en la línia de la qual els béns procedeixen.
- b) Si sobreviu el progenitor de l'altra línia, conserva el seu dret a la llegítima sobre els dits béns.
- c) En els altres béns de l'impúber, la successió intestada es regeix per les regles generals, sense distinció de línies.
- d) No tenen consideració de troncal els fruits dels béns d'igual caràcter.

**TÍTOL V. ALTRES ATRIBUCIONS SUCCESSÒRIES
DETERMINADES PER LA LLEI**

Capítol I. La llegítima

Secció Primera. Disposicions generals

Article 451-1. Dret a la llegítima

La llegítima confereix per ministeri de la llei a determinades persones el dret d'obtenir en la successió del causant un valor patrimonial que aquest els pot atribuir a títol d'institució hereditària, llegat, donació o de qualsevol altra manera.

Article 451-2. Delació

1. La llegítima es defereix al temps de la mort del causant a favor dels qui llavors siguin els seus legítimaris i no hagin estat justament desheretats, sens perjudici que perdin la seva llegítima els que siguin declarats indignes per succeir el causant.
2. Per raó de la llegítima no es pot limitar la facultat de disposició entre vius del causant sobre els seus béns.
3. La llegítima no deferida no pot ésser objecte d'embargament o d'execució, per deutes dels presumptes legítimaris.
4. Hom presumeix acceptada la llegítima mentre no sigui renunciada en forma pura i simple.

Secció Segona. Els legítimaris i la determinació de la llegítima

Article 451-3. Llegítima dels descendents

1. Són legítimaris tots els fills del causant per parts iguals.
2. Els fills premorts, desheretats o declarats indignes, són representats per llurs respectius descendents per estirps.

Article 451-4. Llegítima dels progenitors

1. Si no hi ha descendents amb dret a llegítima, són legítimaris els progenitors per meitat.
2. En cas que un d'ells hagi premort, hagi estat desheretat o declarat indigne, és únicament legítimari el pare o mare supervivent.
3. Els ascendents de segon o ulterior grau no són mai legítimaris.

Article 451-5. Quantia i còmput de la llegítima

La quantia de la llegítima és la quarta part de la quantitat base que resulta d'aplicar les regles següents:

- a) Hom parteix del valor que els béns de l'herència tenien al temps de la mort del causant, amb deducció dels seus deutes i de les despeses de la seva darrera malaltia, de l'enterrament o incineració i del funeral.
- b) A aquest valor líquid s'ha d'afegir el de tots els béns donats o disposats per un altre títol gratuït pel causant en vida, en els darrers deu anys, a favor de qualsevol persona, inclosos els béns donats als legítimaris.
- c) S'hi han d'afegir també les primes pagades pel causant per assegurances pel cas de mort durant els darrers deu anys.
- d) El valor dels béns objecte de les donacions computables és el que tenien al temps de morir el causant, feta deducció prèvia de les millores útils costejades pel donatari en els béns donats i de l'import de les despeses extraordinàries de conservació o reparació que ell hagi sufragat, no causades per culpa seva. En canvi, hom afegeix al valor d'aquests béns l'estimació dels deterioraments ocasionats per culpa del donatari que en puguin haver minvat el valor.
- e) Si el donatari ha alienat els béns donats, hom hi afegeix el valor que tenien en el moment de llur alienació i, si els béns han deperit per culpa del donatari, el valor d'aquests al temps en què es produí llur destrucció, amb actualització d'aquests valors al temps de morir el causant.

Article 451-6. Actes simulats

Els legítimaris, inclosos els instituïts hereus, un cop oberta la successió, poden instar la declaració de simulació dels actes de disposició atorgats pel causant que dissimulin una donació o un altra liberalitat, els quals, d'ésser declarada la simulació, es computaran per calcular la llegítima. En cas d'inoficiositat quedaran subjectes a reducció o supressió.

Article 451-7. Llegítima individual

1. Tots els legítimaris detreuen la llegítima d'una única quarta.

2. Per a determinar la llegítima individual entre diversos legitimaris fan nombre el que és hereu, el legitimari que l'ha renunciada, el que ha estat desheretat justament i el declarat indigne de succeir el causant.
3. No obstant això, els fills o els descendents del legitimari desheretat o declarat indigne, que sigui fill del causant, són legitimaris per dret de representació.

Secció Tercera. L'atribució, la imputació, la percepció i el pagament de la llegítima

Article 451-8. Atribució

1. La institució d'hereu i el llegat a favor de qui resulti ésser legitimari impliquen atribució de llegítima, baldament no s'expressi així, i s'imputen a la seva satisfacció sempre que el causant no disposi altra cosa, encara que el legitimari repudii l'herència o renunciï al llegat, cas en el qual s'entén que renuncia també a la llegítima.
2. El llegat disposat en concepte de llegítima o imputable a ella que no sigui llegat simple de llegítima pot consistir en un llegat de diners, encara que no n'hi hagi en l'herència, o en béns de plena i lliure propietat del causant, llevat del cas de no haver-n'hi en aquella, sense comptar a aquest sol efecte els béns mobles d'ús domèstic. Si els béns no tenen aquesta condició, el legitimari pot optar entre acceptar simplement el llegat o renunciar-lo i exigir allò que per llegítima li correspongui.
3. La llegítima també pot llegar-se en forma simple, emprant la fórmula «allò que per llegítima correspongui» o altres d'anàlogues o similars. En aquest cas, si el legitimari és alhora hereu o legatari aquesta darrera institució implica igualment atribució de la llegítima, sense que el llegat en forma simple li atribueixi cap altre dret.

Article 451-9. Imputació

1. Són imputables a la llegítima:
 - a) Les donacions fetes pel causant a favor dels fills per tal d'adquirir un habitatge o establir una activitat professional, industrial o mercantil que els proporcioni una independència personal o econòmica, llevat de disposició contrària del causant.
 - b) Les donacions per causa de mort atorgades pel causant a favor dels legitimaris, llevat de pacte en contrari.
 - c) Les quantitats percebudes pels legitimaris com a beneficiaris d'assegurances de vida del causant.
 - d) Les donacions entre vius atorgades pel causant amb pacte exprés d'imputació o que serveixin de pagament o a compte de la llegítima. El caràcter imputable de la donació s'ha de manifestar i consignar expressament en el moment del seu atorgament. Aquest caràcter no es pot afegir amb posterioritat per actes entre vius ni per causa de mort.
2. En l'herència dels avis, és imputable a la llegítima dels néts tot allò que hagin rebut els pares premorts que fos imputable a la seva llegítima, si aquests haguessin estat legitimaris.
3. La imputació a la llegítima pot ser suprimida lliurement pel causant en testament o codicil i en escriptura pública entre vius, cas en el qual esdevé irrevocable.
4. En la imputació de donacions són aplicables les regles de valoració de béns de l'article 451-5.
5. Les donacions imputables no estan sotmeses al límit de deu anys establert a la lletra b de l'article 451-5.

Article 451-10. Intangibilitat

1. El causant no pot imposar sobre la llegítima condicions, terminis, modes, usdefruits, fideïcomisos ni altres limitacions o càrregues i si les imposa han d'ésser tingudes com a no formulades.
2. No obstant això, si la disposició per causa de mort atorgada en concepte de llegítima està subjecta a limitacions o càrregues però té un valor superior al que per llegítima correspon al legitimari, aquest està facultat per a optar entre acceptar l'esmentada disposició amb les limitacions o càrregues referides o fer seva solament la llegítima lliure d'aquestes.

3. L'acceptació de l'herència o el llegat gravats imputables a la llegítima implica la renúncia a l'exercici de l'opció prevista en l'apartat anterior.

Article 451-11. Suplement de llegítima

1. La institució d'hereu, el llegat, la donació i l'assenyalament o assignació imputables a la llegítima no priven els afavorits de llur qualitat de legitimaris, en conseqüència, fan seu l'excés com a mera liberalitat.

2. Si el rebut pels legitimaris en els anteriors conceptes és inferior a la llegítima que correspon a cada legitimari, poden exigir el que manqui com a suplement de llegítima, excepte si, després de deferida aquella, hom s'ha donat per totalment pagat de la llegítima o ha renunciat expressament el seu dret al suplement.

3. Si amb posterioritat al pagament de la llegítima apareixen nous béns del causant, el legitimari té dret al suplement que li correspongui malgrat haver-se donat per totalment pagat de la llegítima o haver renunciat expressament el seu dret al suplement.

Article 451-12. Pagament

1. L'hereu o les persones facultades per a efectuar la partició, per a distribuir l'herència o per a assenyalar i pagar llegítimes poden optar pel pagament en diners, encara que no n'hi hagi a l'herència, o en béns d'aquesta, sempre que per disposició del causant no correspongui als legitimaris de percebre la llegítima per via d'institució d'hereu, de llegat, d'assenyalament o d'assignació de cosa específica o de donació.

2. Començat el pagament en diners o en béns, el legitimari pot exigir la resta de la mateixa manera inicial.

Article 451-13. Qualitat dels béns

1. Si les persones esmentades en l'article 451-12 optaven pel pagament en béns i el legitimari no es conforma amb els que aquells hagin assenyalat, decideix el jutge competent d'acord amb l'equitat i pel procediment establert per als actes de jurisdicció voluntària.

2. En qualsevol cas, el jutge pot ordenar que es practiqui una prova pericial a fi de conèixer la qualitat i l'estimació dels béns que componen l'herència i del lot que hom pretengui adjudicar al legitimari.

Article 451-14. Valoració dels béns

Els béns de l'herència que serveixin com a pagament de la llegítima s'estimen per llur valor al temps d'efectuar-se fefaentment la designació o l'adjudicació.

Article 451-15. Interessos

1. El causant pot disposar vàlidament que la llegítima no meriti interès o establir-ne l'import.

2. Altrament, la llegítima merita l'interès legal des de la mort del causant, baldament el pagament s'efectuï en béns hereditaris, llevat que el legitimari visqui a la casa i en companyia de l'hereu o de l'usufructuari universal de l'herència i a les seves expenses.

3. El suplement de llegítima merita interès només des que és reclamat judicialment.

4. En el llegat, l'assenyalament o l'assignació d'una cosa específica hereditària en concepte de llegítima o imputable a ella, el legitimari afavorit fa seus, en lloc d'interessos, els fruits o les rendes que la cosa produeix a partir de la mort del causant.

Article 451-16. Responsabilitat

1. L'hereu respon personalment del pagament de la llegítima i del suplement d'aquesta.

2. El legitimari pot demanar que sigui anotada preventivament en el Registre de la Propietat la demanda de reclamació de la llegítima o del suplement d'aquesta.

3. La llegítima no dóna lloc per ella mateixa a cap altre assentament en el Registre de la Propietat, llevat de l'anotació preventiva del llegat, si escau.

Secció Quarta. La preterició i el desheretament

Article 451-17. Preterició de legitimaris

1. És preterit el legitimari no esmentat en el testament del seu causant, sense que abans o després aquest li hagi atorgat donació en concepte de llegítima o imputable a ella.
2. També és preterit el legitimari si, malgrat ésser esmentat al testament, el causant no li fa atribució en concepte de llegítima o imputable a ella en el mateix testament, o no el deshereta, encara que sigui injustament.
3. La preterició és intencional si respon a la voluntat del testador d'excloure de la llegítima al preterit. La preterició és errònia en els altres casos i, especialment, si per qualsevol causa l'existència del preterit era desconeguda pel causant al moment de testar.

Article 451-18. Efectes de la preterició

1. La preterició del legitimari no dóna lloc a la ineficàcia del testament, però el preterit té dret a exigir allò que per llegítima li correspon.
2. No obstant, la preterició del legitimari que és fill o descendent del testador i ha nascut o ha arribat a ésser legitimari després d'atorgar-se el testament, o l'existència del qual el causant ignorava en testar, constitueix preterició errònia i confereix al legitimari preterit acció per impugnar el testament, o codicils, excepte en els casos següents:
 - a) Si el cònjuge o convivent en unió estable és instituït hereu únic.
 - b) Si el causant ha instituït hereu un fill o altre descendent i en el moment d'atorgar testament tenia més d'un fill o almenys un fill i una estirp de fill premort.
 - c) Si el preterit és una persona que és declarada descendent del causant després de la seva mort.
 - d) Si el preterit és un descendent del causant que resulta ésser legitimari per dret de representació. En aquest cas, hom pot exercir la impugnació si el representat, en cas d'haver sobreviscut al causant, hagués pogut exercitar l'acció.
3. L'ordenament pel testador en el testament d'una disposició, inclòs el llegat simple de llegítima, en favor de tots els fills o legitimaris que pugui arribar a tenir, fins i tot abans que aquests existeixin, no impedeix la impugnació del testament per preterició errònia llevat que el testador així ho estableixi expressament.
4. L'acció per impugnar el testament o codicils per causa de preterició errònia caduca als quatre anys de la mort del testador.

Article 451-19. Efectes del desheretament

1. El desheretament just, això és, el fonamentat en una de les causes legals, priva el legitimari del seu dret a la llegítima.
2. El desheretament injust, això és, el fet sense expressió de causa, o per una causa la certesa de la qual, si fos contradita, no seria provada, o per una causa que no sigui cap de les assenyalades per aquest Codi, produeix els efectes de la preterició intencional.

Article 451-20. Forma del desheretament

El desheretament només pot fer-se en testament, codicil o pacte successori, amb expressió d'una de les causes assenyalades per aquest Codi, designació nominal del legitimari desheretat i no pot ser ni parcial ni condicional.

Article 451-21. Causes

Són causes de desheretament:

- a) Les d'indignitat contingudes en l'article 412-3.
- b) Haver negat aliments al testador o al seu cònjuge o convivent en unió estable, o als ascendents o descendents d'aquell, quan hi ha obligació de donar-los-en.
- c) Haver maltractat d'obra o injuriat, greument en ambdós casos el testador o el seu cònjuge o convivent en unió estable.

- d) Haver estat privat de la potestat que corresponia al pare o la mare legitimaris sobre el fill testador, o de la que corresponia al fill legitimari sobre els seus fills nés del testador, per sentència fonamentada en l'incompliment dels deures que comporta.
- e) El trencament manifest i continuat en el temps de la relació familiar entre el causant i el legitimari, sempre que no sigui per causa exclusivament imputable al causant.

Article 451-22. Reconciliació i perdó

La reconciliació del causant amb el legitimari que ha incorregut en causa de desheretament, sempre que sigui per actes indubtables, i el perdó concedit en escriptura pública, siguin anteriors o posteriors al desheretament, el deixen sense efecte. Ambdós actes són irrevocables.

Article 451-23. Impugnació

1. Si el legitimari desheretat impugna el desheretament al·legant inexistència de la causa, la prova que aquesta existia correspon a l'hereu.
2. Si el legitimari desheretat al·lega reconciliació o perdó, la seva prova correspon al desheretat.
3. L'acció d'impugnació del desheretament caduca als quatre anys de la mort del testador.

Secció Cinquena. La inoficiositat

Article 451-24. Inoficiositat legitimària

1. Si amb el valor de l'actiu hereditari líquid no resten a l'hereu béns relictos suficients per al pagament de les l·legítimes, dels llegats en concepte de tals o imputables a aquelles, dels suplementos i per a retenir la pròpia l·legítima sense detriment, poden ésser reduïts per inoficiosos els llegats a favor d'estranyos o dels mateixos legitimaris, en la part que excedeixi llur l·legítima, o ésser simplement suprimits per deixar-la franca.
2. Als efectes de la reducció o supressió, tenen el mateix tractament que els llegats les donacions per causa de mort.
3. Si efectuada la reducció o la supressió, el passiu supera l'actiu hereditari o si aquest és encara insuficient, poden també ésser reduïdes o suprimides les donacions computables per al càlcul de la l·legítima atorgades pel causant a favor d'estranyos i àdhuc de legitimaris, en la part no imputable a aquella.
4. El legatari o el donatari afectats per la inoficiositat poden evitar la pèrdua de la totalitat o d'una part de la cosa llegada o donada pagant als legitimaris en diners l'import que hagin de percebre.

Article 451-25. Ordre de reducció

1. La reducció de llegats i d'altres atribucions per causa de mort es fa en proporció a llur valor, respectant les preferències de pagament disposades pel causant.
2. La reducció o la supressió de donacions comença per la més recent i així successivament, per ordre invers de data, i són reduïdes a prorrata si aquesta és la mateixa o és indeterminada.
3. El causant no pot alterar l'ordre de prelación en la reducció de donacions ni disposar que siguin reduïdes abans que els llegats.

Article 451-26. Acció d'inoficiositat

1. L'acció per inoficiositat de donacions, llegats i d'altres disposicions per causa de mort correspon solament als legitimaris i a llurs hereus, i a l'hereu del causant, quan no ha acceptat l'herència a benefici d'inventari.
2. Ambdues accions caduquen als quatre anys de la mort del causant.
3. Els creditors del causant no es poden beneficiar de la reducció o la supressió de donacions per inoficiositat, sens perjudici de procedir contra l'hereu que no ha gaudit del benefici legal d'inventari i que resultava afavorit per la reducció o la supressió.

Secció Sisena. L'extinció de la llegítima

Article 451-27. Causes d'extinció

1. La renúncia a la llegítima, el desheretament just, la declaració d'indignitat per a succeir i la prescripció extingeixen la respectiva llegítima individual.
2. Els mateixos actes en relació amb l'únic o amb tots els legitimaris l'extingeixen totalment.
3. En tots aquests casos la llegítima s'integra en l'herència sense que mai acreixi la dels altres legitimaris, sens perjudici del dret de representació.

Article 451-28. Prescripció

1. La pretensió per a exigir la llegítima i el seu suplement prescriu en tot cas al cap de deu anys a partir de la mort del causant.
2. La prescripció se suspèn si l'hereu gravat amb el pagament de la llegítima és el cònjuge vidu del causant o convivent en unió estable. Malgrat la suspensió, el legitimari pot reclamar en qualsevol moment el pagament de la llegítima.

Capítol II. La quarta vidual

Article 452-1. Dret a la quarta vidual

1. El cònjuge vidu que no hagi estat instituït hereu o legatari en la successió del seu cònjuge premort, amb un resultat equivalent, té dret, d'acord amb les disposicions d'aquest capítol, d'obtenir en la seva successió un valor patrimonial corresponent a una quarta part de l'herència.
2. Només té dret a la quarta vidual el cònjuge que no tingui suficients recursos per satisfer les seves necessitats, atès el nivell de vida de què gaudia durant el matrimoni i el patrimoni relict, i li confereix acció personal per reclamar dels hereus la quantitat necessària per atendre-les fins al màxim de la quarta part del valor de l'actiu hereditari net.
3. El cònjuge vidu no té dret a reclamar la quarta vidual si al moment de l'obertura de la successió es troba en una de les situacions previstes a l'article 442-4 d'aquest Codi.
4. Els mateixos drets corresponen al convivent en unió estable de parella en cas d'extinció per mort de la unió, en els termes de 442-5.

Article 452-2. Quantia

1. Per a la fixació de la quarta vidual cal atènyer-se al valor de l'actiu hereditari net, deduïdes les despeses de darrera malaltia, enterrament i funeral del premort, sense cap addició i inclosa la llegítima.
2. Per a determinar el dret a la quarta vidual, s'afegeixen al patrimoni del sobrevivent els béns que li puguin correspondre en l'herència del premort, encara que no els exigeixi o els renunciï, juntament amb el que tingui dret a percebre com a conseqüència de l'extinció del règim econòmic matrimonial.
3. El cònjuge o convivent sobrevivent pot demanar la reducció o la supressió de les donacions entre vius atorgades pel causant amb la finalitat de defraudar la quarta vidual.

Article 452-3. Pagament

1. Els hereus del premort poden optar per satisfer al vidu o convivent la quarta vidual en béns de l'herència o en diners, encara que no n'hi hagi en l'herència.
2. Són aplicables al pagament de la quarta vidual les disposicions del capítol primer d'aquest Títol, en la mesura que ho permeti la seva naturalesa.
3. El cònjuge o convivent sobrevivent pot demanar que sigui anotada preventivament en el Registre de la Propietat la demanda de reclamació de la quarta vidual.

Article 452-4. Extinció

1. El dret a reclamar la quarta vidual s'extingeix:
 - a) Per renúncia.
 - b) Per prescripció als quatre anys de la mort del causant.
 - c) Per matrimoni del sobrevivent o per la convivència marital amb una altra persona, després de la mort del causant i abans d'haver-lo exercit.
 - d) Per la mort del sobrevivent sense haver-lo exercit.
2. El sobrevivent perd el dret a la quarta vidual si abandona o negligeix greument els fills comuns menors d'edat. Tanmateix no ha de restituir els fruits percebuts.

Article 452-5. Llibertat de disposar

En escriptura pública, es pot convenir i disposar lliurement sobre la quarta vidual, en forma de renúncia total o parcial i d'altres pactes que es considerin convenients, en els termes d'allò previst al Títol III d'aquest Llibre.

TÍTOL VI. L'ADQUISICIÓ DE L'HERÈNCIA

Capítol I. L'acceptació i la repudiació de l'herència

Secció Primera. Disposicions generals

Article 461-1. Exercici de la delació

1. El cridat a l'herència pot lliurement acceptar-la o repudiar-la, tan bon punt té coneixement que s'ha produït la delació a favor seu.
2. Si hi ha una pluralitat de cridats a l'herència, cadascun d'aquests pot acceptar-la o repudiar-la amb independència dels altres.

Article 461-2. Requisits

1. L'acceptació i la repudiació de l'herència no poden ésser fetes parcialment, ni sota termini o condició.
2. Les condicions i les restriccions a l'acceptació i la repudiació de l'herència s'han de tenir per no formulades.
3. Llevat de voluntat contrària del testador, s'entén que el cridat en quotes diferents que n'accepta qualsevol d'aquestes accepta les restants, encara que li siguin deferides amb posterioritat per via de substitució vulgar o per compliment de condicions suspensives.

Article 461-3. Formes

L'acceptació de l'herència pot ésser expressa o tàcita.

Article 461-4. Acceptació expressa

L'acceptació expressa ha d'ésser feta en document públic o privat, en el qual el cridat a l'herència ha de manifestar la voluntat d'acceptar-la o assumir el títol d'hereu.

Article 461-5. Acceptació tàcita

1. S'entén tàcitament acceptada l'herència quan el cridat realitza qualsevol acte que no pot realitzar si no és a títol d'hereu.
2. La venda, la donació o la cessió del dret a l'herència que el cridat a aquesta fa a favor d'un estrany o a favor de tots els cohereus o d'algun d'ells implica l'acceptació de l'herència.
3. La renúncia al dret de succeir, si es fa a canvi d'una contraprestació o a favor de sols algun o alguns dels cohereus, implica també l'acceptació de l'herència.

Article 461-6. Repudiació

1. La repudiació de l'herència ha d'ésser feta de forma expressa en document públic o mitjançant escrit dirigit al jutge competent.

2. S'entén que l'herència ha estat repudiada quan el cridat hi renuncia gratuïtament, d'acord amb els requisits de forma assenyalats a l'apartat anterior, a favor de les persones a les quals hauria de ser deferida la quota del renunciant.

Article 461-7. Acceptació de l'herència pels creditors

1. Si el cridat repudia una herència en perjudici dels seus creditors, aquests poden demanar al jutge que els autoritzi a acceptar-la en nom i en lloc del repudiant, als únics efectes de fer efectius llurs crèdits sobre el patrimoni hereditari.

2. Un cop satisfets els crèdits, el romanent hereditari es defereix d'acord amb allò previst pel causant i, en el seu defecte, per la successió intestada.

3. Aquest dret dels creditors caduca als sis mesos a comptar de la repudiació.

Article 461-8. Acceptació forçosa

El cridat que hagi sostret o ocultat béns de l'herència perd la facultat de repudiar-la i esdevé hereu pur i simple, encara que manifesti la seva voluntat de repudiar l'herència d'acord amb els requisits que estableix la llei.

Article 461-9. Capacitat per acceptar i repudiar

1. Poden acceptar i repudiar l'herència les persones amb capacitat per a contractar i obligar-se.

2. Els pares poden acceptar les herències deferides als fills que estan en la seva potestat parental, i els tutors les que es defereixin a les persones en tutela. Aquestes acceptacions s'entén que són fetes a benefici d'inventari. Per a la repudiació és necessària l'autorització judicial.

3. Els menors emancipats o els que han obtingut l'habilitació d'edat poden acceptar, ells sols, les herències que els han estat deferides, però necessiten dels corresponents complements de capacitat per a repudiar-les.

4. L'acceptació de l'herència deixada per a sufragis o als pobres correspon a les persones designades pel testador i, subsidiàriament, a la Generalitat de Catalunya i a la confessió religiosa legalment reconeguda de què es tracti, segons les seves pròpies normes.

Article 461-10. Capacitat de les persones jurídiques

1. La capacitat i els requisits per a l'acceptació i la repudiació de les herències deferides a les persones jurídiques de dret públic o dret privat es regeixen per les seves respectives normes reguladores.

2. A manca de les anteriors, hom ha d'aplicar les regles referents als actes de disposició de béns de la persona jurídica per a l'acceptació pura i simple i la repudiació.

Article 461-11. Irrevocabilitat i impugnació

1. L'acceptació i la repudiació de l'herència fetes vàlidament són irrevocables.

2. L'acceptació i la repudiació poden ésser impugnades per manca de capacitat, i quan han estat fetes amb intimidació, violència, dol o error. S'entén que hi ha hagut error si amb posterioritat apareix un testament desconegut.

3. El termini per a la impugnació és de quatre anys des de la declaració d'incapacitat, i des que hagi cessat la intimidació o la violència o s'hagi tingut coneixement del dol o de l'error.

Article 461-12. Pluralitat de crides

1. El cridat que repudia l'herència testamentària pot acceptar la intestada, però amb subjecció als llegats, els fideïcomisos i les altres càrregues que el testador hagi imposat.

2. Si el cridat repudia l'herència intestada amb coneixement que és instituït hereu en testament, s'entén que repudia l'herència testada; però, si ho ignorava, la repudiació no el perjudica.

Article 461-13. Imprescriptibilitat i interpel.lació judicial

1. El dret del cridat a acceptar o repudiar l'herència és imprescriptible.
2. Les persones interessades en la successió, àdhuc els creditors de l'herència o del cridat, poden obtenir del jutge, tan bon punt hagin transcorregut trenta dies a comptar de la delació a favor seu, que assenyali un termini al cridat perquè manifesti si accepta o repudia l'herència. Aquest termini no pot excedir els seixanta dies naturals.
3. Transcorregut el termini assenyalat a l'apartat anterior sense que el cridat accepti l'herència en escriptura pública o davant del jutge, hom considera que la repudia.

Article 461-14. Dret de transmissió

1. Mort el cridat sense haver acceptat ni repudiat l'herència deferida el dret a succeir mitjançant la seva acceptació i el de repudiar són transmesos sempre als seus hereus.
2. Els hereus del cridat que hagi mort sense haver acceptat ni repudiat l'herència poden acceptar ambdues herències, però no poden acceptar la primera i repudiar la segona.
3. En cas d'ésser diversos els hereus que accepten la segona herència, cadascun d'ells pot acceptar o repudiar la primera, independentment dels altres, i amb dret preferent d'acréixer entre ells.
4. Les disposicions d'aquest article s'apliquen a la llegítima, els llegats i els fideïcomisos, en la mesura que ho permeti la seva especial naturalesa.

Secció Segona. L'acceptació de l'herència pura i simple i a benefici d'inventari

Article 461-15. Acceptació de l'herència a benefici d'inventari

1. L'hereu pot, encara que el causant ho hagi prohibit, acceptar l'herència a benefici d'inventari, sempre que practiqui inventari amb aquesta finalitat, abans o després de l'acceptació de l'herència.
2. La declaració de voler acceptar l'herència a benefici d'inventari es pot fer davant de notari o per escrit adreçat al jutge competent en la successió, i ha d'ésser feta en el termini de sis mesos a comptar del moment en què l'hereu té coneixement de la delació.
3. L'acceptació de l'herència sense manifestar l'hereu que vol gaudir del benefici d'inventari no impedeix que així ho faci dins el termini legal per a la realització de l'inventari.

Article 461-16. Inventari

1. L'inventari de l'herència ha d'ésser formalitzat notarialment o judicialment, en el termini previst a l'apartat segon de l'article 461-15, i s'hi han de ressenyar els béns relictos, sense que calgui valorar-los, i els deutes i les càrregues hereditàries, amb indicació del seu import.
2. No és considerat com a pres en forma l'inventari quan ha estat confeccionat de forma maliciosa, ometent béns en perjudici dels creditors del causant.
3. L'hereu pot aprofitar un inventari de l'herència ja practicat per una altra finalitat.
4. Per a la formació de l'inventari no cal citar cap persona, però hi poden intervenir els creditors del causant i els interessats en l'herència.
5. Durant el termini en què l'hereu formalitza l'inventari no poden accionar contra l'herència ni els legataris ni els fideïcomissaris.

Article 461-17. Benefici legal d'inventari

1. Gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari, a tots els efectes, els hereus que confeccionen un inventari de l'herència conforme als requisits de temps i forma previstos als articles precedents, encara que no manifestin la voluntat d'acollir-se al benefici d'inventari. S'hi equipara l'inventari formalitzat pels hereus en document privat que es presenta a una administració pública per a la liquidació dels impostos vinculats a la successió.
2. També gaudeixen de ple dret del benefici d'inventari, encara que no hagin pres inventari, els hereus menors d'edat, estiguin o no emancipats, els incapacitats, els hereus de confiança, les entitats o els establiments benèfics, docents o de caràcter pietós i les entitats de dret públic.

3. Es consideren també acceptades a benefici d'inventari les herències deixades als pobres, a entitats sense ànim de lucre i, en general, les destinades a finalitats benèfiques, docents o pietoses.

Article 461-18. Acceptació pura i simple

En cas que l'hereu no practiqui l'inventari en el temps i en la forma prescrits, s'entén que l'herència ha estat acceptada purament i simple.

Secció Tercera. Els efectes de l'acceptació de l'herència

Article 461-19. Efectes de l'acceptació pura i simple

Per l'acceptació de l'herència pura i simple l'hereu respon de les obligacions del causant i de les càrregues hereditàries, no solament amb els béns relictos, sinó també amb els seus béns propis, indistintament.

Article 461-20. Càrregues hereditàries

Es consideren càrregues hereditàries, les despeses:

- a) De darrera malaltia, d'enterrament o incineració, funeral del causant i altres serveis funeraris.
- b) De formació d'inventari i de partició de l'herència.
- c) De defensa dels béns de l'herència, i les derivades de les actuacions judicials relatives a l'herència causades en interès comú.
- d) De lliurament de llegats, pagament de llegítimes o retribució de marmessors, i altres de naturalesa anàloga.

Article 461-21. Efectes de l'acceptació de l'herència a benefici d'inventari

L'acceptació de l'herència a benefici d'inventari produeix els efectes següents:

- a) L'hereu no respon de les obligacions del causant ni de les càrregues hereditàries amb els seus béns propis, sinó únicament amb els béns de l'herència.
- b) Subsisteixen, sense extingir-se per confusió, els drets i els crèdits de l'hereu contra l'herència i les càrregues i les obligacions d'aquell a favor d'aquesta. L'hereu es pot fer pagament dels dits crèdits.
- c) Mentre no quedin pagats els deutes del causant i les càrregues hereditàries, no es poden confondre per a cap efecte en dany dels creditors hereditaris ni de l'hereu els béns de l'herència amb els propis o privatis de l'hereu.

Article 461-22. Administració de l'herència beneficiària

1. El benefici d'inventari no impedeix a l'hereu d'adquirir l'herència, possessionar-se'n i administrar-la.
2. Abans de lliurar o de complir els llegats, l'hereu ha de procedir a pagar els creditors coneguts del causant a mesura que es presentin, sota la seva responsabilitat, i a cobrar-se els seus crèdits amb els diners que trobi a l'herència o que obtingui en la venda dels béns de la mateixa herència, sens perjudici dels que pugui adjudicar en pagament.
3. Si, satisfets alguns o tots els legataris, apareixen creditors hereditaris desconeguts, sense que sigui suficient el romanent hereditari per a pagar-los, aquests poden repetir contra aquells.
4. Els creditors particulars de l'hereu no poden perseguir els béns de l'herència fins que quedin pagats tots els creditors coneguts del causant.
5. Perd el benefici d'inventari l'hereu que procedeixi fraudulentament en els pagaments i realitzacions de béns i, en general, en l'administració de l'herència beneficiària.

Article 461-23. Obligació de sol·licitar el concurs de l'herència

El gaudi del benefici d'inventari per l'hereu no l'eximeix de l'obligació de sol·licitar el concurs de l'herència si aquest és necessari.

Article 461-24. Béns adquirits per menors i incapacitats

1. Els béns adquirits per títol successori per menors i incapacitats han d'ésser administrats per la persona que el causant hagi designat en heretament, testament o codicil, o, faltant aquesta designació, pels titulars de la potestat o pel tutor.
2. Si el pare o la mare han estat declarats indignes o han estat desheretats, els béns del menor o incapacitat han d'ésser administrats pel tutor o per l'administrador especialment designat.
3. Per a la disposició o el gravamen de béns de menors i incapacitats adquirits per títol successori, s'aplica allò disposat pel causant, àdhuc en el cas que afecti la llegítima durant la minoria d'edat. En defecte de disposició del causant, regeixen les normes generals per a realitzar aquests actes.

Secció Quarta. El benefici de separació de patrimonis

Article 461-25. Benefici de separació de patrimonis

1. Els creditors per deutes del causant o de l'hereu i els legataris poden obtenir del jutge competent que el patrimoni hereditari sigui considerat separat del privatiu de l'hereu, per tal de salvaguardar el seu dret davant els creditors particulars d'aquest últim.
2. El jutge, un cop fet prèviament l'inventari de l'herència i amb l'adequada justificació prèvia, concedeix aquest benefici i adopta, si escau, les mesures conduents a la seva efectivitat.
3. Els creditors del causant i els legataris que obtinguin el benefici de separació tenen dret preferent per al cobrament de llurs crèdits i la percepció de llurs llegats respecte als creditors particulars de l'hereu, però mentre aquests últims no resultin pagats, els dits creditors no poden perseguir els béns privatis de l'hereu.

Capítol II. El dret d'acréixer

Article 462-1. Dret d'acréixer entre cohereus

1. Instituits conjuntament dos o més hereus en una mateixa herència sense assignació numèrica de parts o també quan la indicació de parts coincideix amb la divisió en quotes que seria procedent si hagués estat omesa, si per qualsevol causa algun d'ells no arriba efectivament a ésser-ho, la seva quota hereditària vacant acreix els altres cohereus, tret que el testador hagi prohibit el dret d'acréixer o que procedeixi el dret de transmissió, la substitució vulgar o, en la successió intestada, el dret representatiu.
2. Instituits conjuntament dos o més hereus en la mateixa quota o porció d'herència, si el que no arriba a ser hereu és del mateix grup, l'acreixement té lloc preferentment entre els altres del mateix grup, i solament en defecte d'aquests acreix als altres instituits conjuntament.

Article 462-2. Efecte del dret d'acréixer

1. El cohereu que accepta la quota d'herència que li correspon directament adquireix també la que acreix a favor seu.
2. L'acreixement sempre té lloc en proporció a les respectives quotes o participacions hereditàries i amb subsistència dels llegats i altres càrregues imposades pel causant que afectin la quota vacant, encara que ho hagin estat determinadament a càrrec de l'hereu que falti, posat que no siguin personalíssimes d'aquest.
3. Els efectes del dret d'acréixer es retrotrauen al temps de la delació a favor dels hereus.
4. Els hereus per dret de transmissió, per substitució vulgar o per fideïcomís i els adquirents de l'herència s'aprofiten, respectivament, del dret eventual d'acréixer de llur causant, hereu anterior o transmissor, qualsevol que sigui el temps en què l'acreixement tingui lloc, fora que el causant ho hagi prohibit o en el títol de la transmissió hom estableixi una altra cosa.

Article 462-3. Increment forçós

1. Si el dret d'acréixer no pot tenir lloc entre els hereus instituïts, la quota o la porció hereditària vacant incrementa necessàriament i proporcionalment les quotes dels altres hereus, en la forma que és establerta en el segon apartat de l'article 462-2.
2. S'aplica la mateixa norma respecte a la quota hereditària de la qual el testador no ha disposat.

Article 462-4. El dret d'acréixer en els llegats

1. Entre els legataris cridats ensems a un mateix llegat és procedent el dret d'acréixer, si el testador no l'ha prohibit o ha ordenat una substitució vulgar.
2. L'acreixement es produeix preferentment entre els legataris que a més d'ésser cridats conjuntament a un mateix llegat ho són en una mateixa clàusula.
3. El dret d'acréixer és renunciable i té lloc subsistint els llegats, els fideïcomisos i les altres càrregues no personalíssimes imposades pel testador al legatari que no hagi arribat efectivament a ésser-ho.
4. Si no pot tenir lloc el dret d'acréixer, la part vacant del llegat resta en benefici de l'hereu, del legatari o de la persona gravada amb el dit llegat.

Article 462-5. El dret d'acréixer en els fideïcomisos

En les substitucions fideïcomissàries disposades a favor de diversos fideïcomissaris cridats conjuntament, la quota o la part d'herència o el llegat fideïcomesos que, una vegada deferit el fideïcomís, hagin correspost al qui per qualsevol causa no arribi a ésser-ho, acreix a favor dels altres que efectivament ho són, tot quedant, però, salvat el dret de transmissió en les substitucions fideïcomissàries a termini i la substitució vulgar en fideïcomís, expressa o tàcita.

Capítol III. La comunitat hereditària

Article 463-1. Objecte

1. Si concorren a la successió, simultàniament, una pluralitat d'hereus adquireixen el patrimoni hereditari en proporció a les respectives quotes.
2. Tanmateix, les obligacions i les càrregues hereditàries es divideixen en proporció a les respectives quotes dels cohereus, sense solidaritat entre ells.

Article 463-2. Durada de la comunitat

1. El causant pot ordenar, i els hereus convenir-hi unànimement, que, tant respecte a l'herència com a béns concrets d'aquesta, no es procedeixi a la partició durant un termini que no pot excedir els deu anys a comptar de l'obertura de la successió.
2. El termini d'indivisió pot arribar als quinze anys respecte de l'immoble que sigui residència habitual d'un dels cohereus si aquest és cònjuge, convivent en unió estable o fill del causant.
3. Si es fixa un termini superior d'indivisió, aquest ha d'ésser reduït quant a l'excés.
4. Tot i haver-hi prohibició o pacte d'indivisió, a instància de qualsevol cohereu, el jutge pot autoritzar la partició o bestreta parcial en béns de l'herència o en diners encara que no n'hi hagi, si hi concorre una causa justa sobrevinguda.

Article 463-3. Facultats d'ús i gaudi

1. Cada cohereu té la facultat de fer ús dels béns i drets objecte de la comunitat hereditària d'acord amb la seva finalitat social i econòmica i de manera que no perjudiqui el dret dels altres cohereus.
2. Els fruits i rendiments dels béns i drets hereditaris corresponen a cadascun dels cohereus en proporció a la seva partició en la comunitat hereditària.
3. L'ús i el gaudi de determinats béns objecte de la comunitat hereditària de forma excloent per part d'un o alguns dels cohereus no impedeix que aquests béns puguin ésser objecte de la partició hereditària, a menys que aquesta situació n'hagi determinat la usucapció d'acord amb una possessió exclusiva.

Article 463-4. Administració

1. L'administració dels béns i drets objecte de la comunitat hereditària correspon a tots els cohereus.
2. Els actes d'administració ordinària s'acorden per la majoria dels cohereus segons el valor de la seva quota, mentre que pels actes d'administració extraordinària s'exigeix la majoria de tres quartes parts de les quotes hereditàries.
3. Cada cohereu gaudeix de la facultat de realitzar els actes necessaris per a la conservació dels béns i drets hereditaris sense el consentiment dels altres cohereus.
4. Els cohereus responen mancomunadament de les obligacions derivades de l'administració de l'herència indivisa en proporció a les respectives quotes hereditàries.
5. A instància de qualsevol interessat, el jutge pot adoptar les mesures que cregui oportunes amb vista a conservar el cabal hereditari, fins i tot nomenar un administrador, si no hi ha cap persona especialment facultada per a administrar l'herència.

Article 463-5. Disposició de béns hereditaris

1. Els actes de disposició de béns i drets que formen part de la comunitat hereditària exigeixen el consentiment unànime dels cohereus.
2. Passen a formar part de la comunitat hereditària els béns i els drets que s'han adquirit amb càrrec a una contraprestació que procedeix de l'herència indivisa o com a conseqüència de la pèrdua o privació d'un bé o dret objecte de la comunitat hereditària.

Article 463-6. Disposició de la quota hereditària

1. Cada cohereu pot disposar en escriptura pública de la seva quota hereditària.
2. Si l'acte de disposició s'ha realitzat mitjançant compravenda o dació en pagament a favor de persona que no és cohereu, els altres cohereus poden exercitar, en proporció a les seves quotes respectives, els drets de tanteig i retracte.
3. El termini per a l'exercici d'aquests drets és d'un mes des de la notificació de la decisió d'alienar i les seves circumstàncies, o des que s'assabentin d'aquesta, respectivament.

Capítol IV. La partició i la col·lació

Secció Primera. La Partició

Article 464-1. Dret a la partició

Tot cohereu pot demanar, en qualsevol temps, la partició de l'herència.

Article 464-2. Suspensió de la partició

La partició de l'herència se suspèn en els casos següents:

- a) Si és cridat a l'herència un concebut, fins que s'esdevingui el part o l'avortament.
- b) Si s'ha entaulat una demanda sobre filiació, fins que sigui dictada sentència ferma.
- c) Si s'ha iniciat un expedient d'adopció, fins que aquest acabi amb resolució ferma.
- d) Si el causant ha expressat de manera fefaent la seva voluntat de fecundació assistida després de la mort, fins que s'esdevingui el part o s'escolli el termini corresponent segons la llei.
- e) Si el causant ha fet alguna disposició a favor d'una persona jurídica que ha ordenat crear en el testament, fins que quedi constituïda vàlidament de conformitat amb la llei.

Article 464-3. Oposició dels creditors

Els creditors del causant poden oposar-se que es porti a terme la partició de l'herència fins que se'ls pagui o fianci l'import de llurs crèdits.

Article 464-4. Igualtat

En la partició ha d'ésser guardada la possible igualtat, tant si es fan lots com si s'adjudiquen béns concrets.

Article 464-5. Coses indivisibles

1. Les coses indivisibles o que desmereixin en dividir-se i les col·leccions d'interès històric, científic o artístic han d'ésser adjudicades a un o més cohereus que, si escau, han de pagar als altres l'excés en diners d'acord amb el valor de mercat.
2. Si hi ha diversos cohereus interessats, s'adjudiquen al més afavorit en l'herència i, si han estat afavorits per igual, decideix la sort.
3. A manca d'interessats en l'adjudicació, es ven la cosa i se'n reparteix el preu entre els cohereus.
4. Les disposicions de l'apartat anterior s'entenen sens perjudici de la voluntat del testador o de l'acord unànim dels cohereus.

Article 464-6. Liquidació possessòria i despeses

1. Els cohereus s'han de pagar recíprocament, en la partició de l'herència, les rendes i els fruits percebuts dels béns que la componen, les millores útils i necessàries que s'hi hagin fet i els danys causats per dol o culpa.
2. Les despeses que en interès comú dels hereus ocasioni la partició han d'ésser deduïdes de l'herència.

Article 464-7. Efecte de la partició

Per la partició cada cohereu adquireix la propietat exclusiva dels béns adjudicats.

Article 464-8. Sanejament

Feta la partició, els cohereus queden obligats, recíprocament i en proporció al seu haver, a sanejament per vicis ocults i evicció dels béns adjudicats, excepte en els casos en què:

- a) La partició hagi estat feta pel testador.
- b) S'exclouï expressament aquesta garantia en la partició.
- c) L'evicció procedeixi d'una causa posterior a la partició o sigui soferta pel cohereu adjudicatari per culpa pròpia.

Article 464-9. Adjudicació de crèdits i rendes

1. Si s'adjudica a un cohereu un crèdit contra un tercer, els altres no responen de la insolvència sobrevinguda del deutor i només són responsables de la seva insolvència en el temps de fer-se la partició, tret d'un acord en contrari.
2. La garantia de la solvència del deutor d'una renda periòdica dura tres anys des de la partició.

Article 464-10. Partició pel testador

1. La partició pot ésser duta a terme pel testador mateix, per acte entre vius o d'última voluntat, i pot comprendre tota l'herència, o només una part del cabal, o béns concrets i determinats.
2. Si la partició és feta pel testador en l'acte mateix de disposició hereditària, les clàusules de partició prevalen sobre les dispositives en cas de contradicció. Si és feta en acte separat, prevalen les clàusules dispositives llevat que siguin revocables i puguin ésser efectivament revocades per l'acte de partició.
3. Per disposició d'última voluntat el causant pot, si vol, imposar normes vinculants per a la partició.

Article 464-11. Partició per comptador partidori

1. El causant pot ordenar també que la partició sigui feta per un marmessor o comptador partidori, en els termes previstos en la llei.

2. Les funcions específiques de comptador partidori no poden ésser atribuïdes a cap hereu o cap legatari de part alíquota, llevat que aquest darrer sigui un ascendent de tots els hereus o sigui acceptat en document públic per tots els que tenen interès en l'herència.

Article 464-12. Partició pels cohereus

1. Si el causant no ha fet la partició ni ha encomanat a ningú aquesta facultat, els hereus la poden practicar de comú acord, de la manera que tinguin per convenient, prescindint, fins i tot, dels comptadors partidors nomenats pel causant, tret d'una disposició contrària expressa d'aquest.

2. Els cohereus poden fer la partició provisional de l'herència, a tots els efectes legals, mitjançant adjudicació de béns concrets a compensar. Mentrestant queda ajornada la partició definitiva de l'herència.

Article 464-13. Partició judicial i arbitratge successori

1. Si els cohereus no procedeixen de comú acord, qualsevol d'ells pot instar la partició judicial.

2. L'arbitratge successori té lloc quan ha estat ordenat per la voluntat del causant, d'acord amb la llei, o de comú acord entre tots els cohereus.

Article 464-14. Rescissió per lesió de la partició

1. La partició pot ésser rescindida per causa de lesió en més de la meitat del valor del conjunt de les coses adjudicades al cohereu, en relació al de la seva quota hereditària, estimats els béns al temps en què s'adjudicaren.

2. Per causa de lesió no pot ésser impugnada la partició feta pel causant, llevat que aparegui o es presumeixi racionalment que no era aquesta la seva voluntat.

3. L'acció per demanar la rescissió caduca als quatre anys, a comptar des que es féu la partició de l'herència, i s'ha de dirigir contra tots els cohereus.

Article 464-15. Rectificació i nul.litat

1. No es procedeix a cap altra partició quan els cohereus afectats arriben a un acord de rectificació o d'indemnització del perjudici sofert, ni tampoc quan es completa la partició addicionant els béns que s'hagin pogut ometre.

2. La partició que es fa amb un a qui es va creure hereu, sense ser-ho, és nul.la.

Article 464-16. Responsabilitat dels cohereus

1. La partició de l'herència no modifica el règim de responsabilitat dels cohereus establert a l'article 463-1.

2. El cohereu que abans de la partició ha pagat més del que li corresponia, segons la seva quota, pot reclamar dels altres la part proporcional d'aquests, durant un període de tres anys, a comptar de la partició.

3. El cohereu creditor del difunt pot reclamar dels altres el pagament del seu crèdit, en la part que correspongui a cadascun d'ells, deduïda la part que li correspon com a cohereu.

Secció Segona. La col.lació

Article 464-17. Béns col.lacionables

1. El descendent que com a hereu concorre amb un altre descendent també hereu en la successió d'un ascendent comú només ha de col.lacionar, als efectes de la partició de l'herència, els béns que ha rebut del dit causant per actes entre vius a títol gratuït per pagar-li la llegítima o imputables a ella, amb el límit de la seva quantia, o si en el moment de l'atorgament de la liberalitat hom estableix expressament que aquesta sigui col.lacionable.

2. El causant no pot atribuir posteriorment el caràcter de col.lacionable als béns donats però sí que el pot suprimir lliurement en testament o codicil així com prohibir la col.lació en la seva successió.

3. Un cop oberta la successió, els cohereus poden renunciar lliurement a la pràctica de la col·lació.

Article 464-18. Col·lació de donacions en situació de dependència

No obstant el disposat a l'article 464-17, i llevat que el causant disposi altrament, són col·lacionables les donacions atorgades pel causant a favor d'un o diversos dels cohereus fills seus per tal d'adquirir un habitatge o establir una activitat professional, industrial o mercantil, que els proporcioni una independència personal o econòmica, si a la mort del causant hi ha altres fills cohereus que encara es troben en situació de dependència.

Article 464-19. Col·lació en lloc d'ascendents

El nét hereu en la successió del seu avi ha de col·lacionar les donacions o liberalitats rebudes pel seu pare i que si visqués hauria hagut de col·lacionar en la mateixa successió, posat que el nét sigui també hereu d'aquest i quant al tot o la part dels béns que hagi arribat al seu poder.

Article 464-20. Persones beneficiàries

La col·lació només beneficia els cohereus que són descendents del causant i no pot aprofitar als legataris ni als creditors de l'herència.

Article 464-21. Valoració dels béns col·lacionables

1. Els béns col·lacionables es computen pel valor que tenien al temps de morir el causant, amb aplicació del que disposa l'article 451-5.

2. El valor que resulti s'imputa a la quota hereditària del cohereu que ha de col·lacionar, però si el valor excedeix la quota l'hereu resta al marge de la partició i no ha de restituir l'excés, llevat que afecti la llegítima.

Capítol V. La protecció del dret hereditari

Article 465-1. L'acció de petició d'herència

1. L'hereu té l'acció de petició d'herència contra qui la posseeix, en tot o en part, a títol d'hereu o sense al·legar cap títol, per tal d'obtenir el reconeixement de la seva qualitat d'hereu i la restitució dels béns com a universalitat, sense haver de provar el dret del seu causant sobre els béns singulars que la constitueixen.

2. L'acció de petició d'herència és procedent també contra els hereus del posseïdor o hereu aparent i contra els adquirents de la totalitat o d'una quota d'herència.

3. L'acció de petició d'herència és imprescriptible, salvats els efectes de la usucapció respecte de béns singulars.

Article 465-2. Règim jurídic de l'hereu aparent

1. L'hereu aparent de bona fe que ha alienat béns de l'herència solament ha de restituir a l'hereu real el preu o la cosa que com a contraprestació ha obtingut amb l'alienació onerosa o el que ha adquirit amb ells, subrogant-se en les accions per reclamar el preu o la cosa que hom degui encara.

2. L'hereu real no pot reivindicar dels adquirents de bona fe i a títol oneros els béns alienats per l'hereu aparent.

3. Regeixen les normes de l'acció reivindicatòria, distingint, però, segons que l'hereu aparent ho hagi estat de bona fe o no, per a la devolució de fruits, abonaments de millores i les responsabilitats del dit hereu aparent vençut en el judici de petició d'herència.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Principi general

Es regeixen per aquesta Llei les successions obertes i els testaments, codicils, memòries testamentàries i pactes successoris atorgats després de la seva entrada en vigor.

Segona. Testaments, codicils i memòries testamentàries atorgats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

1. Són vàlids tots els testaments, els codicils i les memòries testamentàries atorgats d'acord amb la legislació anterior si compleixen les formes exigides en ella. Amb tot, si han de regir una successió oberta després de la seva entrada en vigor, també són vàlids si s'ajusten a les exigències formals i materials d'aquesta Llei.
2. En les successions obertes després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, però regides per actes atorgats abans, s'apliquen les regles merament interpretatives de la voluntat del causant establertes en la legislació derogada. Amb tot, s'ha d'aplicar a aquests actes el que disposa l'article 423-13.

Tercera. Testament davant Rector

1. Els testaments davant Rector atorgats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei caduquen si no es protocol·litzen en el termini de quatre anys a partir de la seva entrada en vigor, si el causant ha mort abans. Si el causant ha mort després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el termini de quatre anys es comptarà des de la seva mort.
2. El Departament de Justícia adoptarà les mesures adients per facilitar la protocol·lització dels testaments davant Rector dipositats als arxius parroquials.

Quarta. Fideïcomisos

1. Els fideïcomisos es regeixen pel dret vigent al moment de la mort del fideïcomitent.
2. Les normes d'aquesta Llei relatives als efectes del fideïcomís s'apliquen mentre està pendent, malgrat que la successió hagi estat oberta abans de la seva entrada en vigor.
3. En cas que l'hereu fiduciari no hagi detret la quarta trebel·liànica que li pugui correspondre, disposa d'un termini de quatre anys per a fer-ho a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.
4. Als fideïcomisos de residu pendents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'aplica el dret vigent al moment de la mort del fideïcomitent, inclòs en allò relatiu als seus efectes mentre està pendent. La mateixa regla s'aplica a les substitucions preventives de residu.
5. Els assentaments referents a fideïcomisos condicionals en què el fiduciari hagi transmès o gravat els béns immobles caducaran i podran cancel·lar-se presentant al registre de la propietat sol·licitud en instància de qualsevol interessat en els casos següents:
 - a) Que no consti al Registre que qualsevol possible fideïcomissari hagi acreditat la vigència del seu dret. Aquesta acreditació podrà fer-se per instància de qualsevol persona que pugui ser cridada com a fideïcomissària en cas de complir-se la condició.
 - b) Que s'acrediti que el fiduciari, pel cas de ser viu, tingués més de cent anys o que hagin transcorregut més de seixanta anys des de la transmissió o gravamen.

Cinquena. Retribució de marmessors i dels hereus de confiança

Respecte de la retribució dels hereus de confiança i de marmessors designats en actes atorgats abans de la seva entrada en vigor, però relatius a herències obertes amb posterioritat, si no s'ha previst expressament cap remuneració o que el càrrec sigui gratuït, els correspon un cinc per cent del valor de l'herència, si el marmessor és universal, i un dos per cent si el marmessor és particular.

Sisena. Heretaments

1. Els heretaments atorgats d'acord amb els requisits de capacitat i forma que exigia el dret vigent al moment del seu atorgament seran vàlids encara que l'heretant mori després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.
2. Els drets i obligacions que resulten dels heretaments atorgats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es regeixen pel dret vigent al moment del seu atorgament.

3. Els altres efectes de la successió resten sotmesos al dret vigent al moment de la mort del causant.

Setena. Preterició de legitimaris

Les disposicions relatives a nul·litat del testament per preterició errònia de legitimaris dels articles 451-17 i 451-18 s'apliquen a les successions obertes a partir de la seva entrada en vigor.

Vuitena. Reserva

En les successions obertes abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, si els fets que donaven lloc a reserva legal no s'han produït, cap bé no passarà a tenir la qualitat de reservable i el cònjuge supervivent en serà propietari lliure.

Novena. Terminis de prescripció i caducitat

Els terminis establerts en la legislació anterior s'apliquen a les successions obertes abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, tret que els que aquesta estableix siguin més curts. En aquest darrer cas, la prescripció o la caducitat es consuma amb el transcurs del nou termini, que comença a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei. Tanmateix, si el termini establert per la legislació anterior, tot i ésser més llarg, s'exhaureix abans que el termini previst per aquesta Llei, s'aplica aquell termini.

Desena. Regla d'integració

En tot allò no previst en les Disposicions Transitòries d'aquesta Llei, les successions obertes abans de la seva entrada en vigor es regeixen per la llei aplicable en el moment de l'obertura de la successió, segons resulti de les Disposicions Transitòries que estableixen el Decret Legislatiu 1/1984, de 19 de juliol, les Lleis 9/1987, de 25 de maig, de successió intestada, 11/1987, de 25 de maig, de reforma de les reserves legals, 8/1990, de 9 d'abril, de modificació de la regulació de la llegítima, i 40/1991, de 30 de desembre, del Codi de successions per causa de mort en el dret civil de Catalunya.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Règim tributari

En el termini d'un any el Govern remetrà un projecte de Llei al Parlament per harmonitzar la normativa tributària vigent a les institucions successòries previstes al Llibre IV del Codi civil.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Derogatòria

Queda derogada la Llei 40/1991, de 30 de desembre, Codi de Successions per causa de mort en el dret civil de Catalunya.

Segona. Modificació del Llibre cinquè del Codi civil de Catalunya

Es modifiquen els següents articles del Llibre cinquè del Codi civil de Catalunya:

a) A l'apartat 3 de l'article 531-9 es substitueix l'incís "del Codi de Successions per Causa de Mort" per "del Llibre quart".

b) A l'apartat 2 de l'article 531-18 es substitueix l'incís "l'article 166 del Codi de Successions" per "l'article 428-6".

c) A l'apartat 6 de l'article 531-19 es substitueix l'incís "articles 87 a 89 del Codi de Successions" per "articles 431-20".

d) A l'apartat 1 de l'article 531-26 es suprimeix la lletra b) i les actuals lletres c) i d) passen a ser, respectivament, les lletres b) i c).

e) A l'apartat 2 de l'article 561-1 es substitueix l'incís "el Codi de Successions" per "el Llibre quart".

f) A l'article 561-15 es substitueix l'incís "a l'article 204 del Codi de Successions" per "a l'article 426-4".

g) A l'apartat 1 de l'article 569-41 es substitueix l'incís "si la caució a què fa referència l'article 207 del Codi de Successions" per "si la garantia a què fa referència l'article 426-19".

h) A l'apartat 3 de l'article 569-41 es substitueix l'incís "els articles del 217 al 228 del Codi de Successions" per "els articles 426-29 a 426-37".

Tercera. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor el dia 1 de juliol de 2007.

AVANTPROJECTE DE LLEI del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya

Preàmbul

I.

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) té els seus antecedents històrics en el Butlletí de la Generalitat de Catalunya, el número 1 del qual aparegué el 3 de maig de 1931 amb la instauració de la Generalitat republicana. A partir del 31 de desembre següent passà a anomenar-se Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, fins que, el 26 d'agost de 1936, esdevingué Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. El darrer número d'aquesta època fou publicat el 25 de gener de 1939. De tota manera, la voluntat de supervivència a l'exili es manifestà en l'edició de tres números que sortiren amb la mateixa capçalera del Diari Oficial, publicats pel president Josep Tarradellas a França. El número 1 porta data de juny de 1956; el número 2, de maig de 1977, i el número 3, d'agost del mateix any.

Amb el restabliment de la Generalitat de Catalunya el 5 d'octubre de 1977, s'inicià la segona època de la Generalitat contemporània i es repregué la publicació del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya: el 5 de desembre de 1977 aparegué el número 1, amb la publicació del Reial decret llei 41/1977, de 29 de setembre, de restabliment provisional de la Generalitat de Catalunya. En el número 2, de 12 de gener de 1978, es publicà, entre altres, l'Ordre del president de 7 de gener de 1978 per la qual s'oficialitzava la represa de la publicació del Diari Oficial de la Generalitat i es feia extensiva al núm. 1, ja editat. Així, el DOGC es convertia novament en "òrgan d'edició oficial de les disposicions d'interès i observança general emanades d'aquest organisme d'autogovern".

II.

La publicitat de les normes és un principi general del dret, garantit a l'article 9.3 de la Constitució, com a requisit general per a l'eficàcia de les normes dictades pels poders públics, i com a garantia del principi de seguretat jurídica.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en el seu article 65, estableix el requisit de la publicitat de les lleis de Catalunya en el Diari Oficial de la Generalitat i, a l'article 68.5, disposa que totes les normes, disposicions i actes emanats del Govern o de l'Administració de la Generalitat seran publicats en el Diari Oficial. Aquests requeriments també estan expressats als articles 52 i 60 de la Llei estatal 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les Administracions públiques i del procediment administratiu comú.

III.

El temps transcorregut des de l'Ordre de 7 de gener de 1978 i l'experiència acumulada en la seva aplicació i el posterior desenvolupament amb eines informàtiques aconsellen una nova regulació del DOGC, d'acord amb les exigències socials actuals, i dotar de validesa jurídica la versió digital del Diari Oficial accessible per internet, en coherència amb l'article 45 de la Llei 30/1992.

L'anomenada societat del coneixement, és a dir, la plena incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació a les activitats socials i econòmiques, constitueix un factor estratègic essencial per al desenvolupament del país en un escenari de vertiginós avenç tecnològic i de mundialització de les comunicacions i de la informació. A més, les administracions públiques estan cridades a realitzar un paper fonamental per aconseguir una efectiva extensió i implantació de l'ús de les eines informàtiques entre els ciutadans i les ciutadanes. Els poders públics poden contribuir més que cap altre agent o entitat a la generalització d'una "cultura digital" mitjançant els serveis públics electrònics, a la possibilitat

de relacionar-se amb l'Administració a través dels esmentats mitjans i a la seva aplicació als processos interns de treball i de gestió.

En aquest sentit, un dels eixos fonamentals d'aquesta Llei és el reconeixement del Diari Oficial com a servei públic universal i gratuït, lliurement accessible a internet per tots els ciutadans i ciutadanes mitjançant l'edició en format digital, que la present Llei oficialitza i dota de plena autenticitat i validesa jurídica. D'altra banda, la gratuïtat de l'edició digital obliga a modificar també el règim econòmic del DOGC, amb la supressió de la taxa d'adquisició i subscripció a l'edició impresa.

IV.

Atès que la Llei 5/2002, de 4 d'abril, reguladora dels butlletins oficials de les províncies, ho autoritza, la present Llei també preveu la possibilitat d'integració dins el DOGC dels butlletins oficials de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, amb l'acord previ de les diputacions provincials respectives, a fi que les institucions i les administracions públiques catalanes disposin d'un mitjà de publicació conjunt.

Igualment, convé diferenciar les normes reguladores del DOGC digital, compreses en aquesta Llei, de les normes que afecten l'organització, el funcionament i el finançament de l'entitat de la Generalitat que el gestiona, que queden fora de l'àmbit d'aquesta Llei.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1

Contingut

1. El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (en endavant DOGC) és el mitjà de publicació oficial de les lleis de Catalunya i de les normes, les disposicions de caràcter general, els acords, les resolucions, els edictes, les notificacions, els anuncis i els altres actes del Govern i de l'Administració de la Generalitat, així com d'altres organismes o administracions públiques, i particulars, quan així estigui previst a l'ordenament jurídic.

2. També es publiquen al DOGC els documents de les administracions públiques i els particulars d'inserció voluntària, d'acord amb les previsions d'aquesta Llei i la normativa que la desplegui.

3. Els documents publicats al DOGC digital tenen la consideració d'oficials i autèntics.

4. La data de publicació consta a la capçalera del DOGC i determina el còmput de l'entrada en vigor de les normes i de l'efectivitat i terminis dels actes administratius i altres actes.

Article 2

Finalitat

El DOGC és l'instrument de la Generalitat de Catalunya que garanteix els principis constitucionals de publicitat de les normes i de seguretat jurídica.

Article 3

Format d'edició i garanties

1. El DOGC s'edita oficialment en format digital accessible per internet al web ubicat a l'adreça electrònica que el Govern de la Generalitat determini. Les eventuais edicions o reproduccions

en suports físics deriven del format digital, que n'és el prototip i el garant de la seva autenticitat i dels seus efectes jurídics.

2. El DOGC és un servei públic d'accés universal i gratuït.

3. L'edició digital del DOGC se sotmet al principi de continuïtat. No obstant això, si incidències greus de caràcter tècnic i general afecten la xarxa i ocasionen la impossibilitat d'accedir al DOGC digital a través d'internet, l'Administració de la Generalitat, d'acord amb l'article 10, ha de posar a disposició pública còpies de les imatges de pàgina del DOGC que conté els documents autèntics.

4. L'òrgan gestor del DOGC garanteix l'autenticitat i la integritat de tots els continguts del DOGC editats digitalment i la confidencialitat en els accessos a aquests continguts.

5. Prèvia comunicació de l'òrgan competent, es pot limitar l'accés a les dades de caràcter estrictament personal quan hagi transcorregut el termini d'exposició pública previst a la norma que n'exigeix la publicació.

Article 4

Llengua de publicació

El DOGC digital s'edita oficialment en versió catalana i castellana, i les disposicions i els actes que afecten exclusivament la Vall d'Aran s'hi publiquen també en versió aranesa.

Article 5

Estructura del DOGC

L'estructura de l'edició del DOGC s'ha de regular per reglament. A la capçalera hi figura com a mínim el senyal de la Generalitat de Catalunya i la denominació "Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya".

CAPÍTOL II

Procediments de publicació

Article 6

Utilització de mitjans electrònics

1. El Govern i l'Administració de la Generalitat han d'impulsar la utilització dels mitjans electrònics en la tramesa dels documents a publicar en el DOGC i en la prestació dels serveis del DOGC, garantint en tot cas l'autenticitat, integritat, conservació i la recepció per la persona destinatària dels documents en les seves diverses tipologies.

2. La gestió dels documents que es publiquen en el DOGC es basa en les transmissions electròniques amb signatura electrònica reconeguda i la seva constància en el registre telemàtic habilitat a l'efecte.

Article 7

Obligació de publicar

1. Es publiquen en el DOGC les lleis de Catalunya, les disposicions i els actes del Govern, de les diverses Administracions públiques i de l'Administració de justícia que hi hagin de ser inserits en virtut d'una disposició legal o reglamentària, siguin d'inserció obligatòria o

voluntària, així com els altres actes o anuncis que aquelles administracions hi remetin, sense perjudici del règim econòmic establert al capítol III.

L'ordre d'inserció correspon a l'òrgan del Parlament, del Govern o de l'Administració que tingui atribuïda aquesta competència i ha de ser acomplerta sempre que es donin els requisits establerts en aquesta Llei i en les disposicions que la despleguin.

2. Els anuncis particulars també s'han d'inserir en el DOGC en els supòsits en què així ho estableixi la normativa d'aplicació.

Article 8 Publicació de documents

1. Els documents s'han de publicar tal com hagin estat redactats pel remitent, i no es poden modificar llevat que l'òrgan remitent ho autoritzi de manera fefaent.

2. La publicació en el DOGC de les lleis aprovades pel Parlament s'ha de fer en la forma prevista a l'Estatut d'autonomia.

La publicació de les disposicions i actes administratius es fa en la forma que determini el desplegament reglamentari d'aquesta Llei.

3. Llevat que es produeixin retards per causes no imputables als serveis del DOGC, la publicació dels documents s'ha de fer en el termini màxim de quinze dies hàbils de la recepció de l'ordre d'inserció o, si escau, del pagament de la taxa corresponent. En el cas d'aplicació de la taxa d'urgència, el termini màxim de publicació és de tres dies.

Els documents rebuts en els serveis del DOGC tenen caràcter reservat, i no se'n pot facilitar informació prèvia a la publicació, excepte si hi ha autorització expressa del remitent.

4. Si algun document es publica amb errades que n'alterin o modifiquin el contingut, s'ha de reproduir correctament en la seva totalitat o en la part necessària.

Si l'errada és atribuïble als serveis del DOGC, la correcció d'errada s'ha de publicar per iniciativa del mateix Diari Oficial. En un altre cas, la correcció l'ha de redactar i trametre l'organisme o càrrec emissor. En tots els casos, la publicació de la correcció d'errades s'ha de fer tan bon punt es detecten o es comuniquen.

Article 9 Acreditació de les persones que ordenen les insercions

Les autoritats i funcionariats facultats per signar electrònicament l'ordre d'inserció dels documents destinats a la publicació en el DOGC han de constar en un registre.

Amb aquest objecte, els òrgans corresponents del Parlament, del Govern, de les administracions públiques o de l'Administració de justícia han d'acreditar, segons la seva normativa específica, les persones facultades per ordenar les insercions, així com les modificacions que s'hi puguin produir.

Article 10 Consulta, distribució i custòdia de l'edició del DOGC

1. L'Administració de la Generalitat ha de facilitar la consulta pública i gratuïta del DOGC digital. Els llocs i les formes de consulta es determinen reglamentàriament.

Aquesta obligació és extensiva a les entitats locals i a les universitats públiques de Catalunya.

2. Les persones interessades poden obtenir una còpia en paper o una descàrrega en format digital de les edicions del DOGC, expedides o obtingudes a través de mitjans de la Generalitat, sens perjudici del règim econòmic corresponent.

3. S'han d'adoptar les mesures de seguretat que calgui per tal que totes les dades de caire informàtic i els possibles fitxers que conformen cada edició digital del DOGC siguin custodiats de manera que se'n garanteixi l'arxivament, la conservació i la inalterabilitat.

Amb la mateixa finalitat s'ha de regular, si cal, el procediment per a l'obtenció d'impressions en format paper de l'edició digital.

CAPÍTOL III Règim econòmic

Article 11 Subscripcions

El DOGC pot oferir serveis complementaris al servei bàsic regulat a l'article 3.2. La recepció dels serveis complementaris requereix la sol·licitud corresponent per part de les persones interessades i l'acceptació de les condicions que s'estableixin .

Article 12 Taxa de publicació d'anuncis

1. La taxa de publicació d'anuncis es regula a la legislació sobre taxes de la Generalitat de Catalunya.

2. Estan exemptes del pagament de la taxa els edictes i anuncis de jutjats i tribunals, quan la inserció s'ordena d'ofici o bé quan així ho disposa la legislació sobre assistència jurídica gratuïta.

Article 13 Convenis de col·laboració

1. L'Administració de la Generalitat i les altres administracions públiques poden subscriure convenis de col·laboració per tal d'establir sistemes específics per a la realització de la liquidació i pagament global de les taxes per publicació de documents.

2. Amb la mateixa finalitat, es poden subscriure convenis per al pagament de les taxes corresponents a la publicació d'anuncis particulars.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera Integració dels butlletins oficials de les províncies

1. El DOGC pot integrar els butlletins oficials de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, amb l'acceptació prèvia de la diputació provincial respectiva.

2. Un cop feta la integració, el que disposa l'article 2 s'entén sens perjudici de la titularitat dels butlletins oficials de les províncies.

3. A l'encapçalament del DOGC hi ha de figurar que inclou els butlletins oficials de les províncies respecte dels quals s'hagi produït la integració.

Segona
Mitjans electrònics

El Govern i l'Administració de la Generalitat han d'impulsar la innovació i millora en la tramesa dels documents a publicar en el DOGC i en la prestació dels seus serveis. A aquests efectes, es podran admetre nous mitjans electrònics, en la forma que s'estableixi reglamentàriament, sempre que estigui garantida l'autenticitat, integritat, conservació i recepció per part del destinatari.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única
Estructura del DOGC

En tant que aquesta Llei no es desplegui mitjançant reglament, de conformitat amb el que preveu l'article 5, el DOGC es publica amb l'actual estructura en seccions.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades les disposicions de caràcter normatiu del mateix rang o de rang inferior en tot el que contradiguin el que disposa aquesta Llei o s'hi oposin.

DISPOSICIONS FINALS

Primera
Modificació de la Llei 15/1997, de 24 de desembre, de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya

1. El capítol II del títol II de la Llei 15/1997, de 24 de desembre, passa a denominar-se de la manera següent:

"Taxa per la publicació d'anuncis al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, gestionat per l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat de Catalunya".

2. Es modifica l'article 52 de la Llei 15/1997, de 24 de desembre, que queda redactat de la manera següent:

"Constitueix el fet imposable de la taxa la publicació d'anuncis de l'edició digital del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)."

3. Es modifica l'article 53 de la Llei 15/1997, de 24 de desembre, que queda redactat de la manera següent:

"És subjecte passiu de la taxa la persona física o jurídica que sol·licita la publicació d'anuncis en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya."

4. Es suprimeix el número 1 de l'article 55 de la Llei 15/1997, de 24 de desembre.
Segona

Desplegament de la Llei

El Govern de la Generalitat i la persona titular del departament competent per raó de la matèria, en l'àmbit de les competències respectives, han de dictar les normes necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei.

PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULEN LES CONDICIONS PER A L'EXERCICI DE DETERMINADES TERÀPIES NATURALS.

L'existència de diverses maneres d'entendre la persona, el diagnòstic, la malaltia i el tractament, relacionades amb la tradició de les diferents cultures, condiona els criteris o les opcions mèdiques i terapèutiques distintes. Aquestes concepcions diverses es troben tant a la medicina oficial, convencional o al·lopàtica, com a la resta de criteris anomenats no convencionals, complementaris, alternatius, naturals o holístics. Cada un d'aquests criteris utilitza remeis o tècniques diferents.

Els criteris en que es basen les teràpies naturals parteixen d'una base filosòfica diferent a la que suporta la medicina convencional o al·lopàtica i apliquen processos de diagnòstic i terapèutics propis.

En el si del paísos de la Unió Europea es constata un increment en l'ús de teràpies naturals per a la satisfacció de les necessitats de salut i confort de la població. Paral·lelament a aquesta demanda, s'observa que aquestes pràctiques susciten un interès creixent, tant per als professionals sanitaris com per a persones que no ho són. En conseqüència, cada vegada hi ha més paísos que regulen aquesta nova realitat per tal de garantir les condicions de pràctica, de rigor, de responsabilitat i de defensa de la salut pública.

En els paísos que ja reconeixen oficialment els diferents criteris i les teràpies naturals que utilitzen, s'observa una tendència a integrar aquestes pràctiques en els sistemes de salut, coexistint amb la medicina convencional o al·lopàtica.

Entre altres iniciatives europees destinades a reconèixer les teràpies naturals, s'ha de destacar que la Comissió Europea va obrir, entre 1994 i 1996, dues línies pressupostàries per a la recerca científica vinculada a les medicines alternatives i complementaries. D'altra banda, el Parlament Europeu va aprovar, al març de 1997, l'informe de Paul Lannoye sobre l'estatus d'aquestes medicines, en què fa recomanacions als estats membres respecte a llur reconeixement, regulació i harmonització. Finalment, cal assenyalar que hi ha governs que financen programes d'investigació per promoure un millor coneixement d'aquestes pràctiques terapèutiques com és el cas d'Alemanya i de la Gran Bretanya.

Mitjançant la Resolució 870/V, de 17 de març de 1999, el Parlament de Catalunya instà al Govern a constituir un comitè d'experts per impulsar una anàlisi sobre les medicines no convencionals a Catalunya, prèviament a la seva reglamentació, seguint les recomanacions del Parlament europeu. El Grup de Treball en matèria de medicines no convencionals que es constituí a l'efecte, mitjançant Resolució de la Conselleria de Salut de 16 de juliol de 1999, elaborà un ampli informe que es troba a la base de la regulació present.

La medicina convencional o al·lopàtica només pot ser aplicada per professionals sanitaris, que, en conseqüència, són les úniques persones habilitades per fer un diagnòstic i un tractament al·lopàtics. En canvi, els criteris en què es basen les teràpies naturals, que són objecte de regulació en aquest Decret, poden ser aplicats per personal sanitari i per pràctics en les teràpies naturals, aquests darrers sempre que acreditin disposar d'uns mínims coneixements específics, que han de ser objecte d'aprovació per part de l'Administració sanitària, d'acord amb les disposicions d'aquest Decret.

La voluntat del Govern de la Generalitat de Catalunya és la de reconèixer i regular l'exercici de les teràpies naturals com a activitats orientades al foment de la salut i al benestar de les persones. La diversitat dels continguts formals essencials i mínims d'aquestes disciplines i la variabilitat en els coneixements de tots aquells que practiquen les teràpies naturals han portat al Departament de Salut a l'elaboració dels continguts mínims de coneixements corresponents

a cadascuna de les teràpies incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret i d'un sistema d'avaluació de les competències que s'atribueix a l'Institut d'Estudis de la Salut, organisme autònom del Departament de Salut i la seva aprovació al/a la conseller/a de Salut.

La formació específica per a la pràctica de les modalitats de teràpies naturals objecte de regulació, s'ha de dur a terme en centres de formació acreditats i ha de ser a càrrec de personal amb formació acreditada. En aquest Decret es regulen també els requisits d'autorització dels establiments de pràctica de teràpies naturals així com dels professionals que s'hi dediquen. L'acreditació per l'Institut d'Estudis de la Salut per a l'aplicació d'una o varies teràpies naturals incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret habilita per valorar l'estat del/de la pacient i aplicar la teràpia natural corresponent sempre que no hi hagi patologia diagnosticada que ho contradigui o alerta que recomani l'atenció dins el sistema sanitari.

No és objecte de regulació en aquest Decret el procediment d'autorització de les unitats assistencials de teràpies no convencionals dels centres sanitaris.

D'altra banda, per tal de garantir una millora continua en el desenvolupament de l'exercici de les teràpies naturals, el Departament de Salut ha de comptar amb la col·laboració d'experts en aquesta matèria. Amb aquesta finalitat es crea la Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals.

Mitjançant aquest Decret el Departament de Salut inicia un procés de reconeixement de la utilització d'altres teràpies diferents de les de la medicina convencional o al·lopàtica amb la seguretat que la sinergia d'ambdues produirà una millora del benestar de les persones.

Aquest Decret respon a la finalitat de protegir la salut de les persones, i es dicta d'acord amb l'article 43 de la Constitució Espanyola, que reconeix el dret de tots els ciutadans a la protecció de la salut i la competència dels poders públics per organitzar i tutelar la salut pública, en exercici de les competències compartides en matèria de sanitat i salut pública, i de les competències exclusives en matèria d'ensenyament no universitari, previstes als articles 162. 2 i 131.1 de l'Estatut d'Autonomia, respectivament.

La intervenció administrativa en la regulació de les teràpies naturals troba específica habilitació en els articles 1.1. i 24 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, que estableixen la regulació general de totes les accions que permetin fer efectiu el dret a la protecció de la salut i sotmeten les activitats públiques i privades que, directament o indirectament puguin tenir conseqüències negatives per a la salut a les limitacions preventives de caràcter administratiu dels òrgans competents; i en els articles 10, lletres a) i l) i 71 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.

Per tot això, a l'empara del que preveu l'article 61 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, a proposta de la consellera de Salut, i amb la deliberació prèvia del Govern

Decreto:

CAPÍTOL I. OBJECTE I DEFINICIONS

Article 1

Objecte

1.1. Aquest Decret té per objecte establir les condicions d'exercici, a Catalunya, de les teràpies naturals següents:

- a) Naturopatia
- b) Naturopatia amb criteri homeopàtic
- c) Acupuntura
- d) Teràpia tradicional xinesa
- e) Kinesiologia
- f) Osteopatia
- g) Shiatsu
- h) Reflexologia podal
- i) Espinologia
- j) Drenatge limfàtic
- k) Quiromassatge
- l) Diafreoteràpia
- m) Alliberació holística d'estrés amb tècniques de kinesiologia

1.2. Amb aquesta finalitat es regulen els aspectes següents: els requisits estructurals, d'equipament i d'activitat que han de complir els establiments de teràpies naturals per a la seva autorització i registre; el procediment d'autorització dels establiments de pràctica de teràpies naturals; els requisits del personal no sanitari per a l'aplicació de les teràpies naturals; la formació i l'avaluació de coneixements i competències d'aquest personal; els requisits d'acreditació dels centres de formació en teràpies naturals; la creació i regulació de diversos registres associats al control de les autoritzacions i acreditacions atorgades, d'acord amb aquest Decret; i el règim de control i sancionador en l'àmbit de les teràpies naturals.

1.3 S'exclou de l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret la regulació dels requisits i el procediment d'autorització de les unitats assistencials de teràpies no convencionals dels centres sanitaris.

Article 2 Definicions

2.1. Les teràpies naturals objecte d'aquest Decret es defineixen de forma agrupada de la manera següent:

a) Criteri naturista: L'atenció a les persones de manera integral, amb l'objectiu d'ajudar a equilibrar, restaurar i harmonitzar la seva salut, en les vessants preventiva, conservadora o terapèutica, utilitzant criteris que apliquen estímuls o agents naturals que actuen en el mateix sentit que ho faria la naturalesa de la persona, per potenciar la seva capacitat regeneradora i curativa. Es consideren incloses en aquesta definició les teràpies següents: la Naturopatia i la Naturopatia amb criteri homeopàtic segons les competències i limitacions que assenyalin les guies d'avaluació de les competències regulades a l'article 19 d'aquest Decret.

b) Acupuntura i teràpia tradicional xinesa: L'aplicació d'un mètode terapèutic, a partir d'un diagnòstic diferencial segons els paràmetres de la medicina oriental, que ofereixen solucions a problemes de salut tenint en compte els aspectes físics, psíquics, energètics, espirituals i socials de la persona, com un tot unitari que ha d'estar en harmonia, segons unes lleis naturals. Es consideren incloses en aquesta definició l'acupuntura i la teràpia tradicional xinesa segons les competències i limitacions que assenyalin les guies d'avaluació de les competències regulades a l'article 19 d'aquest Decret.

c) Teràpies manuals i tècniques manuals: a) Són teràpies manuals totes aquelles disciplines que fan servir les mans per ajudar a restaurar la salut de les persones i millorar el seu nivell de benestar. Es consideren incloses en aquesta definició les teràpies següents: la kinesiologia, la osteopatia, i el shiatsu. b) Són tècniques manuals aquelles que fan servir les mans per ajudar a mantenir i conservar la salut i no per al tractament de processos patològics.

Es consideren incloses en aquesta definició les tècniques següents: la reflexologia podal, la espinologia el drenatge limfàtic, el quiromassatge, la diafreoteràpia i l'alliberació holística d'estrès amb tècniques de kinesiologia segons les competències i limitacions que assenyalin les guies d'avaluació de les competències regulades a l'article 19 d'aquest Decret

2.2. Als efectes d'aquest Decret, un establiment de pràctica de teràpies naturals és el conjunt organitzat de mitjans tècnics i instal·lacions en el qual un o varies persones que no ostenten una llicenciatura o una diplomatura sanitària exerceixen una o més d'una de les teràpies naturals amb subjecció als requisits d'acreditació establerts en la secció 3ª del capítol II d'aquest Decret o als requisits de reconeixement professional i d'acreditació establerts en les disposicions transitòries primera a tercera d'aquest Decret.

2.3 Als efectes d'aquest Decret, un pràctic en teràpies naturals és aquella persona que no disposant de titulació oficial o habilitació professional per a l'exercici de les professions sanitàries titulades està facultada, d'acord amb els procediments d'acreditació i de reconeixement professional d'aquest Decret, per aplicar alguna o algunes de les teràpies naturals incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret en establiments de pràctica de teràpies naturals o en centres sanitaris, en aquest darrer cas, sota la direcció d'un professional sanitari.

Article 3

Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals

3.1. Es crea la Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals, com a òrgan de consulta en l'àmbit de les teràpies naturals, adscrita a la Direcció General de Recursos Sanitaris del Departament de Salut.

3.2. Són funcions de la Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals les següents:

- a) Recopilació i anàlisi d'informació sobre les teràpies naturals objecte d'aquest Decret.
- b) Seguiment anual del procés d'avaluació de les competències dels pràctics en teràpies naturals.
- c) Valoració i informe de la proposta de les guies d'avaluació de la competència de cadascuna de les teràpies regulades en aquest Decret i successius que el modifiquin. Elaboració de propostes de millora de les guies d'avaluació de les competències.
- d) Seguiment del procés de regularització definit a les disposicions transitòries d'aquest Decret i formulació de propostes de millora i de canvis normatius, en el seu cas.
- e) Proposar la inclusió d'altres teràpies naturals en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret, instant-ne la seva modificació.
- f) Elaborar els informes que el Departament de Salut o que els seus òrgans sol·licitin sobre qualsevol aspecte relacionat amb les teràpies naturals.
- g) Elaborar la proposta de la Declaració col·lectiva de principis de la pràctica de teràpies naturals prevista a l'article 5.3 d'aquest Decret.

3.3. La composició de la Comissió és la següent:

- a) El/La director/a general de Recursos Sanitaris, que n'ostentarà la Presidència.
- b) Cinc vocals en representació del Departament de Salut, a proposta del/de la seu/seva titular.
- c) Un vocal en representació de cadascuna de les organitzacions professionals següents: Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, Consell de Col·legis de Diplomats en Infermeria de Catalunya, Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya i Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya, a proposta de les organitzacions o entitats representades.

- d) Quatre vocals en representació de les federacions professionals representatives del sector de les teràpies naturals a proposta de les organitzacions o entitats representades.
- e) Dos vocals en representació de les organitzacions sindicals més representatives a Catalunya, a proposta de les organitzacions o entitats representades.
- f) Un vocal en representació de les organitzacions de consumidors i usuaris més representatives de Catalunya.

Un dels vocals en representació del Departament de Salut exercirà la Secretaria de la Comissió.

Els vocals són nomenats per la persona titular del Departament de Salut.

3.4. El funcionament de la Comissió s'ha de subjectar a les disposicions sobre òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

CAPÍTOL II. REQUISITS DE L'ACTIVITAT EN ELS ESTABLIMENTS DE TERÀPIES NATURALS

Secció 1^a. Requisits generals

Article 4

Condicions dels establiments

Els establiments de pràctica de teràpies naturals estan subjectes al tràmit d'autorització prèvia per part del Departament de Salut, de conformitat amb el previst en la secció 2ª del capítol II d'aquest Decret.

Article 5

Condicions de les persones que apliquen teràpies naturals

5.1. Sens perjudici de la facultat per a l'aplicació de teràpies naturals que es reconeix per a les persones incloses en la disposició transitòria primera i dels procediments d'acreditació previstos a les disposicions transitòries segona i tercera, les persones que apliquen teràpies naturals estan subjectes a un tràmit d'acreditació, previ a l'inici de la seva activitat, per part de l'Institut d'Estudis de la Salut. L'acreditació significa el reconeixement de què disposen dels coneixements bàsics i les habilitats previstes, per a cadascuna de les teràpies objecte de regulació, en els programes de formació de les guies d'avaluació de les competències aprovades pel Departament de Salut, d'acord amb l'article 18 d'aquest Decret. Aquesta acreditació pot referir-se a una o més teràpies naturals i el seu abast s'ha de concretar en la resolució corresponent, en funció de la sol·licitud presentada i d'acord amb la secció 3ª del capítol II d'aquest Decret.

5.2. Les persones reconegudes o acreditades per a l'aplicació de teràpies naturals d'acord amb aquest Decret o els pràctics en teràpies naturals poden realitzar l'activitat reconeguda o acreditada en els establiments de pràctica de teràpies naturals o en centres sanitaris, en aquest darrer cas sota la direcció d'un professional sanitari.

5.3. Els pràctics en teràpies naturals estan subjectes en el desenvolupament de la seva activitat a les directrius que s'estableixin en la Declaració col·lectiva de principis de la pràctica de teràpies naturals que aprovi la persona titular del Departament de Salut, a proposta de la Comissió Assessoradora per a la Regulació de les Teràpies Naturals. La Declaració col·lectiva de principis de la pràctica de teràpies naturals ha de desenvolupar els continguts dels epígrafs definits en l'annex 1 d'aquest Decret. Així mateix, la persona titular de l'establiment en què

s'exerceixen aquestes pràctiques és responsable de vetllar pel compliment de les directrius contingudes en la Declaració esmentada.

5.4. En cap cas els pràctics en teràpies naturals estan autoritzats a realitzar activitats reservades a professionals sanitaris ni a indicar una suspensió o retirada de medicaments al·lopàtics prescrits per professionals mèdics.

Article 6

Requisits estructurals dels establiments de teràpies naturals

6.1. Les característiques de les instal·lacions han de garantir la prevenció de riscos sanitaris a les persones usuàries d'aquests serveis i als pràctics.

6.2. Els establiments han de tenir els espais següents, degudament diferenciats:

- a) Una àrea destinada a recepció i espera.
- b) Una àrea de tractament, que ha de disposar d'un rentamans equipat amb aigua corrent, dispensador de sabó i tovalloles d'un sol ús.
- c) Una àrea de serveis, que ha de disposar de rentamans i vàter, per a ús de les persones usuàries.

6.3. Els establiments han de tenir una zona d'emmagatzematge, independent de les àrees esmentades a l'apartat anterior, per als productes i utensilis destinats a la neteja.

Article 7

Equipament i instrumental mínim dels establiments de teràpies naturals

7.1. En els establiments on es practiquin tècniques invasives, tots els estris i el material utilitzat per a aquestes tècniques que penetren i travessen la pell, les mucoses i/o altres teixits han de ser estèrils i d'un sol ús.

7.2. Els establiments han de tenir una farmaciola equipada amb material suficient per poder garantir els primers auxilis a les persones usuàries, fins la derivació al dispositiu sanitari adequat.

Article 8

Higiene i protecció personal

8.1. Els locals on es duen a terme les activitats de les teràpies naturals han d'estar nets, desinfectats i en bon estat de conservació. Com a mínim, en acabar la jornada laboral i sempre que sigui necessari, les instal·lacions s'han de netejar amb aigua i detergents; seguint el protocol prèviament establert.

8.2. Els locals han de tenir unes condicions de ventilació, temperatura i il·luminació adequades per a les activitats que es duen a terme.

8.3. Les persones titulars dels establiments naturals són responsables de la higiene i seguretat de les activitats que s'hi realitzen, així com del manteniment de les instal·lacions, l'equipament i l'instrumental, en les condicions que es fixen en aquest Decret i la resta de normatives que els siguin d'aplicació.

El compliment dels requisits i condicions establerts en aquest Decret s'entenen sens perjudici de la normativa específica en matèria de protecció dels drets de les persones consumidores i usuàries.

Article 9

Dades personals i de salut

Les persones titulars dels establiments de teràpies naturals són responsables de la custòdia de les dades personals i de salut de les persones usuàries i del compliment del deure de secret, amb subjecció a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, sobre protecció de dades de caràcter personal.

Article 10

Consentiment informat

Els pràctics en teràpies naturals han d'informar a les persones usuàries de la finalitat i naturalesa de l'activitat terapèutica a la qual seran sotmeses. Aquesta informació ha de ser adequada i comprensible als efectes que aquestes persones prestin el seu consentiment, que haurà de ser previ a l'inici de l'activitat. Pel que fa a l'abast i forma tant de la informació com del consentiment s'haurà d'estar al que disposi la Declaració col·lectiva de principis de la pràctica de teràpies naturals.

Article 11

Gestió de residus

En el cas que els establiments de pràctica teràpies naturals generin residus classificats en els grups II i III de l'article 2.2 del Decret 27/1999, de 9 de febrer, de la gestió dels residus sanitaris, els són d'aplicació les mesures de gestió contingudes en el Decret 27/1999 i la restant normativa vigent a Catalunya en matèria de residus sanitaris.

Secció 2^a. Procediment d'autorització dels establiments de pràctica de teràpies naturals

Article 12

Procediment d'autorització

12.1. Els establiments de pràctica de teràpies naturals per poder obrir i funcionar han de disposar d'autorització del Departament de Salut, sens perjudici de les obligacions d'autorització i de registres preceptives, d'acord amb altres normatives d'aplicació.

12.2. La responsabilitat d'obtenir aquesta autorització li correspon a la persona titular del centre. El procediment s'inicia mitjançant la sol·licitud de la persona que n'exerceixi la representació adreçada al/a la director/a general de Recursos Sanitaris, a la qual s'ha d'adjuntar la documentació següent:

- a) Si la persona sol·licitant és una persona física, una còpia autenticada del seu DNI. Si la persona sol·licitant és una persona jurídica, una còpia autenticada de l'escriptura de constitució, dels estatuts i del NIF de la societat, del DNI de la persona que actua com a representant i del document acreditatiu de la representació que exerceix.
- b) Documentació acreditativa de la propietat o del títol que habiliti per a la possessió de l'immoble o immobles on s'hagi d'ubicar el local per fer-hi l'activitat.
- c) Denominació identificativa de l'establiment per al qual se sol·licita l'autorització.
- d) Teràpia o relació de teràpies per a l'exercici de les quals se sol·licita l'autorització.
- e) Relació de persones acreditades per l'Institut d'Estudis de la Salut que practiquen la teràpia o teràpies objecte de la sol·licitud d'autorització, indicant-hi per a cadascuna d'elles, si escau, la teràpia que pretenen practicar.
- f) Plànol de les instal·lacions, d'acord amb el que disposa l'article 6 d'aquest Decret.

- g) Descripció detallada dels materials utilitzats i dels equipaments i instrumental destinats a les operacions d'esterilització i desinfecció i protocol previst.
- h) Pla funcional, d'acord amb el model facilitat per la Direcció General de Recursos Sanitaris del Departament de Salut.
- i) Document acreditatiu de la vinculació amb l'entitat gestora de residus sanitaris autoritzada per a aquesta gestió, en cas que, d'acord amb l'article 11 d'aquest Decret, la teràpia o teràpies per a les quals es sol·liciti l'autorització sigui susceptible de generar residus sanitaris.
- j) Document que acrediti la contractació d'una pòlissa de responsabilitat civil per cobrir possibles perjudicis derivats de la seva actuació, per un import mínim de 300.000 euros anuals. Per les tècniques manuals la pòlissa de responsabilitat civil haurà de ser d'un import mínim de 100.000 euros.
- k) Llibre de reclamacions per a la seva diligència per la Direcció General de Recursos Sanitaris Departament de Salut.
- l) Document acreditatiu d'haver fet efectiva la taxa que s'estableixi, si escau, d'acord amb la legislació reguladora de les taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya.

12.3. L'autorització correspon atorgar-la a la persona titular de la Direcció General de Recursos Sanitaris, una vegada constatat el compliment dels requisits estructurals, d'equipament i d'instrumental, de gestió de residus i d'acreditació de personal, que s'estableixen en aquest Decret, a partir de l'anàlisi de la documentació aportada en la sol·licitud i la comprovació prèvia, si escau, pels òrgans competents de la Direcció General de Recursos Sanitaris.

12.4. El termini per resoldre i notificar la resolució de la Direcció General de Recursos Sanitaris d'atorgament o denegació de l'autorització és de sis mesos, a comptar des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada en el Registre del Departament de Salut. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu aquelles sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

12.5. Els establiments de pràctica de teràpies naturals autoritzats s'han de fer públics en la pàgina web del Departament de Salut.

Article 13

Vigència de l'autorització

13.1. L'autorització per als establiments de pràctica de teràpies naturals té una vigència de cinc anys, renovable per a períodes de temps iguals.

13.2. La renovació de l'autorització s'ha de sol·licitar dins dels sis mesos anteriors a la finalització de la seva vigència.

Article 14

Modificació de l'autorització

14.1. La modificació de la cartera de serveis dels establiments de pràctica de teràpies naturals autoritzats requereix l'autorització prèvia de la persona titular de la Direcció General de Recursos Sanitaris, abans de fer-se efectives.

14.2. Per sol·licitar l'autorització prevista en aquest article, s'ha d'adreçar la sol·licitud corresponent a la persona titular de la Direcció General de Recursos Sanitaris, acompanyada de la documentació següent:

- a) DNI de la persona física sol·licitant i document acreditatiu que la faculta a tenir aquesta representació, si és diferent de la persona que va iniciar el procediment d'autorització.

b) Documents indicats a l'article 12.2, lletres d) a i), ambdues incloses, referits a la nova teràpia per a la qual se sol·licita l'autorització, i lletra k).

14.3. El termini per resoldre i notificar la resolució de la Direcció General de Recursos Sanitaris d'atorgament o denegació de la modificació de l'autorització és de tres mesos, a comptar des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada al Registre del Departament de Salut. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

Article 15

Obligació de comunicació

15.1. Els canvis de titularitat i de denominació dels establiments de pràctica de teràpies naturals i les modificacions de les persones que apliquen la teràpia o teràpies autoritzades s'han de comunicar per escrit a la Direcció General de Recursos Sanitaris, per al seu examen, valoració i registre, en el termini d'un mes des de la seva producció. En funció del tipus de canvi de què es tracti, aquesta comunicació ha d'anar acompanyada amb la documentació següent:

- a) Comunicació del canvi de titularitat de l'empresa: documents indicats a les lletres a) i b) de l'article 12.2.
- b) Comunicació del canvi de denominació de l'empresa: documents indicats a la lletres a) i c) de l'article 12.2.
- c) Comunicació del canvi de les persones que apliquen la teràpia: document indicat a la lletra e) de l'article 12.2.

15.2. El cessament d'un establiment de pràctica de teràpies naturals s'ha de comunicar prèviament per escrit a la Direcció General de Recursos Sanitaris.

Article 16

Ineficàcia sobrevinguda de l'autorització

Els establiments de pràctica de teràpies naturals han de mantenir les condicions exigides per a la seva autorització i estan subjectes al control de la Direcció General de Recursos Sanitaris. Si durant el període de vigència de l'autorització, un establiment deixa de complir algun dels requisits previstos en aquest Decret, s'ha de declarar l'ineficàcia sobrevinguda de l'autorització, amb la instrucció prèvia del procediment corresponent.

Article 17

Distintiu dels establiments de pràctica de teràpies naturals i publicitat

17.1. Els establiments de pràctica de teràpies naturals autoritzats han de fer constar la seva denominació, el número d'inscripció al Registre d'establiments de pràctica de teràpies naturals i el període de vigència de l'autorització, mitjançant l'exhibició, en un lloc visible per a les persones usuàries, d'un distintiu elaborat d'acord amb el model que s'estableix a l'annex 2 d'aquest Decret. Així mateix, han de fer constar, també en un lloc visible, la cartera de serveis autoritzada.

17.2. La publicitat dels establiments de pràctica de teràpies naturals, inclosa la que es faci als mitjans de comunicació, s'ha de limitar a les activitats per a la realització de les quals hagin estat autoritzats i ha de consignar el número d'inscripció al Registre d'establiments de pràctica de teràpies naturals.

Secció 3^a. Procediment d'acreditació de pràctics en teràpies naturals

Article 18
Procediment d'acreditació

18.1. Els requisits per sol·licitar l'acreditació per a l'aplicació de teràpies naturals són:

- a) Haver cursat el programa o programes de formació establert en les guies d'avaluació de competències per la teràpia o teràpies per les quals se sol·licita l'acreditació en un centre de formació en teràpies naturals autoritzat, d'acord amb el previst en el capítol III d'aquest Decret.
- b) Haver superat les proves d'avaluació de les competències (habilitats i coneixements bàsics comuns i mínims específics establerts per a cada teràpia a les guies d'avaluació de les competències).
- c) Aportar amb la sol·licitud d'acreditació una declaració escrita signada d'acceptació expressa de la Declaració col·lectiva de principis de la pràctica de teràpies naturals.

18.2. Correspon al director o a la directora de l'Institut d'Estudis de la Salut emetre la resolució d'acreditació que faculta per aplicar la teràpia o teràpies que s'hi expliciten.

18.3. El termini màxim per resoldre i notificar l'acreditació és de tres mesos, des de la data de presentació de la sol·licitud al Registre de l'Institut d'Estudis de la Salut, juntament amb la documentació acreditativa del compliment dels requisits establerts a l'apartat 1 d'aquest article. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

CAPÍTOL III. COMPETÈNCIES EN TERÀPIES NATURALS

Secció 1ª. Avaluació de les competències

Article 19
Guies d'avaluació de les competències

19.1. A l'Institut d'Estudis de la Salut li correspon elaborar, per a cadascuna de les teràpies naturals objecte d'aquest Decret, la proposta de guia d'avaluació de competències. Aquestes guies inclouen el programa reconegut pel Departament de Salut a l'efecte de reconeixement de les esmentades competències en teràpies naturals i del seu sistema d'avaluació.

19.2. Les guies d'avaluació han d'estar constituïdes per:

- a) Matèries bàsiques comunes per a totes les teràpies.
- b) Matèries bàsiques específiques per cadascuna de les teràpies.

Aquestes guies també s'hi poden incorporar altres coneixements, assenyalats com a complementaris o opcionals i que poden ser objecte dels programes docents dels centres de formació en teràpies naturals.

19.3. Aquestes guies d'avaluació s'aproven mitjançant una resolució de la persona titular del Departament de Salut, previ informe de la Comissió Assessora de la Regulació de les Teràpies Naturals, que és objecte de publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. El contingut de les guies aprovades es fa públic a la pàgina web del Departament de Salut i també es pot consultar a les dependències de l'Institut d'Estudis de la Salut.

Article 20
Requisits per iniciar la formació

Són requisits per iniciar-se en qualsevol dels programes de formació de les teràpies que recullin les guies d'avaluació de la competència, ser major d'edat i disposar d'una titulació que permeti l'accés als cicles formatius de grau superior dels ensenyaments de formació professional del sistema educatiu o haver superat la prova d'accés a aquests ensenyaments.

Per a iniciar-se en programes formatius de les tècniques manuals referenciades a l'article 2.1. c) apartat b) s'ha de ser major d'edat i disposar de d'una titulació que permeti l'accés als cicles formatius de grau mitjà de formació professional o haver superat la prova d'accés a aquests ensenyaments.

Article 21

Sistema d'avaluació de les competències

21.1. L'Institut d'Estudis de la Salut ha de determinar el sistema d'avaluació de les competències de les persones que segueixen els programes de formació als centres de formació autoritzats, d'acord amb les guies d'avaluació de les competències.

21.2. Les proves d'avaluació s'han de dur a terme als centres de formació acreditats d'acord amb les previsions de la secció 2ª del capítol III d'aquest Decret. El director o la directora de l'Institut d'Estudis de la Salut ha d'aprovar el disseny i les condicions de realització de les proves d'avaluació i designar una persona responsable de la supervisió de les proves.

Secció 2ª. Centres de formació en teràpies naturals

Article 22

Requisits del centres

Per impartir formació en teràpies naturals s'ha de disposar de l'acreditació de l'Institut d'Estudis de la Salut. Aquesta acreditació, d'acord amb la sol·licitud presentada, pot abastar una o més d'una de les modalitats de teràpies naturals objecte d'aquest Decret. Les entitats i els organismes que vulguin obtenir-la han de complir els requisits següents:

- a) Estar constituïts legalment.
- b) Acreditar, per a cada teràpia que es pretén impartir, el desenvolupament del corresponent programa de formació adequat a les previsions de les guies d'avaluació de les competències.
- c) Disposar de personal formador que compleixi els requisits establerts a l'article 27 d'aquest Decret.
- d) Disposar de professionals amb llicenciatures i/o diplomatures sanitàries per impartir els continguts formatius de les matèries de ciències de la salut.
- e) Disposar els espais físics adients per desenvolupar les activitats.
- f) Posseir equipament i material docent pràctic.
- g) Complir amb les normes de seguretat i salut laborals.
- h) Disposar d'un registre d'alumnes i assumir el compromís de mantenir-lo actualitzat.
- i) En cas de la formació a distància, s'haurà de justificar un mínim de classes presencials i pràctiques d'acord amb el contingut competencial.

Article 23

Acreditació dels centres de formació

23.1. A la persona titular del centre li correspon la responsabilitat d'obtenir l'acreditació per impartir formació en teràpies naturals. Aquesta persona és la responsable d'iniciar el procediment, adreçant la sol·licitud al director o a la directora de l'Institut d'Estudis de la Salut. Juntament amb la sol·licitud, s'ha d'adjuntar la documentació següent:

- a) DNI i document acreditatiu que faculta aquesta persona a tenir la representació del centre.
- b) Còpia autenticada de l'acta de constitució de l'entitat i de les possibles modificacions.
- c) Còpia del programa o programes de formació desenvolupats.
- d) Relació del personal formador, amb còpia del títol que els acredita, en els cas dels professionals sanitaris titulats.
- e) Plànol de les instal·lacions on es pretén dur a terme l'activitat.
- f) Relació de l'equipament i del material docent disponible per dur a terme les pràctiques.
- g) Document que formalitzi el compromís de mantenir actualitzat un registre d'alumnes.
- h) Document acreditatiu d'haver fet efectiva la taxa que s'hi estableixi, d'acord amb la legislació reguladora de les taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya.

23.2. L'acreditació correspon al director o a la directora de l'Institut d'Estudis de la Salut, un cop s'ha constatat que el centre reuneix les condicions adequades per dur a terme les seves activitats, a partir de l'anàlisi de la documentació aportada a la sol·licitud, i un cop els seus òrgans competents hagin comprovat, si escau, que compleixen els requisits establerts a l'article 22 d'aquest Decret.

L'acreditació d'un centre formador ha d'indicar de forma explícita la teràpia o teràpies naturals que hi poden ser impartides, d'acord amb la sol·licitud presentada, i que constitueixen la seva cartera de serveis.

23.3. El termini per resoldre i notificar la resolució de la persona titular de l'Institut d'Estudis de la Salut d'atorgament o denegació de l'acreditació és de tres mesos, a comptar des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada en el Registre d'aquest organisme. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

23.4. Els centres de formació en teràpies naturals acreditats s'han de fer públics en la pàgina web de l'Institut d'Estudis de la Salut.

Article 24 Modificació de l'acreditació dels centres de formació

24.1. La modificació de la cartera de serveis dels centres de formació en teràpies naturals acreditats requereix l'autorització prèvia del director o de la directora de l'Institut d'Estudis de la Salut, abans de fer-se efectiva.

24.2. Per sol·licitar la modificació en l'acreditació prevista en aquest article, s'ha d'adreçar la sol·licitud corresponent al director o a la directora de l'Institut d'Estudis de la Salut, acompanyada per la documentació següent:

- a) DNI de la persona física sol·licitant i document acreditatiu que la faculta a tenir aquesta representació, si és diferent de la persona que va iniciar el procediment d'autorització.
- b) Documents indicats a l'article 23.1, lletres c) a f), ambdues incloses, referits a la nova teràpia per a la qual se sol·licita la formació que es vol impartir.

24.3. El termini per resoldre i notificar la resolució de la persona titular de l'Institut d'Estudis de la Salut d'atorgament o denegació de la modificació de l'acreditació és de dos mesos, a comptar des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada en el Registre d'aquest organisme. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

Article 25 Ineficàcia sobrevinguda de l'acreditació

Els centres de formació en teràpies naturals han de mantenir les condicions exigides per a la seva acreditació i estan subjectes al control de l'Institut d'Estudis de la Salut. Durant el període de vigència de l'autorització, si un centre deixa de complir algun dels requisits previstos en aquest Decret, s'ha de procedir a declarar la ineficàcia sobrevinguda de l'autorització, amb la instrucció prèvia del procediment corresponent.

Article 26 Seguretat

Les persones titulars dels centres de formació en teràpies naturals són responsables de la seguretat de les activitats que es duen a terme en les seves instal·lacions en el marc de la regulació general d'aplicació.

Secció 3^a. Personal formador en teràpies naturals

Article 27 Requisits del personal formador

27.1. Sens perjudici d'allò establert a l'apartat 2 d'aquest article poden tenir la condició de personal formador dels centres de formació en teràpies naturals els professionals sanitaris i pràctics en teràpies naturals, qualsevol que sigui el procediment que els faculti per a l'aplicació de teràpies naturals d'acord amb aquest Decret.

27.2. Els continguts formatius en ciències de la salut dels pràctics en teràpies naturals, seran impartits per professionals amb llicenciatures i/o diplomatures sanitàries, d'acord amb les seves competències.

CAPÍTOL IV. REGISTRES

Article 28 Creació del Registre d'Establiments de Pràctica de Teràpies Naturals

28.1 Es crea el Registre d'Establiments de Pràctica de Teràpies Naturals, adscrit a la Direcció General de Recursos Sanitaris, en el qual s'inscriuran d'ofici, els establiments de pràctica de teràpies naturals autoritzats, d'acord amb aquest Decret.

Les inscripcions d'ofici i el manteniment de les dades que conté aquest registre correspon a la Direcció General de Recursos Sanitaris.

28.2 Per ordre de la persona titular del Departament de Salut es regularà l'estructura d'aquest Registre.

Article 29 Cancel·lació de la inscripció al Registre d'Establiments de Pràctica de Teràpies Naturals

La declaració d'ineficàcia sobrevinguda de l'autorització per a la pràctica de teràpies naturals, com també el transcurs del període de vigència de l'autorització sense que s'hagi sol·licitat la renovació, comporta la cancel·lació de la inscripció registral corresponent. Així mateix, la inscripció s'ha de cancel·lar en el cas de cessament de l'activitat per decisió del titular de l'establiment comunicada a la Direcció General de Recursos Sanitaris.

Article 30 Registres de l'Institut d'Estudis de la Salut

30.1. Amb la finalitat de poder efectuar el seguiment necessari i el control de l'activitat objecte d'aquest Decret, es creen els registres següents, adscrits a l'Institut d'Estudis de la Salut:

- a) Registre de pràctics en teràpies naturals.
- b) Registre de centres de formació de teràpies naturals de Catalunya.

Les inscripcions d'ofici i el manteniment de les dades que contenen aquests registres correspon a l'Institut d'Estudis de la Salut.

30.2. Per ordre la persona titular del Departament de Salut es regularà l'estructura dels registres creats en aquest article.

Article 31

Cancel·lació de les dades dels registres de l'Institut d'Estudis de la Salut

La declaració d'ineficàcia sobrevinguda de les resolucions objecte d'inscripció en els Registres que es regulen a l'article 30 d'aquest Decret comporta la cancel·lació de la inscripció registral corresponent. Així mateix es cancel·larà la inscripció a petició de la persona interessada.

CAPÍTOL V. CONTROL, MESURES CAUTELARS I RÈGIM SANCIONADOR

Article 32

Control

32.1. L'exercici de les activitats objecte de regulació en aquest Decret estan sotmeses al control i la inspecció del Departament de Salut, sens perjudici de les competències que tinguin altres departaments de la Generalitat o altres administracions públiques.

32.2. El control dels establiments de pràctica de teràpies naturals i l'activitat assistencial que s'hi desenvolupa correspon a la Direcció General de Recursos Sanitaris.

32.3. El control del procediment d'acreditació del personal que aplica les teràpies i de l'activitat de formació i d'avaluació de les competències en teràpies naturals correspon a l'Institut d'Estudis de la Salut.

Article 33

Mesures cautelars

Com a conseqüència de les actuacions de control i inspecció, els òrgans competents, d'acord amb l'article 32 d'aquest Decret, poden ordenar la prohibició de les activitats i la clausura dels establiments que no comptin amb les autoritzacions preceptives, així com la suspensió del seu funcionament fins que no se n'esmeni el defecte o s'hi compleixin els requisits exigits per raons de sanitat, higiene o seguretat. Aquestes mesures no tenen caràcter de sanció i poden ser adoptades en els termes establerts als articles 31 i 37 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

Article 34

Règim sancionador

34.1. Les infraccions a les disposicions d'aquest Decret són sancionables, de conformitat amb el que estableix el capítol VI del títol I, articles 32 a 36, de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

34.2. Per a la imposició de les sancions corresponents són competents:

- a) La persona titular de la Direcció General de Recursos Sanitaris i la de la Direcció de l'Institut d'Estudis de la Salut en el seu àmbit respectiu de competències, en cas de multa fins a 30.000 euros.
- b) El/La conseller/a de Salut, en cas de multa fins a 250.000 euros.
- c) El Govern de la Generalitat, en cas de multa superior a 250.000 euros.

Disposicions transitòries

Primera

Reconeixement de l'activitat professional

1. L'Institut d'Estudis de la Salut podrà, a través d'una resolució del seu director o directora, reconèixer la facultat per a l'aplicació de teràpies naturals d'aquelles persones que en el moment d'entrada en vigor d'aquest Decret estiguin exercint professionalment una o més d'una de les teràpies naturals a què fa referència l'article 1 d'aquest Decret i acreditin tant una experiència professional mínima de cinc anys consecutius, o cinc anys discontinus al llarg dels últims deu anys, en la teràpia o les teràpies en els quals es pretengui aquest reconeixement, així com una formació específica d'un mínim de 300 hores lectives per a cadascuna de les teràpies naturals objecte de reconeixement, a excepció de les tècniques manuals referenciades a l'article 2.1 c) apartat b) que requeriran d'un mínim de 100 hores lectives, que l'Institut d'Estudis de la Salut ha de convalidar en relació amb els programes formatius de les guies d'avaluació de les competències regulades a l'article 19 d'aquest Decret.

L'activitat professional es pot acreditar mitjançant una certificació d'alta en l'impost d'activitats econòmiques, els butlletins de cotització a la Seguretat Social, una certificació d'aquestes cotitzacions acompanyades del contracte o dels contractes de treball que acreditin les funcions desenvolupades o qualsevol altra justificació documental oficial que ho avaluï.

Aquest procediment, que s'iniciarà a instància de la persona interessada, comporta la facultat d'aplicació de la teràpia o teràpies a què abasta la resolució de reconeixement, amb subjecció als requisits i les condicions establertes en aquest Decret.

El termini màxim per resoldre i notificar el reconeixement és de tres mesos, des de la data de presentació de la sol·licitud en el Registre de l'Institut d'Estudis de la Salut, juntament amb la documentació acreditativa de l'activitat professional actual i experiència mínima de cinc anys consecutius, o cinc anys discontinus al llarg dels últims deu anys, referida a cada teràpia en què es pretengui el reconeixement professional, i de la formació específica. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

Les persones que poden sol·licitar el reconeixement de l'activitat professional a l'empara d'aquesta disposició transitòria disposen d'un termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquest Decret per presentar-ne la sol·licitud a fi d'obtenir el reconeixement professional.

2. Sens perjudici de la possibilitat de reconeixement de l'activitat professional regulada en aquesta disposició transitòria primera, les persones incloses en el seu àmbit d'aplicació poden optar per obtenir per part de l'Institut d'Estudis de la Salut l'acreditació per a l'aplicació de teràpies naturals prèvia superació d'una prova d'avaluació de les competències convocada per l'Institut d'Estudis de la Salut sobre les matèries bàsiques comunes de les guies d'avaluació de les competències corresponen a la teràpia natural sol·licitada.

Aquest procediment d'acreditació, que s'iniciarà a instància de la persona interessada, comporta la facultat d'aplicació de la teràpia o teràpies a què abasta la resolució d'acreditació, amb subjecció als requisits i les condicions establerts en aquest Decret.

El termini màxim per resoldre i notificar l'acreditació és de tres mesos, des de la data de presentació de la sol·licitud en el Registre de l'Institut D'Estudis de la Salut, juntament amb la documentació acreditativa de l'activitat professional, actual i experiència mínima de cinc anys consecutius, o cinc anys discontinus al llarg dels últims deu anys, referida a cada teràpia en relació a la qual es pretengui l'acreditació, de la formació específica i de la superació de la prova d'avaluació corresponent. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

Les persones que poden sol·licitar l'acreditació a l'empara d'aquesta disposició transitòria primera disposen d'un termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquest Decret per presentar-ne la sol·licitud.

3. Fins que no s'exhaureixi el període transitori de dos anys i mentre no es resolgui la sol·licitud de reconeixement o d'acreditació regulades en aquesta disposició transitòria, les persones incloses en el seu àmbit d'aplicació poden continuar desenvolupant la seva activitat actual en l'àmbit de les teràpies naturals.

Segona

Acreditació de personal amb experiència professional inferior a cinc anys

L'Institut d'Estudis de la Salut pot, a través d'una resolució del seu director o directora, acreditar per a l'aplicació de teràpies naturals, amb subjecció als requeriments establerts en aquesta disposició transitòria, aquelles persones que en el moment d'entrada en vigor d'aquest Decret estiguin exercint professionalment una o més d'una de les teràpies naturals a què fa referència l'article 1 d'aquest Decret i puguin acreditar una experiència professional inferior a cinc anys en la teràpia o teràpies en les quals es pretengui l'acreditació i una formació específica d'un mínim de 300 hores lectives per a cadascuna de les teràpies naturals, a excepció de les tècniques manuals referenciades a l'article 2.1. c) que requereixin un mínim de 100 hores lectives, que l'Institut d'Estudis de la Salut ha de convalidar en relació amb els programes formatius de les guies d'avaluació de les competències regulades a l'article 19 d'aquest Decret.

Per obtenir-ne l'acreditació serà necessari superar una prova d'avaluació sobre les matèries bàsiques comunes i específiques de les guies d'avaluació de les competències corresponents a la teràpia natural sol·licitada convocada per l'Institut d'Estudis de la Salut.

L'activitat professional es pot acreditar mitjançant una certificació d'alta en l'impost d'activitats econòmiques, els butlletins de cotització a la Seguretat Social, una certificació d'aquestes cotitzacions acompanyades del contracte o dels contractes de treball que acreditin les funcions desenvolupades o qualsevol altra justificació documental oficial que ho avaluï.

Aquest procediment, que s'iniciarà a instància de la persona interessada, comporta la facultat d'aplicació de la teràpia o teràpies a què abasta la resolució d'acreditació, amb subjecció als requisits i les condicions establerts en aquest Decret.

El termini màxim per resoldre i notificar l'acreditació és de tres mesos, des de la data de presentació de la sol·licitud en el Registre de l'Institut D'Estudis de la Salut, juntament amb la documentació acreditativa de l'activitat professional, actual i experiència referida a cada teràpia en relació a la qual es pretengui l'acreditació, de la formació específica i de la

superació de la prova d'avaluació corresponent. juntament amb la documentació acreditativa de l'activitat professional referida a cada teràpia en relació a la qual es pretengui l'acreditació i de la formació específica. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

Les persones que poden sol·licitar l'acreditació a l'empara d'aquesta disposició transitòria disposen d'un termini de dos anys per presentar-ne la sol·licitud. Durant aquest període transitori, i mentre no es resolgui la sol·licitud d'acreditació regulada en aquesta disposició transitòria, poden continuar desenvolupant la seva activitat actual en l'àmbit de les teràpies naturals.

Tercera

Acreditació de les persones que finalitzin els seus estudis en el decurs dels dos anys següents a la publicació del decret

L'Institut d'Estudis de la Salut pot, mitjançant una resolució del seu director o directora, acreditar per a l'aplicació de teràpies naturals, amb subjecció als requeriments establerts en aquesta disposició transitòria, aquelles persones que finalitzin els seus estudis en el decurs dels dos anys següents a l'entrada en vigor d'aquest Decret en una o més d'una de les teràpies naturals a què fa referència l'article 1.

Per obtenir-ne l'acreditació és necessari superar una prova d'avaluació específica de la competència que determinarà aquest Institut. Per accedir a aquesta prova, l'Institut ha d'haver convalidat la formació presentada en relació amb les guies de formació.

Aquest procediment, que s'iniciarà a instància de la persona interessada, comporta la facultat d'aplicació de la teràpia o teràpies a què abasta la resolució d'acreditació, amb subjecció als requisits i les condicions establerts en aquest Decret.

El termini màxim per resoldre i notificar l'acreditació és de tres mesos, des de la data de presentació de la sol·licitud en el Registre de l'Institut d'Estudis de la Salut, juntament amb la documentació acreditativa de l'activitat de la formació. Les persones interessades poden entendre estimades per silenci administratiu les sol·licituds que no hagin estat resoltes ni notificades en el termini establert.

Les persones que poden sol·licitar l'acreditació, a l'empara d'aquesta disposició transitòria, disposen d'un termini de dos mesos, des de la finalització del programa de formació corresponent, per presentar-ne la sol·licitud segons els continguts d'aquesta disposició transitòria.

Quarta

Adaptació d'establiments de pràctica de teràpies naturals i de centres de formació en teràpies naturals

Les persones titulars d'establiments de pràctica de teràpies naturals i de centres de formació en teràpies naturals inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret que a l'entrada en vigor d'aquest Decret estiguessin oberts i en funcionament disposaran d'un termini dos anys comptador des de l'entrada en vigor d'aquest Decret per adaptar-se a les previsions i requisits que hi ha establerts i sol·licitar les preceptives autoritzacions, de conformitat amb els articles 12 i 23, respectivament.

Durant aquest període transitori els centres podran continuar desenvolupant la seva activitat actual en l'àmbit de les teràpies naturals.

Cinquena

Constitució de la Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals

La Comissió Assessora per a la Regulació de les Teràpies Naturals s'haurà de constituir en el termini màxim de un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Decret.

Sisena

Aprovació de les guies d'avaluació de les competències

Les guies d'avaluació de les competències per a cadascuna de les teràpies regulades per aquest Decret, seran aprovades per resolució de la persona titular del Departament de Salut abans de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret.

Setena

Convocatòria de proves d'avaluació

L'Institut d'Estudis de la Salut en el termini màxim de tres mesos des de l'aprovació de les guies d'avaluació de les competències haurà de procedir a convocar les primeres proves d'avaluació de la competència d'acord amb les disposicions transitòries primera i segona d'aquest Decret.

Annex 1

Epígrafs essencials de la declaració col·lectiva de principis per als pràctics en teràpies naturals

- 1) Principis generals
- 2) Informació i consentiment previ de les persones usuàries
- 3) Formació contínua
- 4) Confidencialitat
- 5) Relacions del pràctic amb les persones usuàries
- 6) Consultes
- 7) Publicitat
- 8) Honoraris
- 9) Relacions dels pràctics amb altres pràctics
- 10) Relacions dels pràctics amb els i les professionals sanitaris
- 11) Drets i deures dels pràctics

Annex 2

Distintiu dels establiments de pràctica de teràpies naturals